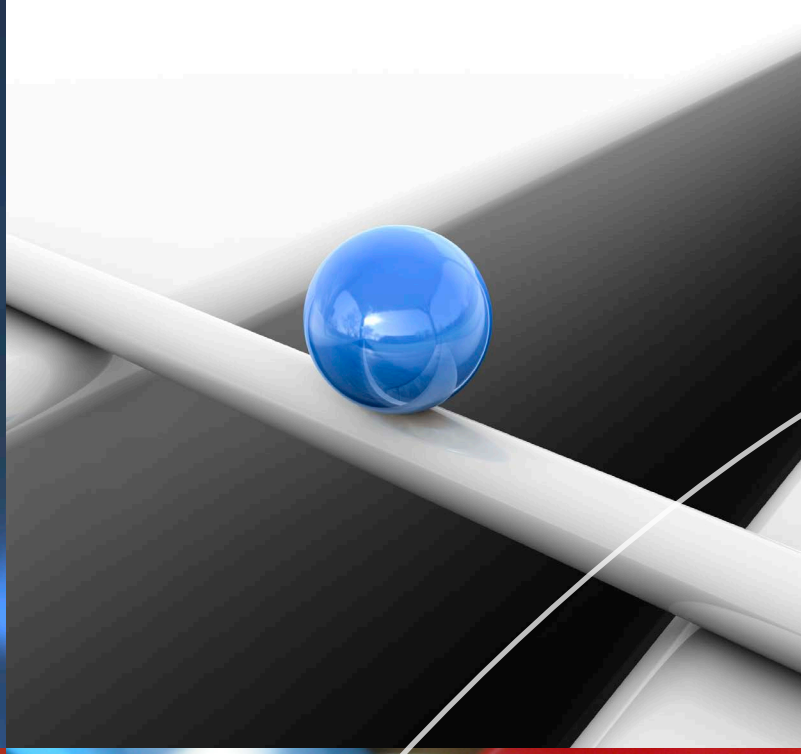

Jaarstukken 2014

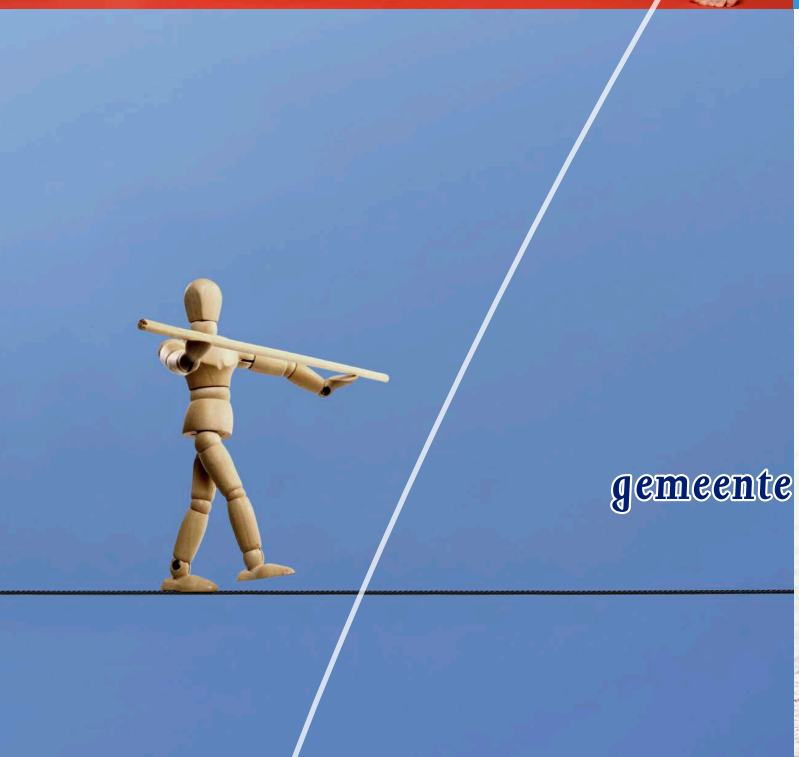

gemeente [gD] Doetinchem

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding	5
Jaarverslag		
Hoofdstuk 2	Programma's inhoudelijk	11
	Programma's financieel	36
Hoofdstuk 3	Paragrafen	
	paragraaf 1 lokale heffingen	41
	paragraaf 2 weerstandsvermogen en risicobeheersing	43
	paragraaf 3 onderhoud kapitaalgoederen	49
	paragraaf 4 financiering	55
	paragraaf 5 bedrijfsvoering	58
	paragraaf 6 verbonden partijen	65
	paragraaf 7 grondbeleid	83
	paragraaf 8 rechtmatigheid	91
Jaarrekening		
Hoofdstuk 4	Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en analyse van het rekeningresultaat	103
Hoofdstuk 5	Balans en toelichting op de balans	116
	Overzicht reserves en voorzieningen	118
Hoofdstuk 6	Verantwoording in het kader van Single information single audit	148
Bijlagen		
Hoofdstuk 7	Controleverklaring	150
Hoofdstuk 8	Besluit	151
Informatieve bijlagen niet behorend bij accountantsoordeel		
Hoofdstuk 9	Kredieten	153
	Grondexploitaties	154

Hoofdstuk 1

Inleiding

Hoofdstuk 1: Inleiding

Dit zijn de Jaarstukken 2014. Zoals inmiddels gebruikelijk is, bestaan de jaarstukken uit drie delen: het jaarverslag, de jaarrekening en een aantal bijlagen.

Jaarverslag
In hoofdstuk 2 van het jaarverslag beschrijven we welke resultaten we behaald hebben in 2014. Deze moeten bijdragen om de doelstellingen te bereiken die we ons gesteld hadden in de begroting 2014. De acties die we daarvoor in 2014 hebben uitgevoerd, hebben we als volgt beoordeeld:

is afgerond

loopt door

vraagt aandacht

Meteen na de inhoudelijke programmaverantwoording leest u de financiële verantwoording: Wat was de raming van budgetten in de begroting, wat is de realisatie en wat is het saldo?

Het tweede deel van het jaarverslag –hoofdstuk 3- bevat de paragrafen. Hierin staat de verantwoording op de zeven verplichte paragrafen uit de begroting 2014. Daarnaast staat in het jaarverslag tevens de paragraaf Rechtmatigheid. In deze paragraaf rapporteert het college over geconstateerde (on)rechtmatigheden.

Jaarrekening
De jaarrekening begint met hoofdstuk 4, het rekeningresultaat en de analyse hiervan.
Daarna -in hoofdstuk 5- treft u de balans met toelichting en het overzicht van reserves en voorzieningen.
Vervolgens komen een aantal verplichte onderdelen van de jaarrekening:

- Hoofdstuk 6, met de verantwoording van de Single information en single audit (Sisa);
- De jaarrekening is gecontroleerd door onze accountant. De controleverklaring is opgenomen in hoofdstuk 7;
- Hoofdstuk 8 bevat het raadsbesluit tot vaststelling van de jaarstukken 2014.

De bijlagen
In hoofdstuk 9 staan bijlagen die buiten de controle van de accountant vallen maar zijn opgenomen ter informatie voor u en voor onze toezichthouder (provincie Gelderland). Het gaat om:

- het overzicht van kredieten;
- diverse overzichten die betrekking hebben op de grondexploitatie.

Jaarverslag

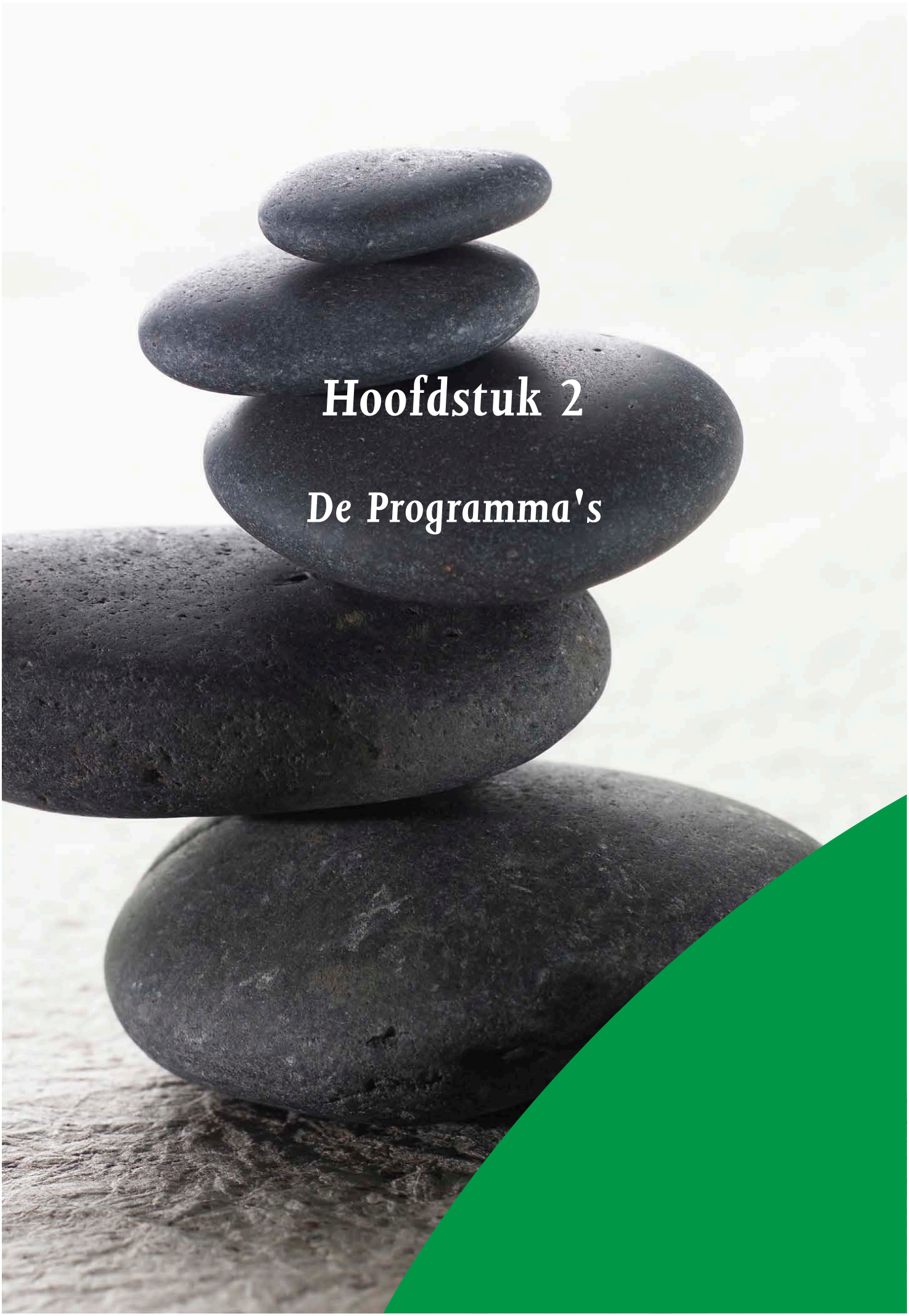

Hoofdstuk 2

De Programma's

Programma 1 Centrum van de Achterhoek

1.1 Economische ontwikkeling

De economische ontwikkeling van Doetinchem is voor ons een speerpunt. De crisis heeft voor diverse bedrijven nadelige gevolgen gehad doordat ze te maken kregen met reorganisaties en/of faillissementen. We investeren in het maken van sociaal economische afspraken met het bedrijfsleven, omdat we dit van belang vinden voor het re-integreren van mensen op de arbeidsmarkt. Voor het versterken van onze positie promoten we onze bedrijventerreinen en maken we een aanvalsplan voor de toekomst van onze binnenstad. Dit aanvalsplan wordt opgesteld samen met de ondernemers in de binnenstad en de organisatoren van evenementen. Het aanvalsplan moet ertoe leiden dat de aantrekkelijkheid van de binnenstad, voor winkelen, wonen en recreëren wordt vergroot. Ook voeren we acties uit het economisch actieplan uit. Daarmee realiseren we onze visie Dynamisch Duurzaam Doetinchem 2020.

Kengetallen Economie	2010	2011	2012	2013	2014
Aantal bedrijven (CBS)	4005	4180	4320	4350	4375
Aantal arbeidsplaatsen(PWE)	34930	34340	34170	33060	32430
Uitgifte bedrijfsterrein in ha	2	-	5,7	0,1	2,9

Wat hebben we bereikt

Economie	resultaat
Aanvalsplan Werk en Economie	
Met het vaststellen van het aanvalsplan werk en economie is er meer ingezet op innovatie en werkgelegenheid. Veel startende en bestaande ondernemers zijn geholpen via de ondernemers-/innovatieregelingen Ik Start Smart, Gelderland Valoriseert en Stichting Nieuwe Bedrijvigheid. Ook zijn er verschillende lokale kennisvouchers verstrekt aan innovatieve bedrijven. Daarnaast zijn er meer werkzoekenden aan het werk geholpen door verschillende werkgeversprojecten.	
Bedrijvenpark A18 en Euregionaal Bedrijventerrein (EBT)	
De logistieke dienstverlener Rabelink heeft een kavel van 2,5 ha gekocht op het bedrijvenpark A18 en een optie genomen op nog 1,5 ha.. Gestart is met de bouw, er werken daar straks 75 medewerkers. De procedures voor het bestemmingsplan van bedrijvenpark EBT zijn afgerond en de verkoop van kavels voor logistieke bedrijven is gestart.	
Nieuwbouw ziekenhuis Slingeland	
De gesprekken met eigenaren voor de verwerving van gronden, zijn gestart. Een samenwerkingsovereenkomst met onze gemeente ligt klaar voor ondertekening.	

Aanvalsplan Binnenstad	
De procesaanpak voor de ontwikkeling van het aanvalsplan binnenstad is vastgesteld. In drie fasen willen wij in 2015 komen tot een integrale visie en aanvalsplan binnenstad. De eerste fase richt zich op het analyseren van de binnenstad in de volle breedte. De tweede fase richt zich op cocreatie met betrokken partijen om wensbeelden te inventariseren en te vergelijken met de uitkomsten uit fase 1. In de derde fase maken we een inhoudelijke verdieping c.q. actieprogramma.	
Revitalisering bedrijfsterrein Akkermansweide	
Eind 2013 is gestart met de revitalisering van het bedrijvenpark Akkermansweide en in november is het opgeknapte bedrijventerrein formeel 'geopend'. Voor dit plan is door de provincie Gelderland € 500.000 beschikbaar gesteld.	

1.2 Mobiliteit

Wij hebben, ondanks de ombuigingen, gewerkt aan een uitvoeringsprogramma met investeringen in de infrastructuur. Dit programma brengt het Doetinchemse verkeers- en vervoerssysteem bij de tijd. De nadruk in het uitvoeringsprogramma 2014 lag op veiligheidsmaatregelen voor kwetsbare verkeersdeelnemers en bereikbaarheidsprojecten.
Doetinchem zal moeten blijven investeren in mobiliteit als centrumstad en centrumgemeente van de Achterhoek. We moeten het hebben van een goede bereikbaarheid en een goede ontsluiting. Dat is goed voor de bedrijven die in Doetinchem zitten en goed voor onze inwoners die voor hun werk naar buiten Doetinchem moeten reizen.

Kengetallen Mobiliteit	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Totaal aantal verkeersslachtoffers	110	53	18	14	36	
Rapportcijfer verkeersoverlast(Lemon)	5,6		5,8			6

Wat hebben we bereikt

Mobiliteit	resultaat
Mobiliteitsplan	
Van het mobiliteitsplan(2007) zijn inmiddels vele maatregelen uitgevoerd. De Shortlist zal eind 2015 gerealiseerd zijn. Voor toekomstige maatregelen zijn geen mobiliteitsgelden beschikbaar. Voor deze zgn. long list wordt de noodzaak van maatregelen beoordeeld in relatie tot de effecten van veranderende behoeftes op het gebied van mobiliteit in een nieuwe Mobiliteitsvisie. Hier starten we mee in 2015.	

Reconstructie Kruisbergseweg/Haareweg	
In Doetinchem-Noord stond de verkeersveiligheid onder druk. Op 1 juli 2010 heeft de raad hiervoor een omvangrijk maatregelenpakket vastgesteld om de veiligheid te verbeteren. De werkzaamheden zijn gereed. Zowel de Haareweg als de Kruisbergseweg zijn voorzien van vrijliggende fietspaden. De scheiding van snel en langzaam verkeer geeft de fietser en voetganger een veilige plek op de weg en alle aansluitingen van de zijwegen zijn uitgevoerd met inritconstructies. Ook zijn de bushaltes ter hoogte van het Slingeland Ziekenhuis aangepast om opstoppingen voor de ingang van het ziekenhuis te voorkomen.	
Herinrichting Hoofdstraat Gaanderen	
Het plan voor de herinrichting van de Hoofdstraat in Gaanderen als 30 km-weg is breed gedragen en komt tegemoet aan wensen voor een veilige Hoofdstraat. Tevens wordt het achterstallige onderhoud aangepakt. Het toekomstige profiel bestaat uit gescheiden rijstroken gescheiden door een parkeerstrook met bomen. Dit draagt bij aan een lagere snelheid op de weg en de verkeersveiligheid. Door een bodemsanering is de geplande uitvoering vertraagd. De werkzaamheden starten begin 2015.	
Oostelijke randweg	
Er is hard gewerkt aan de realisatie van de drie onderdelen van de oostelijke randweg. Deel 1: de Ondernemingsweg is nu gereconstrueerd en voorzien van een fietstunnel. Deel 2: De onderdoorgang (vanaf Terborgseweg, onder het spoor tot de Vijverlaan). De werkzaamheden aan het spoor zijn in jan. 2014 gestart en medio 2015 gereed. Deel 3: Het deel vanaf de Vijverlaan tot aan de aansluiting Zelhemseweg, kruispunt Normandiëstraat. In november is het noordelijk deel in gebruik genomen. Ook zijn de laatste gronden verworven om de randweg te realiseren. Voor het zuidelijke deel van de randweg is nu het grondwerk uitgevoerd en zijn geluidsschermen gerealiseerd.	
Herinrichting IJsselkade –Spinbaan-Melkweg	
De voorbereidingen zijn afgerond. Bij het ontwerp van de wegvakken en kruispunten zijn de principes van Duurzaam Veilig doorgevoerd. Zo wordt bijvoorbeeld de IJsselkade voorzien van fietspaden die zijn gescheiden van de weg. In de plannen zijn ook diverse onderhoudsopgaven opgenomen. Een gelijktijdige uitvoering beperkt de hinder en de overlast voor de binnenstad. De aanbesteding is begin 2015 en de gefaseerde uitvoering is in dat najaar klaar.	

Herinrichting Stationsomgeving	
In 2013 is besloten dat er nieuwe aansluiting op de Terborgseweg vanaf de Stationsstraat komt. Het huidige busstation blijft aan de zuidkant en het stationsgebouw aan de noordkant met een (beperkte) stationsfunctie. Er komen twee zijperrons, met aan beide zijden van het spoor een fietsenstalling, kiss & ride en parkeren. Er komt een gelijkvloerse oversteek voor voetgangers over het spoor. Het ontwerp voor het stationsplein is nu af en er is een nieuw ontwerp voor het busstation, met daarin parkeerplaatsen en kiss & ride langs de Hamburgerbroeklaan. De verschillende vervoersstromen zijn hierin geoptimaliseerd (bus, auto, fiets, voetganger). De Ambachtstraat wordt afgesloten voor autoverkeer. Het project loopt tot eind 2017.	
Europaweg	
Gestart is met een verkenning naar het verbeteren van de doorstroming van de Europaweg en de integrale afstemming met ontwikkelingen in de directe omgeving.	
Verbeteren fietsveiligheid rotonde Energieweg-Zaagmolenpad	
De verkeersveiligheid van het fietsverkeer langs de Energieweg was een probleem en vooral de rotonde Energieweg-Zaagmolenpad. Er is een nieuwe fietsverbinding aan de oostzijde van de Energieweg aangelegd. De fietsers rijden nu allemaal aan de zijde van de scholen Deze oplossing is tot stand gekomen samen met het Graafschap College, Metzo College, Transport en Logistiek Nederland, Wijkvereniging IJsseltuinen, IG&D en wordt onderschreven door Veilig Verkeer Nederland.	
Fietsoversteek Gaanderenseweg-Oude Terborgseweg	
Het kruispunt Gaanderenseweg-Oude Terborgseweg wordt dagelijks gebruikt door vele fietsers richting scholen, centrum, station en werk. Onderzoek heeft uitgewezen dat de fietsoversteek niet voldoet aan de criteria van een veilige oversteek. De oversteek was te breed en is nu voorzien van een middengeleider.	
Stadsbus wordt servicebus	
Doetinchemse stadsbussen lijnen 22 en 25 zijn vanaf 15 december uit het straatbeeld verdwenen omdat ze te weinig gebruikt werden. De grote stadsbussen hebben plaats gemaakt voor 3 kleine busjes (max. 8 personen), de servicelijnen. Ze zijn geschikt voor mensen met een rolstoel of een rollator. De servicelijnen blijven openbaar vervoer voor iedereen en bereiken meer bestemmingen.	

1.3 Wonen en woonomgeving

De laatste jaren is de woon- en leefomgeving van de dorpen en de stad aanzienlijk veranderd. Voor een deel zijn deze ruimtelijke projecten nog niet voltooid.
De realisatie loopt langzamer als gevolg van de crisis. We focussen op de ingezette ontwikkelingen, maken af wat we begonnen zijn en starten geen nieuwe grote projecten op. De regionale afspraken rondom wonen zijn het uitgangspunt. Wij vinden dat bestaande woningen minstens zo belangrijk zijn als de nieuwe toevoeging. Een actieve kijk op de bestaande woningvoorraad wordt steeds belangrijker. Ons uitgangspunt is dat we alleen daar bouwen en ontwikkelingen toestaan waar ze de bestaande woonomgeving versterken en niet tot gevolg hebben dat er leegstand ontstaat. Aandacht voor de kwaliteit van de woonomgeving en cultuurhistorie nemen daarbij een belangrijke plaats in.

Kengetallen Wonen	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Bevolking totaal op 1 jan.	56136	56108	56037	56252	56414	56344	56494
Toename bevolking	-28	-71	215	152	-70	150	
Woningvoorraad 1 jan. (CBS)	23934	24125	24142	24288	24523	24848	25039
Toename voorraad	191	17	299	235	325	191	
Vraagprijs koopw. x 1000	260	260	254	247	239	225	223
Waardering woonomgeving	6,7		6,8			6,9	
Waardering groenvoorziening	6,5		6,7			6,9	
Waardering speelvoorziening	6,1		6,5			6,7	
Waardering voorzieningen	7,2		7,3			7,3	
Veiligheidsgevoel	7,4		7,3			7,5	

Wonen en woonomgeving	resultaat
Regionale woonagenda (taskforce woningbouw)	
De kernenfoto's voor de kernen Doetinchem, Gaanderen en Wehl zijn vastgesteld. Deze worden gebruikt door de Stuurgroep Regiovisie Wonen om te komen tot de nieuwe woonagenda Achterhoek 2020. Deze agenda zal in de loop van 2015 worden opgesteld. Daarbij wordt nadrukkelijk een verband gelegd met de Doetinchemse prioriteiten, die eerder in de Taskforce Woningbouw zijn vastgesteld.	
Iseldoks	
Alle noodzakelijke voorwaarden voor de start van de uitvoering van fase 1 bij het station zijn afgerond. Het boren van de funderingspalen start in januari 2015. Het bestemmingsplan voor fase 2 langs de Oude IJssel is gereed en gaat in januari 2015 als ontwerp ter visie.	

Leegstand	
De aanpak van leegstand richt zich op het opheffen en voorkomen van leegstand, daar waar dit negatieve effecten heeft voor de directe omgeving en dus impact heeft op het algemeen belang. Een belangrijk insteek is het verantwoordelijk stellen van de eigenaar van leegstaande panden voor de invulling, het beheer en zo nodig de sloop. De faciliterende rol van de gemeente is belangrijk evenals maatwerk in regelgeving. Wij hebben het initiatief genomen voor een Dag van de leegstand en het voortouw voor de ontwikkeling van instrumenten. Daar is regionaal, provinciaal en landelijk grote belangstelling voor.	
(Bestemmingsplan) buitengebied	
De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft het bestemmingsplan Buitengebied integraal vernietigd. Hierdoor vallen wij terug op het oude bestemmingsplan. Tegelijkertijd zijn met een voorlopige voorziening alle bestaande agrarische initiatieven bevroren om te voorkómen dat de emissies zullen toenemen door nieuwe vergunningen. Wij werken aan een aangepast plan dat zo spoedig mogelijk aan de raad ter vaststelling wordt voorgelegd (uiterlijk 5 november 2015).	
Hoogspanningslijnen Doetinchem Wesel	
Het rijk wil een nieuwe hoogspanningsverbinding realiseren van Wesel naar Doetinchem. De verbinding loopt dwars door de Wehlse Broeklanden naar het hoogspanningsstation in Langerak, in onze gemeente worden 11 masten geplaatst. Wij hebben een reactie gestuurd op het voorontwerp-inpassingsplan. Deze is naar tevredenheid verwerkt en er zijn afspraken gemaakt over de landschappelijke inpassing van de masten.	
Herinrichting winkelcentrum de Bongerd (de Huet)	
De eigenaar van het winkelcentrum onderzoekt in overleg met de gemeente de mogelijkheden voor uitbreiding en kwaliteitsverbetering van het centrum de Bongerd in de wijk de Huet.	
Renovatie openbare ruimte wijk Overstegen	
Gestart is met de renovatie van de openbare ruimte in de wijk Overstegen en er wordt een groot deel van het hemelwater afgekoppeld. Het werk voeren we uit in samenwerking met Sité-woondiensten (o.a. achterpaden) en loopt door in 2015.	

Robuust Groen resultaten 2014	
Het robuust-groenbeleid staat voor realisatie van robuuste groen-projecten in en/of nabij de stad met een brede betekenis zijn voor de inwoners. Het robuustgroen-programma voor 2014-2017 is vastgesteld, waarmee de bezuinigingen van de raad in 2011 zijn doorgevoerd. Concrete resultaten in 2014: - Het Klompenpad in Gaanderen en de wandelroute rondom het voor-malige Klooster Bethlehem. - Binnen de Wehlse Broeklanden zijn gronden aangekocht. - Voorbereiding plan voor een natuurgebied aan de rand van het dorp Nieuw-Wehl ('de Tuut')in overleg met de dorpsraad. - De Zumpe staat nu op de lijst groenprojecten en is in uitvoering genomen. - Voorbereiding voor natuurpark in overgang tussen De Zumpe en de Oostelijke Randweg.	 en
Groenbeheer/Entente Florale	
We hebben Zilver gewonnen in de wedstrijd voor de groenste stad van Nederland met daarnaast een certificaat ontvangen voor het thema 'Groen en Gezondheid' en een speciale vermelding voor 'Natuur en Landschap'. In het bomenkapbeleid zijn nieuwe criteria opgenomen die betrekking hebben op een objectievere beoordeling van de invloed op het woongenot.	
Water- en rioolbeheer	
In de omgeving van Groot Hagen en de Kerkstraat in Gaanderen zijn werkzaamheden aan de wegen en het riool uitgevoerd om de water-beheersing te verbeteren. Er wordt intensief samengewerkt met buur-gemeenten en het waterschap. Gezamenlijk is een visie op de afvalwaterketen tot 2030 opgesteld. Deze vormt de basis voor een nieuw gemeentelijk rioleringsplan.	
Begraafplaats Slangenburg	
De natuurbegraafplaats is een groot succes. Er is veel belangstelling voor vanuit de regio. Voor een uitbreiding is 8,5 hectare aanliggende landbouw-grond aangekocht.	
Gladheidsbestrijding	
We zijn overgestapt naar een milieuvriendelijkere en goedkopere strooi-methode met natzout. Het machinepark is hierop aangepast.	
Afvalinzamelbeleid	
Er is een notitie opgesteld met daarin meerdere varianten voor de wijze van afvalinzameling (o.a. omgekeerd inzamelen). In 2015 volgt het besluit vormingsproces.	

1.4 Cultuur

Met de doorstart van Bureau Cultuur&School hebben Gruitpoort en Muziekschool is een vernieuwend format voor een breed ingestoken cultuureducatie neergelegd. In hun beider beleidsvisies geven zij een handreiking voor het beleid in de komende jaren. In regionaal verband is een bestuurlijk overleg gestart om in de West-Achterhoek tot een eensluidend standpunt te komen. Het Cultuurkwartier is een manier de verbindingen op een hoger niveau te brengen. Binnen 't Brewinc gaat de Bibliotheek op zoek naar meer samenwerking binnen het sociaal domein; ook hier is verdergaande regionale samenwerking een logische volgende stap.

Wat hebben we bereikt

Cultuur en evenementen	resultaat
Evenementen	
De Businesscase wordt in 2015 samengevoegd met het Aanvalsplan Binnenstad. Straattheater en Buiten Gewoon hebben aangegeven intensief te willen samenwerken aan een nieuw concept voor 2015.	→
Regionaal cultuurpact 2014 -2016	
Regionaal is het Cultuur- en Erfgoedpact Achterhoek vastgesteld en geaccordeerd door de provincie Gelderland. De uitvoering is gestart.	→
Herinrichting Nieuwstad (fase 1 Eidentiteit)	
Binnen het project Vitaal Stadscentrum zijn verkenningen uitgevoerd naar de mogelijke herinrichting van de Nieuwstad, waarbij de cultuurhistorische waarden, als geschetst in de rapportage Eidentiteit, leidraad vormen. De uitvoering is in 2015.	→
Muziekschool /herbestemming baptistenkerk	
De herbestemming van de Baptistenkerk ten behoeve van muziekonderwijs is bij gebrek aan provinciale subsidie niet gerealiseerd. Cultuureducatie wordt in regionaal verband bezien.	→
Amphion	
De discussie over de afschrijvingslasten en de druk op de exploitatie is nog niet afgerond. De afhandeling van de gevelproblematiek is in afwachting van een uitspraak van de Raad van Arbitrage voor de Bouw medio 2015.	→
Toerisme	
Het stadsmuseum heeft met het onderbrengen van het VVV kantoor aan attractiviteit gewonnen.	✓

Programma 2 Duidelijk en veilig

Op het terrein van preventie en handhaving werken we samen met partners. Door het kiezen van de juiste samenwerkingsverbanden willen we de kracht in de samenleving versterken. Bij deze partners ligt in belangrijke mate de uitvoering van het bestaande beleid en de wettelijke taken. De brandweer en de Omgevingsdienst hebben dezelfde idealen als de gemeente Doetinchem. Wij benutten de schaalvoordelen van de deskundigheid en doelmatigheid van de grote regio. Deze taken hebben nu een plaats gekregen buiten onze organisatie en worden o.a. via Gemeenschappelijke regelingen uitgevoerd.

2.1 Crisisbeheersing: bevolkingszorg

De uitvoering valt onder de verantwoording van de NOG gemeenten. Het proces crisiscommunicatie is regionaal gereorganiseerd. In dat kader zijn opleidingen verzorgd en vinden er in 2015 trainingen plaats. Voor de ondersteuning draagt Doetinchem zorg voor een adviesrol in de nazorg. De uitvoering ligt bij de getroffen gemeente. In voorbereiding is het document "de Oranje Kolom" waarin de organisatie van de bevolkingszorg in NOG, ontwikkelingen en speerpunten voor korte en lange termijn worden vastgelegd.

Wat hebben we bereikt

Deregulering en handhaving	resultaat
Handhaving	
De handhaving is in de volle breedte opgepakt. De handhaving op de nieuwe Drank en Horeca wet heeft extra aandacht gekregen en de omgevingsdienst Achterhoek (Oda) heeft haar handhavende taak voor wat betreft de milieutaken nader ingevuld. Het handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP) 2014 is gerealiseerd. Het efficiënt inrichten van werkprocessen, het doorontwikkelen van de digitale dienstverlening en het schrappen van overbodige regels krijgt continue de nodige aandacht. In dit verband is bijvoorbeeld een verdere verruiming ingezet van het vergunningvrij bouwen, zijn er voorstellen gedaan om de Apv verder te uniformeren en wordt gebruik gemaakt van digitale kennisgeving.	
Heroverweging coffeeshopbeleid	
Een raadswerkgroep buigt zich over het proces om te komen tot een nadere vaststelling en wellicht een herijking van het coffeeshopbeleid in 2015.	
Stadstoezicht	
Gestart is het re-integratieproject stadstoezicht waarin gemeente, politie en wijkbedrijf samenwerken. 10 toezichthouders ondersteunen teams van politie en gemeente.	

Veiligheid preventief	resultaat
Veiligheid	
Met het verder uitvoeren van het integrale beleidsplan veiligheid is verder gewerkt aan het steeds verbeteren van de samenwerking met de betrokken partners is veiligheid, jeugd en zorg	
Brandweer	**resultaat**
MOED (proef SIV)	
Het project MOED: Masterplan Optimalisering Effectuering Doelmatigheid van de brandweer. De financiële, maatschappelijke en demografische ontwikkelingen zijn voor de brandweer aanleiding om op een andere manier naar hun eigen organisatie te kijken. Inmiddels zijn daarvoor een aantal financiële verdeelmodellen ontwikkeld, zijn er inhoudelijke uitgangspunten opgesteld en zijn er voorstellen voor een organisatorische vertaling gedaan. De proef met een Snel Inzetbaar Voertuig (SIV) is geslaagd.	

Programma 3 Nabij en zorgzaam

3.1 Decentralisaties: De Doetinchemse Keuze (DDK) "Met elkaar voor elkaar"

Vanuit samenwerking binnen het sociaal domein is zwaar geïnvesteerd in de landing en uitvoering van de decentralisaties. Het programmatraject De Doetinchemse Keuze in 2014 heeft een visiedocument opgeleverd waarin de kaders zijn vastgelegd voor de uitvoering van de gedecentraliseerde taken in het sociaal domein. Verdere uitwerking van die kaders hebben hun beslag gekregen in de uitvoeringsagenda's Participatiewet, Jeugdwet en Wmo 2015.
Nu is er een structuur ingericht die periodiek samenkomt om mogelijke kinderziektes of verbeterkansen te bespreken en integraal werken te optimaliseren. Buurtplein, Werkplein, Zorgplein en Gemeentewinkel hebben hiervoor een periodieke overlegstructuur ingericht. Beleidsregie Sociaal Domein is belegd bij de afdeling MO. Beleidsmedewerkers van MO, Zorgplein en Werkplein participeren in het team beleidsregie.

Kengetallen Wmo	2011	2012	2013	2014	2015
Aantal ouderen 65+ op 1jan.	9198	9608	9969	10378	10755
Aantal ouderen 75+ op 1jan.	4174	4253	4396	4519	4661
% 75+ thuiswonend		92%	90%		
% huishoudens met laag inkomen		6,8%	7,6%		

Bronnen: CBS en benchmark Wmo 2014

Zie voor ontwikkeling gebruik voorzieningen Wmo blz. 109.

Wat hebben we bereikt

Welzijn en Zorg	
Wmo-AWBZ	
Het DDK beleid, integraal inclusief nieuw Wmo beleid, de uitvoeringsagenda Wmo, de verordening Wmo en het besluit (financieel) is bekrachtigd. De aanbesteding van de nieuwe taken en hulp bij het huishouden is afgerond en er is hard gewerkt aan de voorbereiding van de uitvoering per 1 jan.2015.	
De kanteling	
Alle consulenten, ook binnen het segment van de bijzondere bijstand, voeren het Gesprek. Omdat de buurtcoaches gemeentebreed niet eerder dan per 1 januari 2015 van start konden gaan, is de werkwijze van de Kanteling nog niet ingevoerd. Het project langer zelfstandig wonen is vanwege andere prioritering nog niet van de grond gekomen. Het project start in 2015 onder aansturing van wijkregie.	

Experimenten en pilots	
• Bij voetbalvereniging DZC en Schavenweide bv is gekeken naar verbreding van activiteiten. • Ook is de servicebus gaan rijden als alternatief voor de stadsbus en geschikter voor mensen met beperkingen. • In de wijk Overstegen is gestart met het voeren van herindicatie-gesprekken met oude en nieuwe cliënten in samenwerking met de buurtcoaches.	
Mantelzorg- en vrijwilligersbeleid	
Mantelzorgondersteuning en vrijwilligerswerkbeleid zijn vertaald in uitvoerings-agenda's. Vooruitlopend op het Buurtplein is de opdracht aan de vrijwilligers-centrale ge(her)formuleerd. Er zijn gesprekken gestart met initiatiefnemers van voorliggende voor-zieningen. Er ontstonden nieuwe voorstellen voor mantelzorgonder-steuning. Een alternatief voor een mantelzorgcompliment is aan de sociale raad voorgelegd en verworpen. Er is een scholingsprogramma "mantelzorg" voor buurtcoaches en consulent ontwikkeld. Kortdurend verblijf is ingekocht via de aanbesteding 'begeleiding'. De mantelzorg-woning kreeg te maken met de nieuwe regelgeving Ruimtelijke Ordening: "besluit omgevingsrecht". Dit is in regionaal verband voorbereid. Wij nemen namens de Achterhoek nu deel aan de Werkagenda Menzis-gemeenten gericht op een pilot mantelzorgondersteuning beginnend dementerenden (uitvoering 2015). De subsidieregelingen vrijwilligerswerk en mantelzorg zijn geactualiseerd o.i.v. de drie transities; zij vormen een tijdelijk kader in afwachting van de bestuursopdracht 'herziening aanpak subsidies 2015'.	
Ontmoetingspunten voor ouderen	
Met de dorpsraad Gaanderen en het Wehls Seniorenoverleg zijn plannen opgesteld voor het versterken van de ouderenontmoetingspunten en -functies (bij Oldershove en het Pelgrim). Hieraan is op onderdelen al uitvoering gegeven (wensen-en behoefte-onderzoek, activiteitenkalender, uitbreiding en verdere promotie van activiteiten).	
Armoedebestrijding	
• *Een ander armoedebeleid* Het beleidsplan armoedebestrijding 2014-2018 is vastgesteld. Een plan dat het armoedeprobleem anders oppakt. Toewerken naar een struc-turele stabiele situatie en volop meedoen aan de samenleving is de basis van dit plan. In de verschillende regelingen komt de menselijke maat meer dan in het verleden naar voren, ruim wanneer dat goed is en streng wanneer het nodig is.	

- *Beleidsregels bijzondere bijstand*
  Met de nieuwe beleidsregels zijn we weer terug gegaan naar de essentie van de bijzondere bijstand: De gemeente Doetinchem zet de bijzondere bijstand heel gericht in voor vergoeding van kosten die iemand echt moet maken en die iemand niet zelf kan betalen. Belangrijke uitgangspunten zijn een goede dienstverlening en een integrale en gekantelde aanpak.

- *Schulddienstverlening bieden aan werkgevers*
  Wij hebben het Nibud opdracht gegeven te onderzoeken wat werkgevers nodig hebben van ons om de gevolgen van de financiële problemen bij hun werknemers te beperken. We gaan in overleg met werkgevers en kijken of wij diensten kunnen aanbieden.

- *Kredietbank Doetinchem*
  Er komt geen kredietbank Doetinchem, maar we gaan de kredietverstrekking in Doetinchem anders inrichten. Wij voeren het aanvraaggesprek en we zoeken een kredietbank die de verdere afhandeling van de kredieten regelt. Dit besluit uit 2013 hebben we in 2014 uitgewerkt. De gemeenteraad beslist in 2015 of zij akkoord gaat met de uitwerking en de samenwerking met de Kredietbank Nederland.

- *Een alternatief ontwikkeld voor bewindvoering*
  Veel geld voor bijzondere bijstand gaat op aan bewindvoerders. Een landelijk probleem waar wettelijk niets aan wordt gedaan. Wij zijn in overleg gegaan met bewindvoerders en het sociaal domein. Onze dienstverlening is in 2014 uitgebreid, zodat we ook de inwoner die een vorm van bewindvoering nodig heeft kunnen ondersteunen. Die kosten zijn lager dan die van de bewindvoerder. De dienstverlening is er op gericht om inwoners het op termijn weer zelf te laten doen. We verwachten de stijging in de uitgaven bijzondere bijstand door dit besluit te gaan beperken.

- *Meedoenarrangement*
  Het Meedoenarrangement is m.i.v. 2015 beschikbaar. Een unieke regeling die op een eenvoudige en laagdrempelige wijze regelt dat inwoners zelf een arrangement kunnen samenstellen uit de activiteiten die verschillende organisaties in Doetinchem aanbieden. Het past prima in de slogan Met elkaar voor elkaar. Zowel de doelgroep als organisaties leveren hun bijdrage om dit tot een succes te maken

- *Compensatie van zorgkosten*
  De gemeenten kregen de verantwoordelijkheid overgedragen. Ruim 12.000 inwoners ontvingen een uitkering. Wij compenseren nu inwoners met hoge zorgkosten en een laag inkomen via de Collectieve zorgverzekering GarantVerzorgd en voor uitzonderingssituaties hebben we een maatwerkvoorziening gecreëerd.

Oggz-beleid	
In het visiedocument DDK "Met elkaar voor elkaar"zijn de nieuwe beleidskaders Openbare en Geestelijke Gezondheidszorg vastgelegd. De uitwerking is opgenomen in de uitvoeringsagenda Wmo 2015.	
Onconventioneel wonen	
Het college heeft in juni besloten om af te zien van de methode van Skaeve Huse als oplossing voor de huisvesting van individuele overlastgevers. Nieuwe oplossingen worden onderzocht, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen regionale overlastgevende dak- en thuislozen en lokale individuele overlastgevers en gezinnen vanuit de woningcorporatie.	
Huiselijk geweld	
De regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling is vastgesteld door alle gemeenten van de regio Achterhoek. Er wordt verder gewerkt aan een regionaal uitvoeringsplan.	

3.2 Werk en inkomen

De organisatie en onze klanten zijn voorbereid op de komst van de Participatiewet. De werkprocessen, documenten, beleidsregels en uitvoeringstaken zijn daar nu op ingericht. Uiteraard hebben wij dit afgestemd op de decentralisaties en de samenwerking in de regio. Door de sterke stijging van het beroep op bijstand is er meer geld uitgegeven dan het beschikbare Rijksbudget. De overschrijding is opgevangen door de daarvoor gereserveerde extra middelen in de begroting. Voor 2015 voorzien wij nog een sterke druk op het bijstandsbudget

Kengetallen Wwb				2011	2012	2013	2014
WWB (bijstandsgerechtigden)				971	951	1020	1120
IOAW/IOAZ				38	46	51	60
Instroom				402	356	492	503
Uitstroom				402	376	413	403

Het aantal bijstandsgerechtigden met een WWB uitkering is in Doetinchem met ongeveer 9% gestegen. Hiermee is de bijstand in Doetinchem sneller opgelopen dan de landelijke trend. Tot en met september 2014 volgden we de landelijke trend met een stijging van 4%. De periode oktober tot en met december 2014 is de bijstand hard gestegen. De stijging in de gehele Achterhoek is hoger dan dit landelijk gemiddelde.
Het voorzichtige herstel van de arbeidsmarkt werkt nog niet door in de bijstand. De bijstand volgt de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt met vertraging mede doordat de meeste bijstandsontvangers moeilijk aan een baan komen. In 2014 zijn er 27 jongeren vanuit een uitkeringssituatie teruggegaan naar school zodat ze een betere kans hebben op de arbeidsmarkt. 1028 mensen hebben zich gemeld voor een bijstandsuitkering. Van deze 1028 mensen zijn er 503 mensen ingestroomd in de bijstand. In 2014 zijn 403 uitkeringsgerechtigden uitgestroomd uit de bijstand. Van de 403 uitgestroomde uitkeringsgerechtigden zijn er 100 volledig uit de bijstand uitgestroomd naar betaald werk.

Wat hebben we bereikt

Wwb	
Participatiewet	
De voorbereidingen zijn getroffen op de invoering van de Participatiewet. In regionale samenwerking zijn de beleidskaders vastgelegd in het uitvoeringsplan Participatiewet en zijn de benodigde verordeningen en uitvoeringsrichtlijnen opgesteld. Voor werk en scholing zijn de voorbereidingen getroffen om vanaf 1 januari 2015 met werkgevers, UWV, onderwijs en regiogemeenten de wet- en regelgeving uit te voeren via de afdeling Werk en Inkomen, het werkgeversservicepunt Achterhoek en het regionale Werkbedrijf Achterhoek. De gehele organisatie is op de nieuwe wet ingericht. Medewerkers zijn geschoold en klanten zijn geïnformeerd. De uitvoering van de Participatiewet blijft een voortdurend leerproces.	
Fusie ISWI (OIJ), Wedeo , W&I gD	
In september heeft de raad kennis genomen van het Implementatieplan gezamenlijke uitvoering Participatiewet en ingestemd met de koers van een gezamenlijke uitvoering daarvan door Gemeenten Oude IJsselstreek en Doetinchem, inclusief het Sociale Werkvoorzieningsbedrijf Wedeo. Dit project verdient aandacht omdat het, naast aansluiting op de partners, ook goed en zorgvuldig moet aansluiten op de ontwikkelingen m.b.t. de decentralisaties, de daarmee gepaard gaande organisatiewijzigingen en de kerntakendiscussie binnen de gemeente.	

Samenwerking werkgevers	
We hebben afgesproken te komen tot 1 werkgeversservicepunt Achterhoek, dat haar uitvoering heeft vanuit twee punten: een in de Oost Achterhoek en een in de West Achterhoek. Wij hebben een overlegstructuur ontwikkeld waarbij UWV en de 8 Achterhoekse gemeenten bestuurlijk en ambtelijk samenwerken en besluiten nemen. Gerealiseerd is het regionale Werkbedrijf Achterhoek: een bestuurlijke samenwerking tussen werkgevers- en werknemersorganisaties, gemeenten en UWV. Het Werkbedrijf is in het leven geroepen om de landelijke baanafspraken voor mensen met een arbeidsbeperking uit het Sociaal Akkoord te realiseren. Wij hebben besloten om de inzet te verbreden naar de gehele doelgroep van werkzoekenden. Het Werkbedrijf vindt haar uitvoering via het marktbewerkingplan Het werkgeversservicepunt Achterhoek wordt optimaal benut om uitvoering te geven aan het markt bewerkingplan. De structuur daarvoor behoeft aandacht, we geven daar komend jaar beter vorm aan.	
Actieplan jeugdwerkloosheid Achterhoek	
Er is verder uitvoering gegeven aan het Actieplan Jeugdwerkloosheid Regio Achterhoek. In een projectmatige aanpak is samen met een groot aantal partijen uit het onderwijs, werkgevers en gemeenten gewerkt aan meer banen voor jongeren en meer stageplekken en BBL- trajecten binnen het onderwijs. Concrete resultaten zijn: banen: 37 (vouchers), Leerwerkplekken: 60 (ketensamenwerking in bouw en techniek en binnen zorg en welzijn), Stages: 80 (zorg & welzijn). Verder is geëxperimenteerd met vernieuwende aanpakken zoals de Broekriem en de Achterhoekse denktank.	
Handhaving	
Bij een dossieronderzoek bleek een fraude percentage van bijna 25% voor te komen. We hebben extra onderzoek gedaan op de dossiers met fraudesignalen. De onderzoeken hebben er aan bijgedragen dat er 53 uitkeringen zijn beëindigd door handhaving.	
Sociaal pact sector zorg en welzijn	
Door een groot aantal partijen vanuit werkgevers, werknemers, gemeenten, UWV en het onderwijs is een sociaal akkoord gesloten om de per sonele gevolgen van de komende veranderingen in de wereld van zorg en welzijn zo goed mogelijk op te vangen. Dit heeft onder andere geleid tot het indienen van een door alle partijen ondersteunde en uiteindelijk door het Rijk toegekende aanvraag voor een regionaal sectorplan. De coördinatie van de uitvoering van het sectorplan is in handen van de Werkgeversvereniging Zorg en Welzijn Oost Nederland. De voortgang wordt periodiek besproken in het Platform Onderwijs en Arbeidsmarkt Achterhoek, waarin alle betrokken partijen vertegenwoordigd zijn. Ook in het kader van het Actieplan Jeugdwerkloosheid worden middelen ingezet ter uitvoering van het sociaal akkoord.	

3.3 Huisvesting asielzoekers, verblijfsgerechtigden

De taakstelling is de afgelopen jaren zeer sterk verhoogd (zie tabel). Desondanks weten wij te bereiken dat alle asielzoekers, die een verblijfsstatus verkregen en recht hadden op een verblijf, tijdig zijn gevestigd. Dit mede dankzij een intensieve samenwerking met Sité.

Kengetallen huisvesting verblijfsgerechtigden	2011	2012	2013	2014
Taakstelling	33	15	37	53
Gerealiseerd	100%	130%	90%	110%
Totaal aantal gehuisveste verblijfsgerechtigden	33	20	33	57

Wat hebben we bereikt

Huisvesting verblijfsgerechtigden	
Huisvesting verblijfsgerechtigden	
Het Rijk bepaalt elk halfjaar het aantal verblijfsgerechtigden dat een gemeente moet huisvesten (taakstelling). De Provincie is toezichthouder op de voortgang van deze huisvesting. De taakstelling om verblijfsgerechtigden te huisvesten, is sterk toegenomen. Dit als gevolg van de ontwikkelingen in de wereld. Het legt extra druk op de inrichtingskosten bijzondere bijstand.	

Programma 4 Jeugd, Educatie en Sport

4.1 Jeugd

We hebben sterk ingezet op de voorbereidingen van de decentralisatie van de Jeugdzorg per 1 januari 2015. Het Doetinchemse jeugd- en jeugdhulpbeleid is onderdeel van ons integrale beleid voor het sociale domein. Visie, doelen en uitgangspunten zijn verwoord in het beleidsplan De Doetinchemse Keuze 3 "Met elkaar voor elkaar". We investeren in een goed preventief jeugdbeleid met voldoende voorzieningen en aanbod voor de jeugd in onze gemeente. Ons beleid is gericht op het voorkomen van uitval van kinderen en jongeren en het daardoor niet of onvoldoende kunnen meedoen in de samenleving.

kengetallen	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Aantal jongeren 0 t/m 14 jaar	10211	10104	9936	9819	9774	9737	9428
Aantal jongeren 15 t/m 23 jaar	6151	6114	6161	6168	6155	6119	5577*)
Perc. inwoners jonger dan 24 jr	29	28,9	28,8	28,6	28,3	28	26.6**)

*) *t/m 2013 werd het aantal jongeren 15 t/m 24 jaar geteld. Per ultimo 2014 is dit aantal 6.150.*
**) *het percentage jongeren tot en met 24 jaar is 27,6*

vroegtijdig schoolverlaters	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Percentage leerlingen dat vroegtijdig onderwijs verlaat regio Achterhoek	2.9%	2,9%	1,7%	Nog onbekend
Idem landelijk	3%	2,7%	2,1%	Nog onbekend

Wat hebben we bereikt

Jeugd	resultaat
Jeugdzorg	
Het Beleidsplan (DDK) en de verordening Jeugdhulp zijn vastgesteld en daarmee is de basis gelegd voor de uitvoering van de Jeugdwet vanaf 2015.	✓
Inkoop en contractering jeugdhulp zijn gerealiseerd op regionaal, bovenregionaal en landelijk niveau, waardoor we jeugdhulp die nodig is voor ondersteuning van jeugdigen in onze gemeente beschikbaar hebben in 2015.	✓
Wettelijk verplicht protocol opgesteld tussen gemeenten in de jeugdzorgregio Achterhoek en raad voor de kinderbescherming afgesloten.	✓
Toegang tot jeugdhulp is ingericht via buurtcoaches (Buurtplein) en jeugdconsulenten (Zorgplein).	✓
Overeenkomsten afgesloten met gecertificeerde instellingen voor jeugdhulp in gedwongen kader.	✓
Veilig thuis ingericht met gemeenten in veiligheidsregio Noord Oost Gelderland (wettelijk verplichte samenvoeging voormalige meldpunten huiselijk geweld en kindermishandeling).	✓
Jeugdagenda 2015	
De voormalige jeugdagenda gericht op preventief jeugdbeleid en jeugdgezondheids-zorgbeleid is samengevoegd met nieuwe taken en opdrachten voor de uitvoering van de Jeugdwet gericht op Jeugdhulp. De nieuwe Uitvoeringsagenda Jeugd 2015 beschrijft alle activiteiten voor Jeugd inclusief de relatie met aanpalende beleidsterreinen zoals (passend) onderwijs, sport en cultuur en is samen met beleidsplan en verordening de basis voor de uitvoering van het jeugd- en jeugdhulpbeleid in Doetinchem.	✓
Schooluitval	
Schoolverlaters (VSV) zijn jongeren tussen de 12 en 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. Het RMC Achterhoek heeft als doel voortijdig schoolverlaten te voorkomen en jongeren die uitgevallen zijn, alsnog te begeleiden naar het behalen van een startkwalificatie. De ambitie is het aantal VSV'ers terug te dringen tot 2%. In de Achterhoek is die ambitie gehaald.	→

4.2 Onderwijs(huisvesting)

In voorbereiding genomen zijn de realisatie van de laatste projecten uit het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2009. Dit zijn de nieuwbouw van de Isselborgh in Wijnbergen (so-afdeling voor 4-12 jaar); de gecombineerde accommodatie voor het basisonderwijs en VVG'25 in Gaanderen en het IKC Noord.

Wat hebben we bereikt

Onderwijs(huisvesting)	resultaat
Integraal Kindcentrum Noord (IKC)	
Het programma van eisen is voor het IKC vastgesteld. De voorbereidingen zijn getroffen voor de ruimtelijke inpassing van het gebouw.	
Basisschool Gaanderen	
Voor Gaanderen zijn de plannen verder uitgewerkt. Uitgangspunt is een multifunctionele voorziening voor het basisonderwijs en VVG'25 op de locatie van sportpark De Pol.	
Overdracht onderhoud schoolgebouwen naar schoolbesturen	
De overheveling van de taak buitenonderhoud van gemeente naar schoolbesturen is afgerond.	
Fusie IJsselgraaf	
Het bestuur van IJsselgraaf heeft nog geen plannen gepresenteerd voor een fusie met De Archipel Scholengroep.	

4.3 Sport

In 2014 is sport volop ingezet voor het halen van beleidsdoelstellingen binnen het sociaal domein, economie en gezondheid. Mede dankzij Gelderland Sport, de rijksimpuls buurtsportcoaches, de nieuwe vragen vanuit het sociaal domein en het aanvalsplan binnenstad wordt sport een vaste waarde binnen verschillende projecten. De gewenste slimme verbindingen krijgen effect.

Wat hebben we bereikt

Sport	resultaat
Sportpark zuid (ijs- en skatebaan en multifunctionele sportaccommodatie.)	
De IJs- en skatebaan is gereed gekomen en de multifunctionele hal op het sportpark Zuid heeft de poorten geopend.	✓
Rozengaarde	
Het Family Entertainment Centre Sky Zone is in december in bedrijf gegaan. De eerste resultaten en reacties zijn veelbelovend, de exploitatie van het zwembad verloopt bevredigend.	✓
Doetinchem in vorm	
De buurtsportcoaches zijn actief op de verschillende beleidsterreinen. Er zijn veel slimme verbindingen gelegd en er is een kwaliteitsimpuls gegeven aan de uitvoering van de breedtesport. Sportservice Doetinchem en de buurtsportcoaches hebben veel agendapunten uit Doetinchem in Vorm uitgevoerd.	→
Sportkader Vitale Achterhoek	
In Achterhoek verband zijn concrete resultaten behaald: • Scholder an scholder ontwikkelt zich tot een voorbeeldproject met betrekking tot de kansrijke sportvereniging in een veranderende omgeving. • Het onderzoek naar aangepast sporten is afgerond • De subsidie voor Gezonde Jeugd is door de provincie toegekend • De start van de Nationale Sportweek is aan de Achterhoek toebedeeld op basis van een gezamenlijk ingediend bid.	→
EK Voetbal Vrouwen 2017	
Doetinchem is aangewezen als speelstad voor het Europees Kampioenschap Vrouwenvoetbal in 2017.	✓

Programma 5 Organisatie van de toekomst

5.1 Bestuur en samenwerking

Na de gemeenteraadsverkiezingen van 2014 vormden de fracties van CDA, VVD, D66, GroenLinks en SGP-Christenunie een nieuw college. Het coalitieakkoord kreeg als titel 'Agenda voor de toekomst'. De titel verwijst zowel naar de cruciale veranderingen waar de gemeente voor staat als de nadrukkelijke wens van de nieuwe coalitie om het contact en de ontmoeting met partners in en om Doetinchem aan te gaan om zo de verandering vorm en inhoud te geven. De focus is daarbij gericht op:

- een gedegen aanpak van de zorg, jeugdzorg en uitvoering van de Participatiewet (werk); de taken die vanaf 1 januari a.s. vanuit het Rijk naar de gemeenten gaan;
- het meer in positie brengen van wijkverenigingen en dorpsraden, door een deel van de budgetten en verantwoordelijkheden in de wijken en dorpen te leggen;
- een krachtige lokale en regionale economie, door het versterken van de binnenstad, het verbeteren van de bereikbaarheid, het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid en het werken aan 'echte' banen;
- verdere invulling van de regionale samenwerking.
- Het waarborgen van openbare orde en veiligheid, met als sleutelwoord preventie.

Raad in positie

In een veranderende samenleving zien we dat ook de gemeenteraad zich aanpast en nieuwe werkwijzen toepast. De interactie tussen de gemeenteraad en inwoners en partijen in de samenleving wordt daarbij intensiever. De gemeenteraad organiseert steeds vaker informatieve bijeenkomsten waarbij betrokkenen uit de samenleving zijn uitgenodigd om hun kennis, ervaring en visie op de toekomst met de raad te delen. Voor enkele complexe of gevoelige onderwerpen werkt de raad met raadswerkgroepen. Dat geeft de raadsleden de gelegenheid om diepgaand op het onderwerp in te gaan en samen met de ambtelijke organisatie oplossingen te verkennen en de mogelijke scenario's aan de volledige raad te presenteren. Besluitvorming vindt vervolgens altijd plaats in de reguliere raadsvergadering. In het afgelopen jaar werd de methodiek van een raadswerkgroep gebruikt voor de volgende thema's: informatievoorziening grondexploitaties en de kerntakendiscussie. Het succes van deze aanpak maakt dat de raad ook in 2015 voor een select aantal onderwerpen kiest voor een raadswerkgroep.

Samenwerking

Begin 2014 heeft de raad met het besluit 'Toekomst bestuurlijke en ambtelijke samenwerkingen' een richting aangegeven voor de komende periode. Uitgangspunt daarbij is dat Doetinchem actief blijft inzetten op beleidsmatige samenwerking. Daarbij is aangegeven dat de koers hiervan verder wordt uitgewerkt naar aanleiding van de fundamentele heroverweging.
Ondertussen wordt er in de Regio op tal van gebieden samengewerkt, en werken gemeenten ook in kleiner verband samen. De uitwerking op het gebied van een deel van de taakdecentralisaties is hier een goed voorbeeld van.

Fundamentele heroverwegingen

In de coalitieonderhandelingen werd afgesproken dat de raad het voortouw neemt bij de kerntakendiscussie die het gemeentebestuur van Doetinchem wil voeren. Om tot een gedragen proces te komen, hield de burgemeester een interviewronde met alle fracties uit de gemeenteraad.
De resultaten daarvan werden in de raadsvergadering besproken, hetgeen uiteindelijk leidde tot een door de raad vastgestelde procesaanpak.

Wat hebben we bereikt

Bestuur en samenwerking	resultaat
De gemeenteraadsverkiezingen Coalitieakkoord Agenda voor de toekomst	
Het coalitie akkoord is vastgesteld: De volgende uitgangspunten zijn in de bestuursperiode 2014-18 leidend voor het maken van bestuurlijke keuzes: 1. We gaan uit van eigen kunnen en eigen kracht. Wij geven vertrouwen en zorgen er voor dat niemand buiten de boot valt; 2. Wij achten samenwerking van cruciaal belang voor een duurzame en vitale regio; 3. Het innoveren en verbreden van de Doetinchemse en Achterhoekse economie is voor ons een kernopgave; 4. Wij werken aan het moderniseren van onze bestuursstijl; 5. Regelgeving is voor ons niet dé oplossing. Wij geloven vooral in stimuleren, faciliteren, verbinden, samenwerken, participeren en vertrouwen. Drie Doetinchemse Debatten in juli vormden de start van het nieuwe college. Hierin vroeg het college ondernemers, bewoners en organisaties en instellingen uit de Doetinchemse samenleving om mee te praten over belangrijke punten uit het coalitieakkoord. De enthousiaste en levendige discussies hebben het college voldoende input geboden om mee aan de slag te gaan. De ideeën zullen op verschillende wijzen worden meegenomen in de plannen en contacten in de samenleving.	✓
Kerntakendiscussie	
Voor de kerntakendiscussie is een raadswerkgroep samengesteld waarin alle raadsfracties vertegenwoordigd zijn. De eerste stap in het proces, namelijk het vaststellen van een algemene visie, werd in november voltooid. Naast de inhoud is daarin ook de (nieuwe) rol van de gemeente nadrukkelijk aan de orde. Gestart is met de analyse van verschillende thema's. In maart 2015 wil de raad per thema richtinggevende uitspraken doen, die vervolgens door het college in de voorjaarsnota en de meerjarenbegroting worden vertaald.	→
Samenwerking en samenwerkingsvormen	
In het raadsbesluit 'Toekomst bestuurlijke en ambtelijke samenwerkingen' is vastgelegd hoe we de mogelijkheden tot samenwerking oppakken en inhoud geven.	→
Burgerparticipatie	
Het versterken van burgerparticipatie is een van de speerpunten uit het coalitieakkoord. Ook de rekenkamer heeft in zijn rapport aanbevelingen gedaan over dit onderwerp. Zo raadt de rekenkamer aan om een kadernota burgerparticipatie vast te stellen. Actuele ontwikkelingen en kansen maken dat wij vooruitlopend hierop alvast starten met het opzetten van een inwonerspanel.	→

5.2 Taakdecentralisaties

Op het gebied van de taakdecentralisaties was 2014 een zeer bewogen jaar. Het visiedocument de Doetinchemse keuze is verder uitgewerkt in het beleidsdocument 'Met elkaar, voor elkaar', welke medio 2014 unaniem door de raad is vastgesteld. 'Met elkaar, voor elkaar' is een uitwerking van de Doetinchemse integrale aanpak van de verschillende wetten. Centraal in deze aanpak staat de eigen kracht en regie over het eigen leven van onze inwoners. Voor de inrichting van de wijkgerichte generalistenteams is de Buurtplein BV opgericht.

De taakdecentralisaties zijn programmatisch aangepakt. In verschillende deelprojecten is gewerkt aan zaken als de harmonisatie van de frontoffice, de inrichting van ICT, de opdrachtgever- opdrachtnemer relatie met de Buurtplein BV, contractmanagement etc.

Wat hebben we bereikt

Taakdecentralisaties	resultaat
De Doetinchemse Keuze (DDK)	
Voor resultaten zie hoofdstuk 3	
Registratie niet ingezetenen	
De taken voor de registratie van niet ingezetenen zijn geïmplementeerd.	

5.3 Organisatieontwikkelingen

We oriënteren ons op de ontwikkeling van de organisatie, ingegeven door ontwikkelingen vanuit het rijk (de decentralisaties) en besluiten van de gemeente raad. Daarbij is een traject rondom strategische personeelsplanning (SPP) gestart. SPP maakt in fasen inzichtelijk:

- *met welke ontwikkelingen de afdelingen de komende jaren te maken krijgen*
- *wat dit betekent voor de taakvelden en de functies binnen de afdelingen*
- *hoe deze ontwikkelingen zich verhouden tot de personele bezetting*

De organisatie richt zich daarbij op de rol die een lokale overheid in de maatschappij in gaat nemen. Een trend van de afgelopen jaren is de verdere ontwikkeling van de gemeente als regisseur en als coproducent in de keten. Deze ontwikkeling zet zich in de komende jaren voort. Dit zien we bij alle onderdelen van de organisatie, maar in het bijzonder bij de afdeling Werk&Inkomen, de Wmo-winkel, het wijkgericht werken voor beheer – en onderhoudstaken en bij bouwprojecten. Concreet is Buurtplein BV opgericht om taken voor de Wmo uit te voeren. Zie ook paragraaf 5 *Bedrijfsvoering*.

Dienstverlening

De voorbereidingen voor een Klant Contact Centrum zijn afgrond. In 2015 wordt het KCC de eerste ingang voor de burger bij de gemeente. De gemeente is goed bereikbaar via 4 kanalen: face-to-face, post, telefoon en digitaal. We werken goed samen met de keten en verzelfstandigde organisaties zoals de Buurtplein B.V. En we denken van buiten naar binnen, vanuit de klant dus. We werken efficiënt en effectief en stemmen onze inzet aan de frontoffices af op de vraag van onze klanten.

Ontwikkkeling gemeentelijke organisatie	resultaat
Strategische Personeelsplanning (SPP)	
In de notitie "sturen op personele beweging" zijn maatregelen geformuleerd die ondersteunend zijn bij de uitwerking van de SPP. De handvatten uit deze notitie worden waar mogelijk en gewenst in overleg met afdelingshoofden en directie ingezet	
Duurzame inzetbaarheid en mobiliteit van medewerkers	
Er zijn diverse maatregelen genomen. Zo hebben medewerkers gelegenheid gekregen in gesprek te gaan met een vitaliteitscoach, is er een vitaliteitscheck geweest en wordt het budget vanuit het ILB op verzoek ingezet om te helpen omgaan met balansvraagstukken en werkdruk. Daarnaast is er ook vanuit de organisatie aandacht voor werkdruk en voor het plaatsen van medewerkers op de juiste positie. Wanneer dit niet matcht wordt dit steeds vaker bespreekbaar gemaakt.	

Programma's financieel

0 Algemeen bestuur

bedragen x € 1000,=		raming voor wijziging 2014	raming voor wijziging 2014	raming totaal 2014	raming totaal 2014	realisatie 2014	realisatie 2014	Baten)raming totaal -(Lasten -Baten) realisatie
		baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	
001	Bestuursorganen	1	3.151	1	3.195	4	3.053	145
002	Bestuursondersteuning college van burgemeester en wethouders	4	2.148	4	2.148	5	2.165	-16
003	Burgerzaken	97	2.982	224	3.101	258	3.033	103
004	Baten secretarieleges burgerzaken	787	185	787	185	900	419	-122
005	Bestuurlijke samenwerking	0	201	0	277	0	209	68
006	Bestuursondersteuning raad en rekenkamer(functie)	0	2.169	0	2.169	0	2.138	30
Totaal		**889**	**10.836**	**1.016**	**11.076**	**1.166**	**11.017**	**209**

1 Openbare orde en veiligheid

bedragen x € 1000,=		raming voor wijziging 2014	raming voor wijziging 2014	raming totaal 2014	raming totaal 2014	realisatie 2014	realisatie 2014	Baten)raming totaal -(Lasten -Baten) realisatie
		baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	
120	Brandweer en rampenbestrijding	54	3.285	54	3.256	95	3.361	-63
140	Openbare orde en veiligheid	231	710	231	710	66	704	-159
Totaal		**285**	**3.995**	**285**	**3.966**	**161**	**4.065**	**-222**

2 Verkeer, vervoer en waterstaat

bedragen x € 1000,=		raming voor wijziging 2014	raming voor wijziging 2014	raming totaal 2014	raming totaal 2014	realisatie 2014	realisatie 2014	Baten)raming totaal -(Lasten -Baten) realisatie
		baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	
210	Wegen, straten en pleinen	462	4.811	462	5.925	1.169	6.515	117
211	Verkeersmaatregelen te land	0	728	0	714	60	826	-52
212	Openbaar vervoer	0	294	0	294	60	340	13
214	Parkeren	0	3.757	0	3.754	67	4.018	-198
215	Baten parkeerbelasting	4.097	0	4.097	0	3.531	0	-566
Totaal		**4.559**	**9.590**	**4.559**	**10.686**	**4.888**	**11.700**	**-685**

3 Economie

bedragen x € 1000,=		raming voor wijziging 2014	raming voor wijziging 2014	raming totaal 2014	raming totaal 2014	realisatie 2014	realisatie 2014	Baten)raming totaal -(Lasten -Baten) realisatie
		baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	
310	Handel en ambacht	0	961	0	961	8	936	33
311	Baten marktgelden	138	0	138	0	161	0	23
Totaal		**138**	**961**	**138**	**961**	**169**	**936**	**56**

4 Onderwijs

bedragen x € 1000,=		raming voor wijziging 2014	raming voor wijziging 2014	raming totaal 2014	raming totaal 2014	realisatie 2014	realisatie 2014	Baten)raming totaal -(Lasten -Baten) realisatie
		baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	
421	Openbaar basisonderwijs, onderwijshuisvesting	0	998	0	948	0	1.171	-223
422	Bijzonder basisonderwijs, exclusief onderwijshuisvesting			0		0	0	0
423	Bijzonder basisonderwijs, onderwijshuisvesting	0	1.326	0	1.245	54	1.334	-35
431	Openbaar (voortgezet) speciaal onderwijs, onderwijshuisvesting	0	466	0	600	0	593	7
433	Bijzonder (voortgezet) speciaal onderwijs, onderwijshuisvesting	0	759	0	748	0	842	-94
441	Openbaar voortgezet onderwijs, onderwijshuisvesting	5	121	5	116	6	147	-30
443	Bijzonder voortgezet onderwijs, onderwijshuisvesting	0	1.243	0	1.223	0	1.244	-21
480	Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs	1.091	3.825	1.138	3.525	1.073	2.879	581
482	Volwasseneneducatie	31	21	0	5	0	5	0
Totaal		**1.127**	**8.759**	**1.143**	**8.410**	**1.133**	**8.215**	**185**

5 Sport en recreatie

bedragen x € 1000,=		raming voor wijziging 2014	raming voor wijziging 2014	raming totaal 2014	raming totaal 2014	realisatie 2014	realisatie 2014	Baten)raming totaal -(Lasten -Baten) realisatie
		baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	
510	Openbaar bibliotheekwerk	62	1.476	62	1.438	6	1.471	-89
511	Vormings- en ontwikkelingswerk	2	1.124	2	1.030	0	1.023	5
530	Sport	894	5.210	746	4.942	694	4.506	384
531	Groene sportvelden en terreinen	225	849	225	935	186	852	44
540	Kunst	1.048	3.766	1.048	3.728	1.040	3.650	70
541	Oudheidkunde/musea	102	723	102	633	267	926	-128
560	Openbaar groen en openluchtrecreatie	690	5.687	690	5.959	891	5.846	314
580	Overige recreatieve voorzieningen	0	289	0	289	2	226	66
Totaal		**3.022**	**19.125**	**2.875**	**18.955**	**3.086**	**18.502**	**665**

6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening

bedragen x € 1000,=		raming voor wijziging 2014	raming voor wijziging 2014	raming totaal 2014	raming totaal 2014	realisatie 2014	realisatie 2014	Baten)raming totaal -(Lasten -Baten) realisatie
		baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	
610	Bijstandsverlening en inkomensvoorzieningen	12.939	13.814	16.354	17.071	15.971	17.233	-544
611	Werkgelegenheid	9.909	12.948	10.140	13.239	11.094	14.037	156
614	Gemeentelijk minimabeleid	56	2.563	56	2.989	78	3.202	-191
620	Maatschappelijke begeleiding en advies	4	4.672	1	4.413	192	4.868	-263
621	Vreemdelingen	98	52	98	165	32	93	6
622	Huishoudelijke verzorging	970	8.013	1.245	7.053	2.419	7.925	302
623	Participatiebudget	2.867	2.738	2.053	2.074	4.143	4.337	-173
630	Sociaal-cultureel werk	103	3.937	103	3.989	612	4.632	-134
650	Kinderdagopvang	84	733	84	490	88	453	41
652	Voorzieningen gehandicapten	234	3.886	234	3.575	459	3.423	377
Totaal		**27.264**	**53.357**	**30.369**	**55.059**	**35.089**	**60.202**	**-424**

7 Volksgezondheid en milieu

bedragen x € 1000,=		raming voor wijziging 2014	raming voor wijziging 2014	raming totaal 2014	raming totaal 2014	realisatie 2014	realisatie 2014	Baten)raming totaal -(Lasten -Baten) realisatie
		baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	
714	Openbare gezondheidszorg	82	2.182	82	2.182	0	1.769	331
715	Centra voor jeugd en gezin (jeugdgezondheidszorg)	774	2.024	0	1.247	0	1.120	126
716	Centra voor jeugd en gezin (onderdeel WMO)	0	24	0	94	85	88	91
721	Afvalverwijdering en -verwerking	846	5.416	846	5.416	1.116	5.607	79
722	Riolering (gecombineerd)	21	4.515	21	4.606	7	4.586	7
723	Milieubeheer	0	1.166	0	1.265	368	1.593	40
724	Lijkbezorging	148	425	148	420	480	726	25
725	Baten reinigingsrechten en afvalstofheffing	5.845	0	5.845	0	5.766	0	-79
726	Baten rioolheffing (gecombineerd)	5.158	0	5.158	0	5.151	0	-7
732	Baten begraafplaatsrechten	268	0	276	0	251	0	-25
Totaal		**13.142**	**15.751**	**12.376**	**15.229**	**13.225**	**15.490**	**588**

8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

bedragen x € 1000,=		raming voor wijziging 2014	raming voor wijziging 2014	raming totaal 2014	raming totaal 2014	realisatie 2014	realisatie 2014	Baten)raming totaal -(Lasten -Baten) realisatie
		baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	
810	Ruimtelijke ordening	124	1.411	624	1.911	810	1.934	163
821	Stads- en dorpsvernieuwing	0	185	9	122	942	1.170	-115
822	Overige volkshuisvesting	143	2.408	139	2.400	560	4.023	-1.203
823	Bouwvergunningen	1.892	0	1.642	0	821	0	-822
830	Bouwgrondexploitatie	25.189	25.695	27.205	27.772	10.736	10.772	531
Totaal		27.348	29.699	29.619	32.204	13.869	17.899	-1.445

9 Financiering en algemene dekkingsmiddelen

bedragen x € 1000,=		raming voor wijziging 2014	raming voor wijziging 2014	raming totaal 2014	raming totaal 2014	realisatie 2014	realisatie 2014	Baten)raming totaal -(Lasten -Baten) realisatie
		baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	
911	Geldleningen en uitzettingen korter dan 1 jaar	917	15	1.742	15	1.846	15	104
913	Overige financiële middelen	1.459	454	1.204	454	1.197	445	2
914	Geldleningen en uitzettingen langer of gelijk aan 1 jaar	4.524	2.078	5.059	2.390	4.921	2.390	-138
921	Algemene uitkering gemeentefonds	57.293	-22	59.336	-22	60.039	0	681
922	Algemene baten en lasten	510	963	578	584	517	627	-105
930	Uitvoering Wet WOZ	0	920	0	920	0	832	88
931	Baten onroerende-zaakbelasting gebruikers	2.162	0	2.162	0	2.102	0	-59
932	Baten onroerende-zaakbelasting eigenaren	8.768	0	8.768	0	8.780	0	11
934	Baten baatbelasting	112	0	112	0	87	0	-25
936	Baten toeristenbelasting	0	0	0	0		0	0
937	Baten hondenbelasting	361	0	361	0	353	0	-9
938	Baten reclamebelasting	168	0	168	0	354	126	60
939	Baten precariobelasting	50	0	50	0	139	0	88
940	Lasten heffing en invordering gemeentelijke belastingen	82	36	82	36	150	89	15
960	Saldo van kostenplaatsen	4.444	4.707	4.893	4.979	4.582	5.512	-844
970	Saldo van de rekening van baten en lasten	0	-1.458	0	0	0		0
980	Mutaties reserves die verband houden met de hoofdfunctie 0 tot en met 9	4.334	3.193	14.341	15.335	20.604	17.755	3.842
990	Saldo van de rekening van baten en lasten na bestemming					0	2.638	-2.638
Totaal		**85.184**	**10.887**	**98.856**	**24.691**	**105.670**	**30.431**	**1.074**

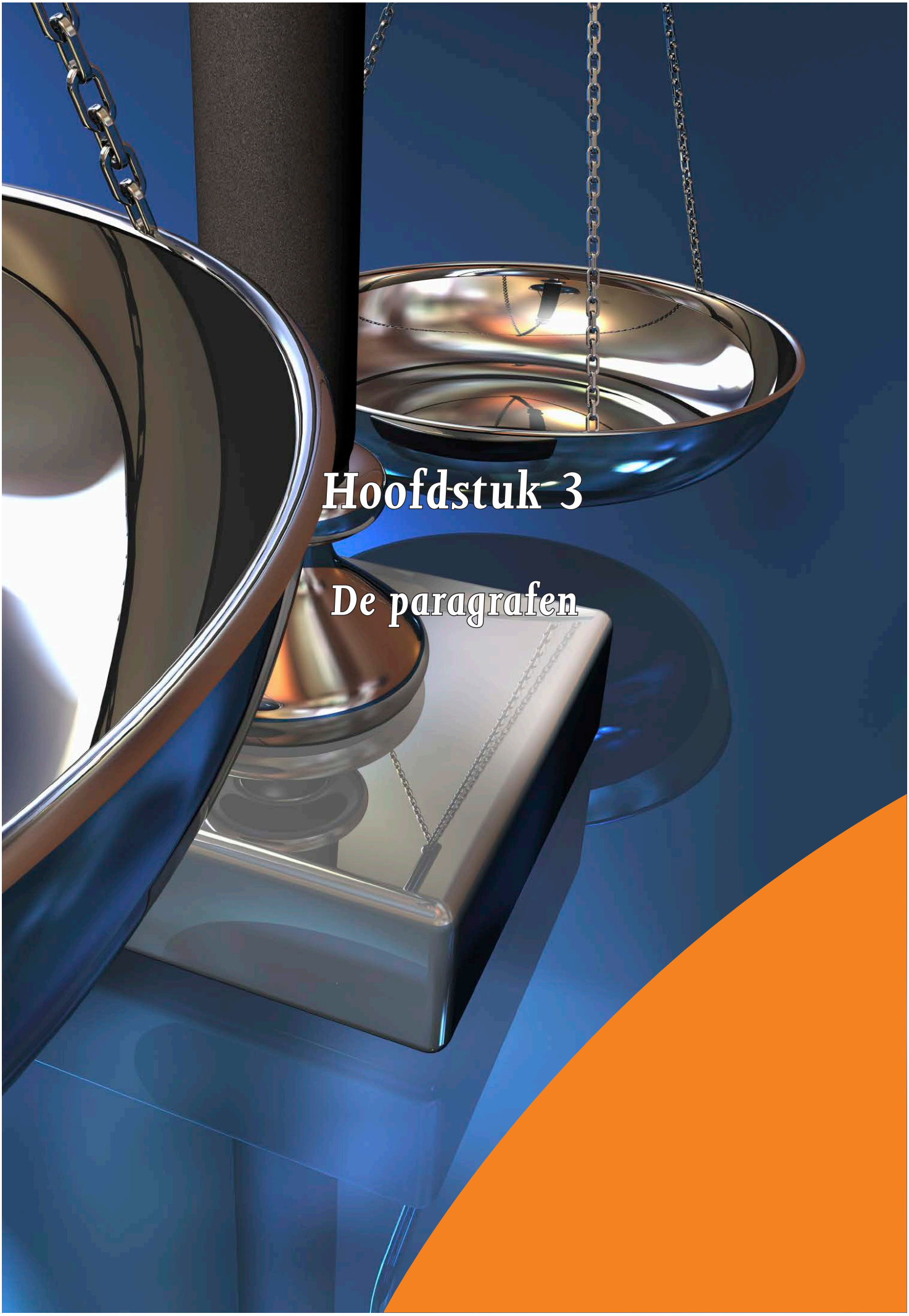

Hoofdstuk 3

De paragrafen

Paragraaf 1 Lokale heffingen

1. *Uitgangspunten voor onze leges, heffingen en tarieven*

Voor de leges, heffingen en tarieven hanteren we de volgende uitgangspunten:

- We willen ons voorzieningenniveau handhaven en uitbreiden zoals beschreven in de programma's met zo laag mogelijke belasting- en legestarieven.
- Leges en rechten zijn in principe 100% kostendekkend.
- De belastingen en heffingen worden zorgvuldig en efficiënt opgelegd en geïnd.

2. *De opbrengsten van de gemeentelijke belastingen en heffingen*

Voor de belangrijkste gemeentelijke belastingen en heffingen zien de ramingen 2014 in vergelijking met de realisatie 2014 er als volgt uit.

Belasting of heffing		Begroting 2014 na wijziging in €	Rekening 2014 in €
Onroerende zaakbelasting			
• Eigenaar	woningen	6.118.000	6.131.000
	niet-woningen	2.650.000	2.649.000
• Gebruiker	niet-woningen	2.162.000	2.102.000
Afvalstoffenheffing/reinigingsrechten		5.845.000	5.766.000
Rioolheffing		5.158.000	5.151.000
Hondenbelasting		361.000	352.000
Parkeerbelastingen		4.097.000	3.531.000
Leges omgevingsvergunning *		1.642.000*	820.000

* Rekening houdend met voordelen op de uitgaven totaal € 341.000 is het nadeel leges omgevingsvergunning € 481.000. In de raad van januari 2015 is besloten om deze uitgaven structureel terug te dringen. De opbrengst van de leges omgevingsvergunning blijft echter sterk afhankelijk van het aantal aanvragen.

De voor- dan wel nadelen op de afvalstoffenheffing/reinigingsrechten, rioolheffing en parkeerbelastingen zijn, rekening houdend met de werkelijke uitgaven, verrekend met de daarvoor bestemde voorzieningen.

3. *Overzicht tarieven*

De belangrijkste tarieven voor het belastingjaar 2014 zijn:

Belasting of heffing	tarief 2014
Onroerende zaakbelasting voor woningen:	
- Tarief eigenaar per waarde	0,1241%
Onroerende zaakbelasting voor niet-woningen:	
- Tarief eigenaar per waarde	0,1902%
- Tarief gebruiker per waarde	0,1728%
Afvalstoffenheffing:	€
- éénpersoonshuishouden	199,20
- meerpersoonshuishoudens	242,40
- extra emmer blauw	42,60
- extra emmer groen	62,40
- extra emmer grijs	102,60
Rioolheffing	
- per aansluiting	198,00
Hondenbelasting:	
- 1 hond	68,64
- 2 honden	171,60

4. *Het kwijtscheldingsbeleid*

In de belastingverordeningen is geregeld dat kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen alleen verleend kan worden voor de afvalstoffenheffing, rioolheffing en onroerendezaak-belastingen. Kwijtschelding wordt verleend op basis van de rijksnormen. De kwijtscheldingsnorm is 100% van de bijstandsnorm. We hebben dit vastgelegd in het beleidsplan armoedebestrijding.
In de rekening 2014 zijn de volgende budgetten (exclusief uitvoeringskosten) uitgegeven ter uitvoering van dit beleid.

- Kwijtschelding afvalstoffenheffing € 431.000
- Kwijtschelding rioolheffing € 388.000
- Kwijtschelding ozb € 5.000

Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

1. Inleiding

Als gemeente kunnen we te maken krijgen met tegenvallers en risico's van activiteiten die we zelf uitvoeren of door (onvoorziene) ontwikkelingen die op ons afkomen. Deze risico's kunnen van inhoudelijke, juridische, maatschappelijke en wat vooral van belang is van financiële, aard zijn. Om die tegenvallers en de financiële gevolgen op te kunnen vangen (zonder het bestaande beleid aan te tasten) treffen we maatregelen en zorgen we dat er geld beschikbaar blijft om ontstane kosten te dekken. Dit noemen we het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen van onze gemeente is toereikend om tegenvallers en risico's op te vangen.

In de afgelopen jaren is de aandacht voor risicomanagement nadrukkelijk toegenomen. Dat heeft verschillende oorzaken: een steeds krapper worden financiële positie door de crisis en rijksbezuinigingen; forse risico's en verliezen in de grondexploitaties; burgers doen een toenemend beroep op sociale voorzieningen (WMO, WWB); de voorgenomen maatregelen van het rijk voor decentralisatie in het sociaal domein; etc. We vinden het belangrijk om (financiële) risico's te beheersen. Dit gaf aanleiding om voor de risicobeheersing beleidsregels vast te stellen (programmabegroting 2014). Ook de methodiek van de risicobeheersing is verder ontwikkeld en toegepast bij de grondexploitaties en in het sociaal domein. De financiële gevolgen van decentralisatie van taken van het rijk naar de gemeente zijn inzichtelijk gemaakt en er zijn kaders gesteld voor het beheer van de risico's.

De focus van het risicomanagement ligt op het beheersen van de kans dat een risico zich voordoet en de impact van het risico. Risicomanagement in deze vorm is onderdeel van de dagelijkse bedrijfsvoering. Wat resteert is het zogenaamde restrisico. De financiële gevolgen van deze risico's worden afgedekt middels het weerstandsvermogen. Het gaat hierbij zowel om de incidentele als de structurele financiële gevolgen. Duidelijk zal verder zijn dat het onwaarschijnlijk is dat de risico's allemaal gelijktijdig optreden en dat de financiële gevolgen op hetzelfde moment afgewikkeld moeten worden.

Een aantal risico's is goed beheersbaar en behoeft geen specifieke aandacht.
Risico's zoals brandschade en aansprakelijkheid zijn met een verzekering gedekt. Daarnaast zijn er risico's waarvoor concreet een financiële voorziening is getroffen en risico's met beperkte financiële gevolgen die binnen de exploitatie kunnen worden opgevangen. Deze risico's laten wij hier buiten beschouwing, omdat hiervoor geen beroep wordt gedaan op het weerstandsvermogen.
Voor de risico's die ontstaan vanuit (wettelijke) samenwerking met organisaties en participatie in bedrijven verwijzen we naar paragraaf 6 Verbonden partijen en paragraaf 6a onderwijsinstellingen onder toezicht.

2. Welke risico's kregen specifiek aandacht?

De risico's zijn in te delen in drie duidelijk te onderscheiden hoofdgroepen.

1. Grondexploitaties,
2. Taakdecentralisaties in het sociaal domein
3. Overige risico's.

2.1. Grondexploitaties

De grondexploitaties en daarmee samenhangende risico's staan in paragraaf 7 Grondbeleid. De verwachte verliezen en risico's in de grondexploitaties worden opgevangen met de reserve bouwgrondexploitaties en de voorzieningen die zijn getroffen voor verwachte verliezen. Het saldo van deze financiële buffers is de komende jaren toereikend om tegenvallers in de grondexploitaties op te

kunnen vangen. Jaarlijks worden de grondexploitaties geactualiseerd middels de Meerjaren Prognose Grondexploitatie (MPG), waarbij ook de aanwezige buffers beoordeeld worden.

2.2. Taakdecentralisaties sociaal domein

Over de methodiek en aanpak van de taakdecentralisaties op het gebied van Jeugdzorg, de WMO/ Awbz en de participatiewet is besloten met de vaststelling van het beleidsdocument 'Met elkaar, voor elkaar', De Doetinchemse Keuze (DDK). De belangrijkste risico's zijn hiermee in beeld en de beheersing van deze risico's is een belangrijk onderdeel van de bedrijfsvoering met betrekking tot DDK.

In het najaar 2014 zijn de risico's in het sociaal domein verder geïnventariseerd en zoveel mogelijk gekwantificeerd. Deze zijn gerelateerd aan de benodigde weerstandscapaciteit.

2.3.overige risico's

a) Gesubsidieerde instellingen

De gemeente Doetinchem droeg in 2014 circa € 16,9 miljoen over aan instellingen en verenigingen voor verrichte activiteiten. Het overgrote deel hiervan is verstrekt op basis van meerjarige afspraken en/of budgetcontracten waardoor het risico in de praktijk zeer gering is. Tevens hanteren we strikt de subsidieverordening en wordt deze periodiek geëvalueerd. Bij een openeind financiering (leerlingenvervoer) loopt de gemeente het risico dat meer subsidie wordt uitgekeerd dan begroot. Door actuele gegevens te benutten en een stringente toetsing aan de regels is dit risico beperkt.

b) Gemeentefonds

Wij ontvangen jaarlijks één derde van onze inkomsten via een uitkering van het Rijk in het gemeentefonds. De effecten van de meicirculaire 2014, de septembercirculaire 2014 en de decembercirculaire 2014 voor de algemene uitkering zijn verwerkt in deze jaarrekening.
Vanaf 2015 wordt de uitkering van het Rijk uitgebreid met een integratie-uitkering Sociaal Domein als gevolg van taakdecentralisaties in het sociaal domein. Voor 2015 staat de verdeling van de middelen vast en gebeurt dit grotendeels op basis van historische kosten. Vanaf 2016 zullen objectieve verdeelmodellen ingevoerd worden. De gevolgen hiervan zullen met de meicirculaire 2015 bekend worden.

c) Risico's in de financiële balans

Deze ontstaan wanneer uitstaande vorderingen niet worden betaald, als er aanspraak gemaakt wordt op garanties en gewaarborgde geldleningen die zijn afgegeven en reparatie van BTW verplichtingen. Onze administratie is actueel en werkprocessen zijn erop gericht om deze risico's tijdig te signaleren en daarop de noodzakelijke maatregelen te treffen. Binnen de heffingen en legestarieven is bijvoorbeeld compensatie opgenomen voor oninbare vorderingen.

De portefeuille garanties en verstrekte leningen wordt jaarlijks geactualiseerd, waarbij het risico en het financieel effect wordt beoordeeld. De actuele rapportage is voor de raad als achtergrondinformatie bij de begroting 2015 beschikbaar gesteld in het Bestuurlijk informatiesysteem (BIS). Over de meeste verstrekte leningen en garanties loopt de gemeente slechts een beperkt risico. De gemeente loopt een significant risico over de verstrekte garantie aan het waarborgfonds sociale woningbouw (WSW) en de garantie aan stichting Parkmanagement A18. Het financieel effect van deze risico's is als laag beoordeeld.

- *WSW*
  Ten opzichte van de begroting 2014 is voor 3 woningcorporaties de risico inschatting verhoogd naar een hoog risico. Het totale risico is afhankelijk van het bedrag waarvoor het WSW wordt aangesproken. Wordt het WSW aangesproken voor €1 miljard, dan betekent dit een jaarlijkse rentederving van circa € 40.000 voor de gemeente Doetinchem.

- Stichting Parkmanagement A18.
  Het financiële risico dat de gemeente Doetinchem loopt bij stichting parkmanagement A18 is maximaal € 167.500.

d) BTW

Naar aanleiding van eerdere controles door de belastingdienst en de bevindingen die daaruit zijn voortgekomen zijn de afgelopen jaren diverse verbeterslagen gemaakt. Het risico dat toekomstige controles leiden tot naheffingen is hiermee beperkt. In overleg met de belastingdienst is het jaar 2013 door middel van steekproeven beoordeeld. Dit onderzoek is met de belastingdienst besproken en verkeert in een afrondende fase. De bespreking met de belastingdienst heeft ertoe geleid dat van een onderzoek naar 2011 en 2012 wordt afgezien.

Loonsombudgetten

Tenslotte willen we in deze paragraaf het risico rond de loonsombudgetten (totaal ruim € 28 mln) benoemen:
Gemeente Doetinchem kent het zogenaamde drieschalenstelsel. Als aan een aantal voorwaarden wordt voldaan, gaat personeel aan het eind van de functieschaal door naar de uitloopschaal. Dekking van de kosten moet binnen het bestaande loonsombudget worden gevonden. De loonsombudgetten zijn bepaald op basis van de functieschaal waarbij de gedachte was dat het effect van uitloopschalen zou worden gecompenseerd door personeel dat in de aanloopschaal is geplaatst.
Inmiddels hebben we 2014 afgesloten en het financieel effect van de uitloopschalen drukt zwaar op de loonsombudgetten van de afdelingen. Omdat er weinig verloop is en het personeel relatief ouder wordt, gaat de compensatie van de uitloopschalen niet langer op.
Overigens wordt het loonsombudget wel geïndexeerd op basis van de CAO voor gemeentepersoneel. Het totale nadelige effect van de uitloopschalen bedraagt op dit moment globaal € 1,8 mln.

Het financiële effect van de uitloopschalen kon tot en met het jaar 2014 opgevangen worden binnen de loonsombudgetten (o.a. door vacatures niet in te vullen) en de aan personeel gerelateerde budgetten (o.a. opleiding, werving). Daarnaast kon dit deels eenmalig worden opgevangen binnen de uitvoeringsbudgetten. Inmiddels onderzoeken we of arbeidsvoorwaarden versoberd kunnen worden. Het is de bedoeling om voor 1 januari 2016 een oplossing voor onder meer de uitloopschalenproblematiek te hebben.

3. Wat is het weerstandsvermogen ?

Het weerstandsvermogen bestaat uit de volgende financiële bronnen waarover de gemeente beschikt om onvoorziene kosten van risico's te dekken. Deze zijn te onderscheiden in een incidentele en structurele capaciteit.

Weerstandscapaciteit:

1. *Algemene reserve.*
   De gewenste omvang van deze reserve bedraagt minimaal 10% (€11,3 miljoen) en maximaal 12% (€ 13,6 miljoen) van het relevante begrotingstotaal. Dit is het begrotingstotaal exclusief grondexploitatie, legesplichtige activiteiten en het sociaal deelfonds. Voor deze taken bestaan afzonderlijke risico- of egalisatiereserves.
   Ultimo 2014 is de stand van de algemene reserve €17,8 miljoen. Op basis van de meerjarenraming uit de begroting 2015 daalt dit saldo de komende jaren naar €10 miljoen in 2018.
2. *Reserves Grondexploitaties*
   Zie paragraaf 7 Grondbeleid
3. *Bestemde reserves*
   Bestemmingsreserves waarvan de bestemming gewijzigd kan worden, kunnen meegerekend worden in de weerstandscapaciteit .
4. *Stelposten voor onvoorziene uitgaven 2014*
   Er zijn twee stelposten voor onvoorziene uitgaven opgenomen in de begroting. Een stelpost voor incidentele lasten van €79.000 waarvan in 2014 € 28.000 ingezet is. Daarnaast hebben we een stelpost voor structurele lasten van € 51.000 waarvan € 18.000 is ingezet. Het restant van deze twee budgetten van € 84.000 geeft een voordeel voor deze jaarrekening.
5. *Onbenutte belastingcapaciteit 2014*
   De ruimte die er is tussen wat we werkelijk aan belastingen innen en wat binnen de wetgeving maximaal mogelijk is.

Belastingcapaciteit OZB

woz waarde woonruimten	4.941.500.000	
woz waarde niet woonruimten	2.736.000.000	
totaal	7.677.500.000	
percentage art 12 Fvw 2014	0,1651%	
maximale opbrengst volgens art 12 Fvw		12.675.553
werkelijke opbrengsten woonruimten	6.131.000	
werkelijke opbrengsten niet-woonruimten	4.751.000	
totale opbrengst 2013		10.882.000
onbenutte capaciteit		**1.793.553**

Tabel 1

Het weerstandsvermogen ziet er samengevat als volgt uit:

Weerstandsvermogen	**Bedrag** (x 1.000)
Incidentele capaciteit	
Algemene reserve	17.764
Algemene Reserves Grondexploitatie	Budgettair neutraal
Reserve sociaal domein	Budgettair neutraal
Bestemde reserves (waarvan bestemming kan worden aangepast)	9.073
Stelpost onvoorziene uitgaven incidenteel	79
Totaal incidentele capaciteit	**26.916**
Structurele capaciteit	
Reserve DDK	Budgettair neutraal
Stelpost onvoorziene uitgaven structureel	51
Onbenutte belastingcapaciteit	1.794
Totaal structurele capaciteit	**1.845**

Tabel 2

4. Samenvatting, conclusies en verdere ontwikkeling risicomanagement

In deze paragraaf hebben wij u geïnformeerd over de risico's, de maatregelen die we daarbij genomen hebben en wat ons weerstandsvermogen is om de financiële gevolgen op te kunnen vangen. Wij zijn er van overtuigd dat ons weerstandsvermogen toereikend is om onze risico's op te kunnen vangen. We tonen dit al vele jaren aan. Toch blijft het noodzakelijk om alert te blijven op wijzigingen in onze risico's en beschikbare weerstandsvermogen.
De komende jaren is onverminderd aandacht nodig voor risicomanagement.

Een belangrijk onderdeel van risicobeheersing is het werken volgens de processen zoals deze zijn vastgelegd in een administratieve organisatie (AO) en het uitvoeren van een interne controle (IC). Dit zorgt voor betrouwbare, tijdige, actuele en volledige informatievoorziening ten dienste van een stuurbare en transparante organisatie. Zoals bij de inleiding is aangegeven is het beleidskader vastgesteld bij de begroting 2014 en zijn voor de belangrijke dossiers grondexploitaties en decentralisaties in het sociaal domein specifieke maatregelen vastgesteld.

De wijze waarop wij het o.a. het risicobeheer opnemen in onze bedrijfsvoering is vastgelegd in het controlplan. Een plan dat jaarlijks wordt geactualiseerd om onze werkprocessen en administratieve handelingen "in control" te laten verlopen.
We laten ons daarbij adviseren door onze accountant, deze geeft in zijn controle rapporten daarvoor de nodige aanbevelingen die we zo goed mogelijk trachten te volgen. We zoeken daarbij naar pragmatische oplossingen, waarbij een balans gevonden wordt tussen de "zwaarte" van het risico en de inspanning om het risico te beheersen.

Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding
De gemeente heeft een groot aantal kapitaalgoederen in eigendom en beheer. Het betreft o.a. openbaar groen, riolering, wegen, openbare verlichting, diverse gebouwen en kunstwerken. De kwaliteit van deze kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is enerzijds bepalend voor het voorzieningenniveau en anderzijds ook voor de (jaarlijkse) lasten. In deze paragraaf wordt achtereenvolgens ingegaan op het beleidskader, beheer en indien van toepassing beschouwen we actuele ontwikkelingen. Tot slot geven we een samenvatting van de kwalitatieve indicatoren en de financiële overzichten.

1. Wegen

Het beleidskader
De gemeente is verantwoordelijk voor de aanleg en het onderhoud van openbare wegen. Uitgangspunt hierbij is dat de maatschappelijke kosten zo laag mogelijk blijven. De leidraad voor het onderhoud van de wegen is de systematiek voor rationeel wegbeheer van het Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond- Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek (CROW).

Het beheer
Jaarlijks houden we een weginspectie en wordt een meerjarig beheer- en onderhoudsplan opgesteld. Voor het uit te voeren onderhoud hanteren we kwaliteitsniveau eenvoudig, waarbij we maatregelen toepassen op basis van de criteria veiligheid en duurzaamheid. In het beheerplan wegen wordt jaarlijks aangegeven welk onderhoud uitgevoerd is, wat de kwaliteit is van het wegennet en welke onderhoudsmaatregelen met bijbehorende financiën de komende jaren uitgevoerd worden.

Actuele ontwikkelingen
In 2013/14 is een onderzoek uitgevoerd naar de onderhoudstoestand van een aantal doorgaande wegen binnen gemeente Doetinchem. Daaruit blijkt dat schades aan het asfalt vanuit de fundering komen. Gemeente Doetinchem heeft budget voor het uitvoeren van onderhoud aan de bovenste laag van de asfaltconstructie, maar niet voor het compleet vervangen van asfaltconstructies inclusief funderingen. De komende acht jaar is ca. €1 miljoen per jaar extra nodig om het probleem van de fundering op te lossen. De dekking kan deels gevonden worden binnen de reguliere onderhoudsbudgetten (die met de Programmabegroting 2015 structureel zijn verhoogd met € 26.000 per jaar voor de jaren 2015 tot en met 2022 voor dit doel) en deels door te activeren (rente- en afschrijvingskosten).

2. Civieltechnische kunstwerken

Het beleidskader
Volgens de wegenwet en het burgerlijk wetboek moeten wegen, bruggen en duikers die in beheer en onderhoud van de gemeente zijn in ‘goede’ staat verkeren. De gebruikers moeten de kunstwerken veilig kunnen gebruiken. In de wegenverkeerswet staat dat de wegbeheerder maatregelen moet treffen om de verkeersveiligheid waarborgen. Net als bij wegbeheer wordt naar duurzaamheid gekeken ter voorkoming van kapitaalvernietiging.

Het beheer
De civiele kunstwerken worden onderhouden op basis van technische levensduur in combinatie met geconstateerde schades. Elk jaar worden de kunstwerken globaal visueel geïnspecteerd, zo nodig gevolgd door gedetailleerde inspecties. Op basis van de uitgevoerde inspecties, worden elk jaar de werkzaamheden voor de komende vier jaar opgesteld. In het beheerplan kunstwerken wordt jaarlijks aangegeven welk onderhoud is uitgevoerd en welk onderhoud we de komende jaren gaan uitvoeren.

3. Openbaar groen

Het beleidskader
De basis van het groenonderhoud in Doetinchem is vastgelegd in het groenstructuurplan. Hierin is op hoofdlijnen beschreven wat de belangrijke groenstructuren zijn. Gelijktijdig met de inspectie voor wegen vindt jaarlijks een inspectie plaats en wordt aan de hand van die bevindingen een meerjarig beheer- en onderhoudsplan opgesteld (een zgn. B&O).

Het beheer
Het openbaar groen omvat in totaal zo'n 453 ha. en het bomenbestand beslaat ca. 39.500 stuks. Voor het onderhoud werken wij met een kwaliteitscatalogus openbare ruimte met drie kwaliteitsniveaus: Extra, Standaard en Eenvoudig. 'Kwaliteit van de openbare ruimte' blijkt in de dagelijkse praktijk een subjectief begrip dat door iedere gebruiker van de openbare ruimte anders ingekleurd wordt. Daarnaast is een continu spanningsveld aanwezig tussen de vraag naar een hogere kwaliteit en de beschikbare financiële middelen.

Actuele ontwikkelingen
Op beheer en onderhoud van de openbare ruimte is fors bezuinigd. De kwaliteit van de openbare ruimte is als gevolg hiervan overal op het niveau eenvoudig komen te liggen. Plussen in kwaliteit blijven mogelijk in combinatie met zelfwerkzaamheid van bewoners en bedrijven.
Doetinchem werkt met het Wijkbedrijf: een slimme combinatie van eigen vakmensen, mensen van het werkvoorzieningschap en wijkbewoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het wijkbedrijf is actief in 2/3 van de stad.

4. Openbare verlichting

Het beleidskader
Het beleidsplan verlichting openbare ruimte 2015-2020 is vastgesteld door de raad 29 januari 2015.
De kaders voor de komende periode zijn:
- Verlichten op maat;
- Het tegengaan van lichtvervuiling en lichtoverlast;
- Het toepassen van duurzame materialen en het benutten van de technische levensduur;
- In 2020 20% minder energie gebruiken dan in 2013;
- Communiceren en adviseren naar bewoners en gebruikers om voldoende draagvlak te krijgen voor aanpassingen van de openbare verlichting en overige lichtbronnen.

Het beheer
Het beheerplan verlichting openbare ruimte 2015-2018 is vastgesteld door het college van B&W 23 december 2014.
In het beheerplan wordt op het volgende ingegaan:
- Het areaal, de wijze waarop wordt omgegaan met storingen, vervangen met de daarbij behorende financiën. De financiën sluiten aan bij de benodigde vervangen en het opheffen van de storingen zonder dat er afbreuk wordt gedaan aan de investeringen.
- Een terugblik op de uitgevoerde werkzaamheden in de voorliggen de periode;
- Planning op hoofdlijnen voor de uit te voeren werkzaamheden.

Actuele ontwikkelingen

Door de raad is besloten dat alle financiële besparingen op energie gebruikt dienen te worden om de komende periode nog meer energie te gaan besparen.
Nagenoeg alle te vervangen conventionele armaturen worden vervangen door Led-armaturen.
Tevens wordt gekeken of er een besparing is te halen door conventionele lampen te vervangen door retrofit ledlampen.

5. Afvalwatersysteem

Het beleidskader
De Wet Milieubeheer biedt het wettelijke kader voor de gemeentelijke rioleringstaak. Het gemeentelijke beleid met betrekking tot de inzameling en transport van afvalwater is vastgelegd in het Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP). Het GRP heeft een looptijd van 6 jaar en is geldig tot 1 januari 2016.

Het beheer
Het beheer en onderhoud vindt met behulp van een geautomatiseerd rioolbeheersysteem plaats. Het gaat om het afkoppelen van verhard oppervlak, het renoveren van rioolgemalen en het vervangen en vernieuwen van riolen. Daarnaast vindt het dagelijkse beheer en onderhoud plaats aan rioolgemalen, drukriolering, IBA's, kolken en de overige rioleringssystemen. Door het afkoppelen van verharde oppervlakten kan geanticipeerd worden op de klimaatverandering, worden afvalwater en hemelwater gescheiden en wordt de kans op wateroverlast vanuit de gemengde rioolstelsels verkleind. Jaarlijks inspecteren we een deel van het rioolstelsel. Op basis hiervan wordt een meerjarenplanning voor het onderhoud opgesteld. In het beheerplan rioleringen geven we jaarlijks aan welk onderhoud we hebben uitgevoerd en gaan uitvoeren.

Actuele ontwikkelingen
De voorbereidingen van de actualisatie van het GRP zijn gestart. Binnen het rioleringsplan is de strategie erop gericht om situaties met wateroverlast te voorkomen.
In de actualisatie wordt meegenomen:
- Structurele verbeteringsmaatregelen zoals het verder afkoppelen van verharde oppervlakten en combinaties met andere werkzaamheden aan de infrastructuur.
- De afspraken uit de twee afvalwaterakkoorden met de gemeenten Montferland en Oude IJsselstreek en het waterschap Rijn en IJssel over de uitvoering van de beheertaken in de afvalwaterketen (riolering + zuivering), met een doorkijk tot 2030.

Aan het eind van 2015 wordt het nieuwe gemeentelijke rioleringsplan aan de gemeenteraad voorgelegd.

6. Gebouwen

Het beleidskader
De basis voor het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen is voor de schoolgebouwen opgenomen in de meerjaren onderhoudsplanning schoolgebouwen (MOP) en voor de overige panden in het programma onderhoud gemeentelijke gebouwen (POGG). De laatste genoemde gemeentelijke gebouwen behoren tot het vastgoedfonds, dat in 2015 wordt geëvalueerd. Per 1 januari 2015 is het onderhoud van de schoolgebouwen overgedragen aan de scholen.

Het beheer
Het gebouwenonderhoud is gebaseerd op een geautomatiseerd systeem waarin de onderhoudsverwachting voor de komende 20 jaar is berekend. Daarnaast vinden er jaarlijks inspecties plaats. Afhankelijk van de werkelijke onderhoudssituatie kan de fasering/planning worden aangepast. Bij het uitvoeren van het onderhoud wordt rekening gehouden met de verantwoordelijkheden voor verhuurder en huurder. Verhuurder voert alleen het onderhoud uit waarvoor hij verantwoordelijk is.

Actuele ontwikkelingen

Huurharmonisatie
De huurharmonisatie geeft een set aan spelregels waarbinnen een uniforme huur- en vastgoedbeleid en een duurzame exploitatie van gemeentelijke accommodaties wordt bewerkstelligd. De spelregels en randvoorwaarden (huurder-/verhuurderonderhoud) vormen de basis voor het nieuwe contract met de huurders/gebruikers.

Vastgoedfonds
Binnen dit fonds worden huuropbrengsten en verkoopopbrengsten geoptimaliseerd. Vanuit deze opbrengsten dienen de gemeentelijke accommodaties beheerd en gexploiteerd te worden. Om dit te kunnen realiseren zullen de gemeentelijkse accommodaties kostprijsdekkend en/of marktconform (marktpartijen) worden verhuurd. Zie het onderdeel huurharmonisatie.
Deze nieuwe werkwijze wordt op dit moment fasegewijs uitgerold. Hierbij wordt ook gekeken naar de subsidierelatie die er is met partijen.

Benchmark
Eind 2014 is er een benchmark uitgevoerd naar de gemeentelijke panden. Deze informatie is beschikbaar en wordt meegenomen bij de evaluatie met betrekking tot het Vastgoedfonds welke in 2015 wordt uitgevoerd. De benchmark bestaat uit het monitoren van de vastgoedeigendommen. Er wordt gebruik gemaakt van twee verschillende benchmarks, die van IPD Benchmark Gemeentelijk Vastgoed en de benchmark van Dataland.

Onderwijsgebouwen
Per 1 januari is in verband met een wijziging in de onderwijswetgeving het volledige onderhoud van de scholen voor het primair onderwijs overgedragen aan de schoolbesturen. Voor deze overdracht zijn de panden in 2014 geïnspecteerd en is nog het benodigde onderhoud uitgevoerd op basis van de opgestelde inspectierapporten, die ook als zodanig met de schoolbesturen zijn besproken.

Kwalitatieve indicatoren

Product Wegen	Voldoende	Matig	Onvoldoende
Kwaliteit totaal areaal verhardingen	94%	2%	4%
Acceptatiegrens CROW totaal areaal verhardingen	77-87%	9-14%	4-9%
Kwaliteit areaal asfaltverhardingen	90%	3%	7%
Acceptatiegrens CROW voor asfaltverhardingen	75-85%	10-15%	5-10%
Kwaliteit areaal elementenverhardingen	97%	1%	2%
Acceptatiegrens CROW voor elementenverhardingen	80-90%	7-12%	3-8%
Product Kunstwerken			
Brug beton	Redelijk		
Beweegbare brug	Redelijk		
Brug hout	Redelijk		
Brug staal	Goed		
Geluidsscherm	Redelijk		
Kademuur	Redelijk		
Steiger	Redelijk		
Tunnel	Redelijk		
Product Afvalwatersysteem			
Ouderdom riolering:			
8% ouder dan 50 jaar	Redelijk		
38% tussen 30-50 jaar	Redelijk		
31% tussen 11-30 jaar	Goed		
23% jonger dan 10 jaar	Goed		
Ouderdom is echter niet alleen maatgevend voor de kwaliteit van de riolering.			
Product Accommodaties			
Onderhoudsniveau	4 Matig (duidelijke onderhouds-schade en behoefte)		

Financiële overzicht

Voor het uitvoeren van al het onderhoud zijn begrotingposten opgenomen. De kosten van de riolering worden 100% gedekt via de heffing van het rioolrecht. Om jaarlijkse fluctuaties in het tarief rioolrecht te voorkomen is een voorziening ingesteld. Voor het vastgoedfonds is met name door de verkopen van gemeentelijke panden een reserve gecreëerd, die als egalisatie zal dienen voor het onderhoudfonds(Pogg) en eventuele tekorten op de reguliere exploitaties van het gemeentelijk vastgoed.

Product nr.	Productomschrijving	Begroting 2014	Rekening 2014
210.0/1	Wegen, straten en pleinen e.d.	3.833.080	3.822.839
210.5	Civiel technische kunstwerken	193.657	202.738
560.4	Openbaar groen	5.433.167	5.247.920
580.0	Speelvoorzieningen (groen)	251.143	188.221
210.4	Openbare verlichting	176.366	199.768
722.0	Riolering en watervoorziening	1.530.445	1.497.475
270	Periodiek onderhoud gemeentelijke gebouwen (pogg)	1.787.145	1.656.191
280	Meerjaren onderhoudsplanning onderwijs (mop)	117.391	373.165

Paragraaf 4 Financiering

Om onze bezittingen te financieren is geld nodig. Dit kan ons eigen gespaarde geld zijn of van derden geleend geld. Omdat geld lenen geld kost, is de uitvoering van ons financieringsbeleid een risicovolle taak. Deze taak is daarom gebonden aan wettelijke kaders (met name de Wet Fido en de Wet HOF) en aan kaders in het door de raad vastgestelde treasurystatuut. In deze paragraaf gaan we in op ons financieringsbeleid en de beheersing van de risico's over 2014.

Wat is ons financieringsbeleid?
Het gemeentelijk financieringsbeleid is er op gericht om:
- te voorzien in de financieringsbehoefte op korte en lange termijn;
- de risico's die met deze transacties verbonden zijn te beheersen;
- de rentekosten van de leningen zoveel mogelijk te beperken;
- de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities te beperken.

Onze uitgangspunten daarbij zijn:
- Onze schulden zijn niet hoger dan de waarde van onze bezittingen.
- In de begroting wordt de rente voor nieuw leningen gebaseerd op prognoses van gerenommeerde instellingen waarbij voorzichtigheidshalve een opslag wordt gehanteerd.
- Wij proberen de kasgeldlimiet optimaal te benutten vanuit de gedachte dat rente van kortlopend geld (bijv. daggeld en kasgeld) vrijwel altijd lager is dan van langlopende leningen.

Geld lenen
Omdat onze leningportefeuille en onze reserves en voorzieningen onvoldoende zijn om al onze investeringen te financieren (financieringstekort), hebben we ook in 2014 geld moeten (bij)lenen. Wat betreft de langlopende geldleningen (dat zijn leningen met een looptijd langer dan één jaar) hebben we in 2014 € 22,4 miljoen afgelost en nieuwe leningen afgesloten voor een bedrag van € 27 miljoen. Voor het aantrekken van leningen vragen we minimaal twee offertes op.
De afgelopen jaren is gelet op de lage rentestand gekozen voor leningen met een relatief lange looptijd (20 jaar). Bij een stijgende rente biedt dit de mogelijkheid om te leningen op te nemen met relatief kortere looptijden.

Waar we het hiervoor over geldstromen voor investeringen hadden, kennen we ook geldstromen voor exploitatie-uitgaven. Het moment waarop inkomsten en uitgaven plaatsvinden lopen gedurende het jaar immers niet synchroon. Daardoor kan de gemeente gedurende het jaar een tegoed of een tekort hebben op de betaalrekening. Gezien de korte periode waarin deze overschotten of tekorten plaatsvinden, worden deze met korte middelen (looptijd korter dan één jaar) gefinancierd dan wel uitgezet. In ons treasurystatuut hebben we vastgelegd dat we overtollige middelen zonder overmatige risico's (in termen van de Wet Fido "prudent") uitzetten bij banken met tenminste een AAA-rating. Deze keuze bestaat in de praktijk echter niet meer door invoering van het schatkistbankieren.
Zeker met de lage rentestanden die we ook in 2014 kenden, hebben we ook afgelopen jaar zoveel mogelijk "kort geld" geleend. Dat mogen we echter niet onbeperkt. De kasgeldlimiet bepaalt hoeveel we met kort geld mogen financieren. De limiet is door het rijk vastgesteld en bedraagt 8,5% van de totale lasten in de begroting. De kasgeldlimiet is voor 2014 berekend op € 15,0 miljoen. In 2014 hebben wij maandelijks een kasgeldlening aangetrokken met een looptijd van telkens een maand. De gemiddelde omvang van deze leningen was € 7,0 miljoen.

Geld uitlenen
Een gemeente mag alleen geld uitlenen uit hoofde van haar publieke taak. Wij hebben dit beleid bekrachtigd in ons treasurystatuut. Wij hebben leningen verstrekt aan onderstaande organisaties/ instellingen. Leningen en garanties voor uitoefening van de publieke taak worden alleen verstrekt aan door de raad goedgekeurde derde partijen.
Daarnaast heeft de gemeente als werkgever hypothecaire leningen verstrekt aan werknemers. Gezien het gemiddelde bedrag per lening en de onderliggende waarde van het onroerende goed, is hier in feite geen sprake van een kredietrisico. Per 1 januari 2009 is de wet Fido gewijzigd waardoor het niet langer is toegestaan om hypothecaire leningen aan het personeel en politieke ambtsdragers te verstrekken. Bestaande leningen kunnen blijven aflopen zoals overeengekomen. Verder heeft de gemeente als werkgever leningen verstrekt in het kader van de pc-privéregeling en het vervoersplan.

Uitstaande geldleningen per 31-12-2014 (bedragen x € 1.000.000)	
Hypotheken	29,8
Schouwburg Amphion	17,8
Woningcorporatie Vestia	1,7
Stimuleringsfonds volkshuisvesting	1,5
Sportcentrum Rozengaarde	5,4
Vitens	1,8
Overig	0,3
Totaal	**58,3**

Rente
Belangrijkste risico met betrekking tot financiering is het risico van stijgende rentelasten. De wet Fido begrenst deze risico's. Enerzijds door de hiervoor genoemde kasgeldlimiet. Daarnaast bestaat de renterisiconorm. Deze bepaalt dat jaarlijks maximaal 20% van het begrotingstotaal onderhevig mag zijn aan renteherziening of herfinanciering. Hierdoor wordt voorkomen dat de gemeente in een ongunstige markt een te groot renterisico loopt. Voor de gemeente Doetinchem was de renterisiconorm in 2014 € 35,3 miljoen. In 2014 werd € 22,4 miljoen afgelost op de leningen. We zijn daarmee onder de norm gebleven.

Renteresultaten
Bij de financiële monitor in 2014 verwachtten we een positief resultaat van € 850.000 op rente. Nu, bij het opstellen van de jaarrekening, blijkt dit een correcte inschatting te zijn geweest. Omdat we jaarlijks een voordeel hebben op de rentelasten willen wij anticiperen op deze ervaringen. Hierdoor zijn de verwachte rentelasten in 2015 met € 824.000 naar beneden bijgesteld.

Verplicht schatkistbankieren
In de wet Fido zijn bepalingen opgenomen die de decentrale overheden verplicht om hun tegoeden aan te houden bij het ministerie van Financiën in plaats van bij een bank; het zogenaamde schatkistbankieren. Het rijk heeft deze verplichting ingesteld om zo een voordelig effect op het nationale EMU-saldo te bewerkstelligen.
In 2014 is onze bankrekening afgeroomd voor een bedrag van bijna € 5 miljoen ten gunste van de schatkist van het rijk. Op het moment dat wij zelf weer moesten kunnen beschikken over deze middelen hebben we ze teruggevorderd van het rijk.

Kengetallen (bedragen x € 1.000.000)			
Omschrijving	**Bron**	**31-12-2014**	**31-12-2013**
Omvang jaarrekening	Jaarrekening	176,7	164,8
Renterisiconorm (20% van omvang jaarrekening)	Fido	35,3	33,0
Reguliere aflossing van langlopende geldleningen	Jaarrekening	22,4	20,9
Nieuw aangetrokken langlopende geldleningen	Jaarrekening	27,0	32,0
Saldo langlopende geldleningen	Jaarrekening	207,1	202,5
Kasgeldlimiet (8,5% van omvang jaarrekening)	Fido	15,0	14,1
Saldo uitstaande geldleningen	Jaarrekening	58,3	59,8
Omslagrente/rekenrente		3,6%	4,6%

Paragraaf 5 Bedrijfsvoering 2014

Inleiding

De paragraaf Bedrijfsvoering beschrijft die aspecten van de (interne) bedrijfsvoering die van belang zijn voor de realisatie van de doelen uit de programma's van de begroting.
In onze organisatie waren op 31-12-2014 vele medewerkers werkzaam. Zij hebben ook in 2014 wederom op betekenisvolle en zakelijke wijze hun werk gedaan. Dat willen we graag zo houden. De organisatie is zich er van bewust dat we voortdurend moeten blijven inspelen op de veranderingen die op ons afkomen, of soms zelf moeten proberen veranderingen te stimuleren. De afgelopen jaren werkten we aan het op orde krijgen van de beheersing van de bedrijfsvoering. De stappen die daarin gezet zijn, hebben succes gehad, in het kader van de jaarstukken over de afgelopen vijf jaar is dit door de accountant onderschreven. De accountant constateert inmiddels wel dat daar geen verdere ontwikkelingen in worden doorgemaakt. We scoren geen 10 maar wel een voldoende. Daarbij wordt de verminderde inzet op interne besturing als gevolg van bezuinigingen dus zichtbaar.
In 2014 lagen de accenten vooral bij het voldoende op orde houden en eventueel het verbeteren van integraal, d.w.z. afdelingsoverstijgend werken.

We oriënteren ons nu op de ontwikkeling van de organisatie. Ingegeven door ontwikkelingen vanuit het rijk (de decentralisaties) en besluiten van de gemeente raad. Daarbij is een traject rondom strategische personeelsplanning (SPP) gestart. SPP maakte aan de hand van fasen inzichtelijk:

- met welke ontwikkelingen de afdelingen de komende jaren te maken krijgen
- wat dit betekent voor de taakvelden en de functies binnen de afdelingen
- hoe deze ontwikkelingen zich verhouden tot de personele bezetting

Dat vergt een actieve opstelling en hoge mate van flexibiliteit. Sleutelwoorden om de ontwikkelingen te benaderen zijn:

1. Klantgericht en omgevingsgevoelig
2. Stuurbaar, kostenbewust en resultaatgericht
3. Een vitale organisatie.

1. Een klantgerichte en omgevingsgevoelige organisatie

Wij zijn een organisatie met medewerkers die handelen vanuit gevoel voor hun omgeving. Anders gezegd, we willen dat onze medewerkers 'van buiten naar binnen' in plaats van 'van binnen naar buiten' denken en handelen. Daarnaast willen we dat ze de dingen doen zonder verantwoordelijkheid van anderen over te nemen. Om dit te versterken investeren we op een aantal deelterreinen: integraal werken, dienstverlening en regievoering/coproducent.

Integraal werken

Integraal werken, d.w.z. afdelingsoverstijgend werken, is een vereiste om kwalitatief goede producten te leveren. In de afgelopen jaren hebben we onze organisatie zo gestructureerd dat die de integraliteit van ons werken versterkt. Zo hebben we organisatorische schotten binnen processen opgeheven. Ook is er geen scheiding tussen (strategisch) beleid en uitvoering. De beleidsmedewerkers werken bij de lijnafdelingen. Afdelingshoofden zijn verantwoordelijk voor de integrale beleidsvoorbereiding en -vorming.

Dienstverlening
Alle activiteiten die we doen staan ten dienste van de samenleving. Direct of indirect. Dit was in 2014 niet anders. Met het invoeren van concept Antwoord© is nu een Klant Contact Centrum (KCC) ingericht dat in 2015 start. In het KCC worden de eerstelijns contacten van burgers met de gemeente afgehandeld. De eerstelijns contacten komen via vier kanalen binnen: telefoon, balie/receptie/ huisbezoek (face-to-face klantcontact), digitaal en post.

De verantwoordelijke lijnafdelingen benoemen samen specifieke activiteiten of projecten om de dienstverlening aan de burgers gericht te verbeteren. Daarnaast zijn er een aantal organisatiebrede onderwerpen die gezamenlijk worden opgepakt.
We hebben verder gewerkt aan de bewustwording van onze telefonische bereikbaarheid binnen de hele organisatie. Om onze bereikbaarheid te verbeteren hebben we een professioneel Telefonisch Informatie Centrum ontwikkeld waar in principe alle eerstelijns telefoongesprekken naartoe gaan.
Er is een goed managementinformatiesysteem voor terugbelnotities waarop we kunnen sturen.

Bij de balies en receptie in de centrale hal van het stadhuis staat hostmanship centraal. Dit betekent dat de klant de receptie, balies en de zitjes als één geheel ervaart. De klant wordt verwelkomd en we laten merken dat we in hem/haar geinteresseerd zijn. Mensen komen binnen met allerlei vragen en wensen, en moeten weer naar buiten gaan met de juiste informatie of in ieder geval met het gevoel dat ze goed geholpen zijn. Onze medewerkers treden dus op als host. De hosts ontvangen de burger en begeleidt deze van binnenkomst tot vertrek. Het maakt niet uit waar hij voor komt.

Bij de balies en receptie worden de medewerkers steeds vaker geconfronteerd met agressie van burgers. Om hier goed op te kunnen reageren, is er het afgelopen jaar verder gewerkt aan het professionaliseren van het interventieteam. Dit team ondersteunt medewerkers bij problemen, zonder dat direct de politie hoeft te worden ingeschakeld.

Het digitaliseren en het aanbieden van digitale producten speelt een belangrijke rol. We werken vraaggericht. Door de website zo goed mogelijk aan te laten sluiten op de vragen van de burger, kunnen we digitaal al veel vragen af doen. We steken ook veel energie in het ontwikkelen van digitale formulieren, zodat burgers producten ook thuis via de computer aan kunnen vragen. We willen ook toe naar de situatie dat de burger online zijn aanvraag kan volgen, zodat deze kan zien wat de status is van zijn aanvraag en hoe lang de afhandeling duurt. De burger kan dan zelf, op het moment dat hij/zij wil, informatie opvragen. Om dit in 2015 en verder te kunnen realiseren hebben wij in 2014 belangrijke stappen gezet in het zaaksgewijs werken.

Regievoering en coproducent
Een trend van de afgelopen jaren is de verdere ontwikkeling van de gemeente als regisseur en als coproducent in de keten. Deze ontwikkeling zet zich in de komende jaren voort. Dit zien we bij alle onderdelen van de organisatie, maar in het bijzonder bij de afdeling Werk&Inkomen, de Wmo-winkel, het wijkgericht werken voor beheer – en onderhoudstaken en bij bouwprojecten. Concreet is Buurtplein BV opgericht om taken voor de Wmo uit te voeren.

Digitaal veilige omgeving
Door de toenemende digitalisering is het zorgvuldig omgaan met de informatie en gegevens van burgers en organisaties ook voor gemeenten van groot belang. Incidenten uit het verleden hebben aangetoond dat de ICT-infrastructuur van gemeenten kwetsbaar is en dat er behoefte is aan een fundamentele oplossing van het informatieveiligheidsprobleem bij gemeenten.
De overheid adviseert nadrukkelijk om de beveiligingsrichtlijnen van het NCSC voor alle webapplicaties van gemeenten na te leven. Voor applicaties die aan DigiD gekoppeld zijn is het verplicht aan deze richtlijnen te voldoen Absolute beveiliging is niet te garanderen en daarom is het voor een gemeente als informatie¬verwerkende organisatie belangrijk om zorgvuldigheid aan te tonen. Voor onze dienstverlening en bedrijfsvoering is digitale veiligheid van groot belang. Daartoe wordt op het gebied van

de digitale veiligheid een verantwoordingsplicht opgenomen in de p&c-cyclus. We kunnen u daar nu het volgende over melden.

Verslag 2014 Informatieveiligheid

Implementeren van de baseline informatiebeveiliging gemeenten
De informatiebeveiligingsdienst heeft de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG) opgesteld. De BIG bestaat uit een set aan normen en maatregelen ten behoeve van controle en risicomanagement. Bestuur en management hebben met deze baseline een instrument in handen waarmee zij in staat zijn om te meten of de organisatie 'in control' is op het gebied van informatiebeveiliging. Wij gebruiken de BIG als uitgangspunt om het beveiligingsbeleid vorm te geven. Sinds 2004 was ons beveiligingsbeleid gebaseerd op de Code voor informatiebeveiliging (NEN-ISO/IEC-27001/27002). De BIG gaat verder dan de Code voor informatiebeveiliging. Daarom is een onderzoek uitgevoerd welke aanvullende maatregelen wij moeten nemen. Het doel is de BIG eind 2015 op hoofdlijnen geïmplementeerd te hebben.

Benoeming informatiebeveiligingscoördinator
Er is een informatiebeveiligingscoördinator expliciet benoemd. Hiervoor heeft het college extra formatie beschikbaar gesteld. Deze treedt op als adviseur en toezichthouder naar de vakafdelingen om de BIG in te voeren en na te leven. Ook het beheer van het gemeentebrede privacyregister om te kunnen voldoen aan de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) en het verzorgen van de meldingen naar het College Bescherming Persoonsgegevens behoren tot het takenpaket.

Aansluiting bij de IBD
Wij zijn nu formeel aangesloten bij de Informatiebeveiligingsdienst voor gemeenten (IBD). Hierdoor ontvangen wij gemeente-specifieke ondersteuning op informatiebeveiligingsvlak en beschikken wij over informatie om regie te houden op (potentiële) incidenten op informatiebeveiligingsvlak.

Aandacht voor medewerkers en e-learning
De integriteitmaand heeft in 2014 in het teken gestaan van informatieveiligheid. Informatieveiligheid is veel meer dan een technische aangelegenheid. Gebruikers spelen een cruciale rol in het integer omgaan met informatie. Om medewerkers goed te informeren over de regels en risico's omtrent informatieveiligheid is een speciaal traject ingezet met informatiebeveiligingsbijeenkomsten voor alle teams. Vervolgens vond er onder alle medewerkers een vooropgezette phishing email actie plaats, gevolgd door een digitale kennistoets informatiebeveiliging. Deze e-learning omgeving zal ook in de toekomst ingezet worden. Dit traject heeft de bewustwording bij de medewerkers aanzienlijk vergroot en tevens inzichtelijk gemaakt aan welke onderdelen extra aandacht moet worden besteed.

Resultaten audits
Jaarlijks kennen wij diverse beveiligings audits, waaronder de GBA/BRP audit (zelftoets), audit reisdocumenten, DigiD audit en BAG-inspectie. Uit de resultaten van de zelfevaluaties voor GBA/BPR en reisdocumenten blijkt dat de kwaliteit van onze gegevens op orde is. We scoren ruim boven de landelijk gestelde norm. Wel bleek dat een aantal processen nog beter moeten worden geborgd in controles. Hiervoor zijn inmiddels vervolgacties opgepakt.
De uitkomsten van de DigiD audit zijn lang aangehouden door de auditor van EY. Door het lang uitblijven hebben wij hier een mededeling gedaan naar Norea, de beroepsorganisaties van auditors. Inmiddels ligt er een positieve uitkomst, die nog bekrachtigd moet worden door Logius.
De Wet basisregistraties adressen en gebouwen (BAG) verplicht ons de BAG-administratie eens per drie jaar te laten controleren. In 2013 hebben we voor de onderdelen 'gegevens' en 'systeem' aan onze verplichtingen voldaan. Voor het onderdeel 'processen' hebben we de herinspectie in 2014 goed afgerond.

Naar aanleiding van het SZW-inspectierapport over SUWI-net hebben we een handboek SUWI-net opgesteld. SUWI-net is de voorziening waarmee UWV, SVB en gemeentelijke sociale diensten gegevens met elkaar uitwisselen. Met dit handboek zet onze gemeente actief in op een veiliger gebruik van SUWI-net en dit dient als basis voor de door de VNG ontwikkelde zelftest. Met deze zelftest onderzoeken we of de informatiebeveiliging voor SUWI-net op orde is. In 2014 hebben we aan alle zeven door de Inspectie SZW onderzochte normen voldaan.

Sociaal Domein
De uitbreiding van taken in het sociaal domein betekent dat er extra gegevens worden vastgelegd, vaak met grote privacy gevoeligheid. Hieraan is extra aandacht besteed. Omdat het Buurtplein taken namens de gemeente uitvoert wordt aan de uitvoering vanuit de gemeente dezelfde eisen gesteld als waaraan de gemeente moet voldoen. De implementatie van deze trajecten zal doorlopen in 2015.

ICT-Beheer
Op het gebied van ICT-Beheer is de regionale samenwerking in 2014 verder voortgezet. Gemeenten welke deelnemen in deze samenwerking op het gebied van ICT Beheer zijn Aalten, Doesburg en Oude IJsselstreek. De gemeente Doetinchem is binnen deze samenwerking gastheer en neemt onder andere het initiatief voor nieuwe ontwikkelingen. Natuurlijk hebben de deelnemende gemeenten allen ook een stem in de strategie van de ICT samenwerking.

In 2014 is de kantoor automatisering binnen de ICT samenwerking gestandaardiseerd en geactualiseerd. Voor de medewerkers van gemeente Doetinchem heeft dit een nieuwe, toekomstvaste en sneller werkende omgeving gegeven. Doordat de kantoor automatisering binnen de samenwerking gestandaardiseerd is kan het beheer en ondersteuning efficiënter worden uitgevoerd.
Binnen de gemeente Doetinchem wordt gebruik gemaakt van diverse informatie systemen. Deze informatie systemen bevatten veel gegevens. Het is van belang dat de continuïteit, beschikbaarheid en toegankelijkheid van deze gegevens goed geborgd is. Het platform waarop al deze gegevens worden opgeslagen is in 2014 geheel vervangen. Deze stap is binnen het samenwerkingsverband uitgevoerd.
Naast het actualiseren en continueren van bestaande diensten is ook aandacht voor research en development. Er is een op Microsoft SharePoint gebaseerd systeem ontworpen en gerealiseerd. Dit systeem is de basis voor het makkelijk toegankelijk maken van informatie en samenwerken. Hiermee kunnen in de toekomst vervolgstappen gezet worden om integraal werken verder te ondersteunen. Voorbeelden van functionaliteit welke hier gebruik van maken zijn het intranet maar ook het digitaal vergaderen zoals dit nu wordt toegepast door het college.

2. Een stuurbare en resultaatgerichte organisatie

We zijn een organisatie die gericht is op het realiseren van resultaten tegen een zo laag mogelijk kostenniveau. Dit is een organisatie waarin helder is wat er gedaan moet worden; waarin dat wat gedaan moet worden ook daadwerkelijk gebeurd en waarin gecommuniceerd wordt over eventuele afwijkingen. Drie aspecten hebben onze aandacht om de stuurbaarheid en resultaat¬gerichtheid binnen onze organisatie te versterken: (a) de beheersorganisatie, (b) de informatiearchitectuur en (c) de planning&controlcyclus.

a. De beheersorganisatie
De omgeving van gemeenten is snel aan het veranderen. In het kader van de decentralisaties worden steeds meer taken vanuit de rijksoverheid aan de gemeenten overgedragen. Deze stapeling van taken bij de gemeente gaat daarbij vaak gepaard met kortingen op budgetten
Naast deze verschuivingen binnen de overheid worden gemeenten geconfronteerd met complicaties en (financiële) zorgen die het gevolg zijn van de economische crisis. Dit uit zich vooral in de positie van het grondbedrijf. Doetinchem vormt hierop geen uitzondering.
De behoefte aan efficiency neemt verder toe. De bedrijfsactiviteiten en primaire processen zullen

we steeds professioneler en bedrijfsmatiger moeten inrichten. Daarnaast zullen we ons vooral blijven richten op de dossiers waar de (financiële) risico's groot zijn. De belangrijkste zijn in de programmabegroting specifiek benoemd en aangegeven is welke beheersmaatregelen er genomen zijn i.h.b. voor de grondexploitaties en de ontwikkelingen in het sociaal domein. Het proces van het herkennen van risico's en daar adequaat op anticiperen beschrijven we in ons controlplan. We beschrijven de controle omgeving (hoe ontdekken we de risico' s) en hoe de beheersing van de bedrijfsprocessen daarbinnen inhoud krijgt. Vervolgens geven we aan hoe het risicomanagement daarop is ingericht, welke kwaliteitscriteria aan de werkprocessen/ procedures gesteld worden, hoe wij ons verantwoorden aan de hand van rapportages en hoe de informatievoorziening/ communicatie werkt. De situatie waarbinnen we opereren vereist van ons dat we snel schakelen op veranderingen. De opdracht is om tegen de achtergrond van de bezuinigingen de juiste acties te ondernemen, die leiden tot werkprocessen die zodanig zijn ingericht dat de risico's worden beheerst.

b. De informatiearchitectuur

De informatiearchitectuur van onze organisatie wordt gerealiseerd langs een aantal lijnen:

- stroomlijnen van basisgegevens daarmee wordt inhoud gegeven aan de landelijke doelstelling "eenmalige registratie-meervoudig gebruik". Dit doel wordt bereikt via basisregistraties die door de rijksoverheid zijn benoemd.
- Volledig digitaal werken. Het merendeel van de organisatie werkt nu met volledige digitale cliëntdossiers, dit is gerelateerd aan de ontwikkeling van het digitale archief. Documenten worden digitaal per zaak geregistreerd en automatisch voorzien van metadata waarin proceskenmerken en archiveringstermijnen zijn op¬genomen. Digitaal worden de documenten afzonderlijk en per zaak(dossier) aangeboden. Door de koppeling met de basisregistratie personen, ontstaat ook de mogelijkheid om documenten per persoon op te vragen.
- Doorontwikkeling e-loket, hierbij wordt ingezet in op het uitbreiden van de digitale dienstverlening.
- Adequate managementinformatie.
  In 2015 zal er nieuw informatiebeleid worden vastgesteld waarin dit verder wordt uitgewerkt.

c. De planning&controlcyclus

De raad heeft aangegeven dat ze verbetermogelijkheden ziet in het functioneren van de planning & control cyclus. Ze heeft het college gevraagd met voorstellen daarvoor te komen.
Samen met een aantal raadsleden is een analyse van de problemen gemaakt en zijn oplossingsrichtingen aangegeven. Het raadsvoorstel voor een vernieuwde p&c cyclus is in 2013 vastgesteld en in 2014 is op deze wijze gewerkt.

3. Een vitale organisatie

Tenslotte willen we blijvend een vitale organisatie zijn. Wij verstaan hieronder een organisatie die in staat is zich aan te passen en in te spelen op wisselende omstandigheden en waarin mede¬werkers blijvend worden uitgedaagd om kwalitatief goed werk te leveren.
Daarbij zijn nu belangrijke stappen gezet op gebied van de organisatie zelf. Traditionele scheidingen tussen bijvoorbeeld het ruimtelijke en het sociale domein vervagen. Deze scheidingen bestaan nog wel in de organisatiestructuur. Als we kijken naar complexe projecten dan vergen die in toenemende mate een integrale benadering, waar ruimtelijke en sociale expertise moeten samenkomen. Onze organisatie zal in dit opzicht herijkt moeten worden. Daarmee kan ook invulling gegeven worden aan de politiek bestuurlijke ambitie om te komen tot een andere overheid. Een kleinere beleidskern en ruimte voor uitvoeringsonderdelen om te excelleren. Dit proces is in 2014 voorbereid en zal in 2015 leiden tot aanpassingen aan de organisatie. We dragen daarbij zorg voor een passend personeelsbeleid en bieden voorzieningen die dit goed faciliteren.

Personeelsbeleid

Een organisatie die wil inspelen op veranderingen in de omgeving moet een grote mate van flexibiliteit in zich dragen. In-door-uitstroom van medewerkers is basisvoorwaarde voor een vitale organi-

satie die wil inspelen op veranderingen in de omgeving. De gemeentelijke organisatie moet klaar zijn voor de toekomst. Dat betekent kostenbewust, beperken van kwetsbaarheden en bevorderen van de kwaliteit.
De voorbereidingen zijn getroffen om over te gaan naar een nieuw functiehuis. Dit is HR21. HR21 is een landelijk sectoraal functiewaarderingssysteem op grond waarvan functies binnen de gemeente worden gewaardeerd. Het project is voortvarend opgepakt en uitgevoerd. Er is een beperkt aantal zienswijzen/bezwaren ingediend. Deze worden in 2015 afgehandeld. HR21 is een modern, toekomstbestendig, actueel en praktisch functiehuis.

Daarnaast biedt het de organisatie ook mogelijkheden om een kwaliteitsimpuls te geven aan de gesprekkencyclus, competentieontwikkeling en andere aanverwante thema's.
De basis is de personeelsmanagementcyclus, die bestaat uit een driehoek van plangesprek, functioneringsgesprek en beoordelingsgesprek. De methode staat en is in 2014 doorgezet.

Ten aanzien van het beperken van kwetsbaarheden wordt binnen de organisatie verder gezocht naar mogelijkheden om samen te gaan werken met buurgemeenten en externe partners. In dat kader is o.a. gekeken naar mogelijkheden tot intensievere samenwerking met de gemeente Winterswijk, maar ook Bronckhorst, Berkelland en Oost-Gelre.

De kwaliteit van dienstverlening wordt binnen de organisatie daarnaast bevorderd door te blijven investeren in opleiding en ontwikkeling van medewerkers, door na te denken over het logisch organiseren van werkprocessen en door anticyclisch te denken.

Het afgelopen jaar is ook sterk ingezet op de vitaliteit van medewerkers in relatie tot duurzame inzetbaarheid. Door middel van een aantal bewustwordingsactiviteiten is ingezet op het belang van fysieke en mentale gezondheid voor het werk. Het begon met deelname aan Doetinchem Vitaal en werd gevolgd door vitaliteitsparades waar medewerkers deelnamen aan verschillende workshops, gezondheidschecks en stoelmassages. Daarna is de training voeding en beweging van start gegaan. Vitaliteit draagt bij aan duurzame inzetbaarheid. Het houdt medewerkers flexibel en mobiel. Dit zijn essentiële onderdelen voor de flexibele organisatie die wij willen zijn en beter in staat om in te spelen op de veranderingen in de omgeving.
Om hier verder invulling aan te kunnen geven is de notitie "sturen op personele bewegingen" ontwikkeld. Hierin worden aan aantal maatregelen beschreven die handvatten kunnen bieden voor het realiseren van een gezonde organisatie die optimaal effectief en efficiënt werkt en daarbij ook een inspirerende bijdrage levert aan het wonen en werken binnen het grondgebied van gemeente Doetinchem.

SPP en duurzame inzetbaarheid en mobiliteit hebben een directe relatie met elkaar. Alleen door oog te hebben voor de duurzame inzetbaarheid en mobiliteit van medewerkers kun je optimaal invulling geven aan de strategische personeelsplanning en de beschikbare kennis, ervaring en talenten daar inzetten waar ze het meest tot hun recht komen.

Faciliteiten (Huisvesting)
Het "Zorgplein", de Gemeentewerf en de huisvesting van onze medewerkers aan de Havenstraat zijn onze nieuwe huisvestingslocaties. Met deze renovaties ontstaan er wederom nieuwe impulsen in de ontmoeting tussen ambtelijke organisatie en burger. De service aan de klantgroepen in de onderscheiden ketens staat voorop. Gestreefd wordt naar een clustering van dienstverlenende bedrijven rondom het stadhuis (concept "burgerplaza" rondom een "Bruisend Stadsplein" ,masterplan "Schil"). Daarmee is in de breedte van de organisatie "het nieuwe werken" geïntroduceerd. Kort samengevat betekent dit het meer plaats en tijdsonafhankelijk werken. Je maakt als medewerker gebruik van een werkplek die past bij de activiteiten die je op dat moment wilt gaan uitvoeren. We hebben verschillende typen werk-plekken ingericht. Standaard kantoorwerkplekken, concentratiewerkplekken, formele- en informele overlegplekken. Dit betekent dat het concept van de persoonlijke werkplekken is losgelaten. Om dit plaats- en tijdsonafhankelijk werken mogelijk te maken zetten we ook een grote

stap in het digitaal archiveren van documenten: Het zaaksgewijs werken.
Dit concept is op dit moment al op diverse plaatsen in gebruik en daarmee niet uniek. Het draagt uiteindelijk bij aan verbeterde samenwerking intern en een efficiënter gebruik van de werkplekken. We kijken hoe processen, die aan de voorkant zijn gedigitaliseerd, ook digitaal afgehandeld kunnen worden. Daar liggen nog kansen.

Paragraaf 6 Verbonden partijen

Inleiding
De gemeente voert taken uit via zogeheten verbonden partijen. Een verbonden partij is een privaatdan wel publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. Het gaat om deelnemingen (vennootschappen), gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen.

Het bestuurlijk belang wordt uitgedrukt door het hebben van zeggenschap in het beleid van de rechtspersoon door een bestuurszetel of door stemrecht. Van een financieel belang is sprake als de gemeente de ter beschikking gestelde middelen kwijt is ingeval de rechtspersoon in financiële problemen komt.
Als de financiële relatie uitsluitend bestaat uit inkomens- en/of vermogensoverdrachten (subsidies), is er geen sprake van een financieel belang en dus geen sprake van een verbonden partij.
We hebben in twee onderwijsinstellingen een bestuurlijke en toezichthoudende rol. Van een financieel belang is geen sprake. Mochten beide organisaties in financiële problemen komen, dan kan onze gemeente hierop wel aangesproken worden. Daarom vinden wij het belangrijk onze relatie met deze twee organisaties te benoemen in de paragraaf 6a.

Belang van verbonden partijen
Het belang van verbonden partijen is dat deze vaak beleid uitvoeren dat de gemeenten ook zelf kunnen (blijven) doen. De gemeente houdt de uiteindelijke verantwoordelijkheid voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's. Kernvragen zijn of de doelstellingen van de gemeente via de verbonden partijen gerealiseerd worden.
Het tweede belang betreft het budgettaire beslag en de financiële risico's die de gemeente met verbonden partijen kan oplopen en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen.
De gemeente zal telkens moeten afwegen welke aanpak de beste garantie geeft dat de taak wordt uitgevoerd op een manier zoals de gemeenten voor ogen staat en op welke manier de gemeente voldoende inhoudelijk en financieel toezicht heeft in het uitvoeren van een taak.

Informatie over onze verbonden partijen
Vanaf de begroting 2014 schrijft het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) naast de paragraaf ook een lijst van verbonden partijen voor. Uit efficiencyoverwegingen en het tegengaan van herhalingen zijn beide overzichten geïntegreerd.
In onze paragraaf wordt een overzicht gepresenteerd van de verbonden partijen van de gemeente Doetinchem naar aard, doel en openbaarbelang van de verbinding, het bestuurlijk belang, het financieel belang inclusief de vermogensontwikkeling, de risico's in samenhang met het weerstandsvermogen, de actualiteiten en de beleidsvoornemens en de rapportages.

Gemeenschappelijke regelingen:

Wedeo, gevestigd te Doetinchem	
Programma	3 Nabij en zorgzaam, product 6111 sociale werkvoorziening.
Doelstelling en openbaar belang	Wedeo heeft tot taak de gemeenschappelijke belangen te behartigen van de 3 deelnemende gemeenten op het gebied van de sociale werkvoorziening.
Partijen	Gemeenten: Doetinchem, Montferland en Oude IJsselstreek
Bestuurlijk belang	Algemeen bestuur : portefeuillehouder sociale werkvoorziening en 2 raadsleden Dagelijks bestuur : portefeuillehouder sociale werkvoorziening
Financieel	De rijksbijdrage 2014 sociale werkvoorziening € 10.227.000 is volledig doorbetaald aan Wedeo. **Wedeo** (jaarrekening 2013) **2012** **2013** Eigen vermogen € 6.052.000 € 6.073.000 Vreemd vermogen € 6.418.000 € 5.377.000 Resultaat € 114.000 € 21.000
Risico's	De deelnemende gemeenten zijn aansprakelijk voor eventuele tekorten en de financiële gevolgen van een opheffing van de verbonden partij naar rato van het aantal Wsw-medewerkers van hun gemeente. De (te) ontvangen rijksbijdrage met kortingen in relatie tot de mogelijkheid om hier tijdig (voldoende) op te kunnen anticiperen vormt een belangrijk risico. Het weerstandsvermogen van Wedeo voldoet aan de gestelde norm.
Actualiteit	De nieuwe Participatiewet beoogt de samenvoeging van de huidige afzonderlijke instroom in de regelingen voor WWB en WSW. In 2014 is een vervolg gegeven aan een onderzoek naar een verdergaande samenwerking/fusie met de afdeling Werk en Inkomen van de gemeente Doetinchem, het ISWI (gemeente Oude IJsselstreek, zonder de gemeente Aalten) en het SW bedrijf (Wedeo). De partners hebben in 2014 besloten om dit proces in 2015 verder vorm te geven.
Rapportages	Begroting, tussentijdse rapportage en jaarverslagen van Wedeo. Single information single audit (Sisa) vindt plaats in de jaarstukken gD.

GGD Noord- en Oost-Gelderland, gevestigd te Apeldoorn	
Programma	3 Nabij en zorgzaam, product 7100 openbare gezondheidszorg
Doelstelling en openbaar belang	De GGD NOG is de –wettelijk verplicht- gezondheidsdienst van en voor 22 gemeenten en heeft tot doel uitvoering te geven aan de taken vallend onder de Wet Publieke Gezondheid.
Partijen	Gemeenten uit de Achterhoek, Midden-IJssel / Oost-Veluwe en Noord-Veluwe.
Bestuurlijk belang	Algemeen bestuur: portefeuillehouder openbare gezondheidszorg.
Financieel	De gemeentelijke inwonerbijdrage voor 2014 bedraagt afgerond € 758.000 **GGD NOG** (jaarrekening 2013) **2012** **2013** Eigen vermogen € 3.765.000 € 3.507.000 Vreemd vermogen € 4.337.000 € 3.466.000 Resultaat € 470.000 € 391.000
Risico's	De deelnemende gemeenten zijn aansprakelijkheid voor eventuele tekorten en de financiële gevolgen van de opheffing van de verbonden partij. Het benodigde weerstandsvermogen o.b.v. de jaarrekening 2013 is € 1.474.000, waarvan de deelnemende gemeenten geacht worden € 272.000 aan te houden. Per eind 2013 bedraagt het weerstandsvermogen GGD100%.
Actualiteit	Op 3 juli 2014 heeft het Algemeen Bestuur de begroting 2015 en meerjarenraming 2015-2018 vastgesteld.
Rapportages	Begroting, tussentijdse rapportage en jaarverslagen.

Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland (VNOG), gevestigd te Apeldoorn	
Programma	2 Duidelijk en veilig, product 1200 brandweer
Doelstelling en openbaar belang	Iedere gemeente dient deel uit te maken van een van de vijfentwintig veiligheidsregio's. De taken van een veiligheidsregio liggen op het gebied van de (multidisciplinaire) voorbereiding en bestrijding van rampen en grote incidenten door de brandweer, de GHOR (geneeskundige hulp bij ongevallen en rampen), de politie en gemeente. Deze taken zijn verankerd in de Wet veiligheidsregio's.
Partijen	De VNOG bestaat uit 22 gemeenten.
Bestuurlijk belang	Algemeen bestuur: burgemeesters alle VNOG gemeenten Dagelijks bestuur : burgemeester Doetinchem namens het cluster Brandweer Achterhoek West (BAW) en als portefeuillehouder brandweer.
Financieel	De inwonerbijdrage aan de VNOG in 2014 inclusief de bijdrage voor de cluster Brandweer Achterhoek West (BAW) was afgerond € 1.997.000. **VNOG** (jaarrekening 2013) **2012** **2013** Eigen vermogen € 4.592.986 € 6.492.761 Vreemd vermogen € 8.185.947 € 36.723.321 Resultaat € 1.209.374 € 2.823.716
Risico's	De deelnemende gemeenten zijn aansprakelijk voor eventuele tekorten en de financiële gevolgen van de opheffing van de verbonden partij. De VNOG heeft geen algemene reserve om risico's op te kunnen vangen. Het vreemd vermogen is toegenomen met name als gevolg van de overname van materieel door de VNOG. Hier staan bezittingen tegenover. De gemeenten geven hier ook een bijdrage in de kapitaallasten.
Actualiteit	Belangrijkste bestuurlijke thema is nog steeds het project MOED (Masterplan Optimalisering Effectuering Doelmatigheid brandweer). Ook is er in 2014 een onderzoek gestart naar de verdeelsystematiek van de betalingen aan de VNOG.
Rapportages	Begroting, tussentijdse rapportage en jaarverslagen

Omgevingsdienst Achterhoek (ODA) gevestigd te Hengelo Gelderland	
Programma	2 Duidelijk en veilig, product 723 milieubeheer
Doelstelling en openbaar belang	De ODA behandelt voor de partners de aanvragen voor vergunningen in het kader van het omgevingsrecht (milieudeel), toetst meldingen, houdt toezicht op en handhaaft de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Daarnaast adviseert de ODA gemeenten en provincie (op verzoek), bij de opstelling van beleid en bij specifieke ontwikkel- of uitvoeringsprojecten.
Partijen	Gemeenten: Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Lochem, Montferland, Oost-Gelre, Oude IJsselstreek, Winterswijk en Zutphen. Provincie Gelderland.
Bestuurlijk belang	Algemeen bestuur : portefeuillehouder milieubeheer
Financieel	De totale bijdrage 2014 voor onze gemeente bedraagt afgerond € 718.000 . De ODA heeft (nog) geen (algemene) reserves waardoor het weerstandsvermogen nog nihil is. ODA (jaarrekening 2013) 2012 2013 Eigen vermogen € - € 447.000 Vreemd vermogen € - € 1.051.000 Resultaat € - € 347.000
Risico's	De begroting van de ODA kent een aantal risico's waaronder: formatie en loonkosten, contracten en de kosten voor overhead (ondersteunende diensten).
Actualiteit	De bekostiging van de ODA is voor maximaal drie jaar op basis van de benodigde formatie en budgetten voor uitvoering van de taken. Er worden gegevens verzameld om naar een outputmodel te kunnen toewerken (uiterlijk na 3 jaar, dus in het jaar 2016). Een outputmodel houdt in dat de omgevingsdienst (zoveel mogelijk) op basis van geleverde prestaties en afgenomen producten wordt bekostigd (kostprijs per prestatie/product).
Rapportages	Begroting, jaarrekening en 2 tussentijdse financiële rapportages.

Regio Achterhoek, gevestigd te Doetinchem	
Programma	Divers
Doelstelling en openbaar belang	De acht gemeenten in de Achterhoek werken samen vanuit de strategische Agenda Regio Achterhoek aan vijf programma's; bestuur, strategische agenda, overige beheersmatige kerntaken, termijngebonden taken en overige uitgaven en inkomsten.
Partijen	De gemeenten Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Oost Gelre, Montferland, Oude IJsselstreek en Winterswijk.
Bestuurlijk belang	Algemeen Bestuur: de burgemeester voorzitter / locoburgemeester lid Dagelijks Bestuur: de burgemeester voorzitter.
Financieel	De inwonerbijdrage aan de Regio Achterhoek bedraagt voor 2014 afgerond € 238.000. **RA** (jaarrekening 2013) **2012** **2013** Eigen vermogen € 1.257.000 € 1.046.000 Vreemd vermogen € 24.297.000 € 24.508.000 Resultaat € 112.000 € 58.000
Risico's	De deelnemende gemeenten zijn aansprakelijk voor eventuele tekorten en de financiële gevolgen van een opheffing (liquidatie) van de verbonden partij. Voor een toelichting op de risico's verwijzen wij u naar de jaarrekening 2013 van Regio Achterhoek. Per 31-12-2013 bedraagt het weerstandsvermogen € 393.262. Het ligt daarmee iets onder het geformuleerde plafond van € 400.000. In de meerjarenbegroting 2015-2018 komt het weerstandvermogen uit tot € 413.000.
Actualiteit	De bekostiging van de ODA is voor maximaal drie jaar op basis van de benodigde formatie en budgetten voor uitvoering van de taken. Er worden gegevens verzameld om naar een outputmodel te kunnen toewerken (uiterlijk na 3 jaar, dus in het jaar 2016). Een outputmodel houdt in dat de omgevingsdienst (zoveel mogelijk) op basis van geleverde prestaties en afgenomen producten wordt bekostigd (kostprijs per prestatie/product).
Rapportages	Begroting en jaarrekening/ -verslag worden door de gemeenteraad vastgesteld.

Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers (ECAL), gevestigd te Doetinchem	
Programma	1 Centrum van de Achterhoek, product 541 oudheidkunde/musea
Doelstelling en openbaar belang	Gemeenten en provincie werken samen in het ECAL dat is ontstaan uit de samenvoeging van het Achterhoeks Archief en het Staring Instituut. Het Erfgoedcentrum voert de wettelijke archieftaken conform Archiefwet en overige erfgoedtaken zoals documentatie en onderzoek en publieks-functie uit.
Partijen	Gemeente: Aalten, Berkelland, Doetinchem, Oude IJsselstreek, Oost Gelre, Montferland, Winterswijk, Bronckhorst, Doesburg, Rijnwaarden, Lochem, Zutphen, Westervoort, Zevenaar, Duiven; Provincie Gelderland
Bestuurlijk belang	Algemeen Bestuur: portefeuillehouder oudheidkunde/musea Dagelijks Bestuur: portefeuillehouder oudheidkunde/musea
Financieel	De bijdrage aan het ECAL in 2014 bedraagt afgerond € 199.000 **ECAL** (jaarrekening 2013) **2012** **2013** Eigen vermogen € 0 € 20.060 Vreemd vermogen € 729.356 € 712.413 Resultaat € -/- 34.103 € 20.060
Risico's	De deelnemende gemeenten zijn aansprakelijk voor eventuele tekorten en de financiële gevolgen van een opheffing (liquidatie) van de verbonden partij. De risico's voor het weerstandvermogen zijn binnen het Erfgoedcentrum gering. Ter dekking van de risico's is de algemene reserve van € 20.060 voldoende.
Actualiteit	Het AB van het ECAL heeft op 16 juni 2014 Programmabegroting voor 2015 vastgesteld. Het ECAL voert de wettelijke taken uit en het DB heeft ervoor gekozen de zgn. streekeigen taken minimaal in stand te houden. Vanaf 2015 wordt een nieuwe kostprijs systematiek toegepast gebaseerd op het aantal strekkende meter archief dat de gemeenten hebben overge-dragen. De meterprijs is voor de komende 4 jaar (2015-2018) vastgesteld.
Rapportages	Begroting en jaarrekening/ -verslag

Vennootschappen

Amphion NV, gevestigd te Doetinchem	
Programma	1 Centrum van de Achterhoek, product 5401 Amphion
Doelstelling en openbaar belang	Het in stand houden van een cultureel centrum in de gemeente Doetinchem ter bevordering van het culturele leven in oostelijk Gelderland.
Partijen	Gemeente: Doetinchem, Aalten, Bronckhorst en Oude IJsselstreek.
Bestuurlijk belang	Raad van Commissarissen: geen bestuurders van aandeelhoudende gemeenten Algemene Vergadering van aandeelhouders: portefeuillehouder Amphion, vertegenwoordiger van de gemeente Doetinchem
Financieel	De bijdrage aan Amphion 2014 bedraagt afgerond € 1.798.000 De totale boekwaarde van 640 aandelen Amphion à € 450 bedraagt € 288.000. Doetinchem heeft hiervan 570 aandelen in bezit. Amphion (jaarrekening 2013) **2012** **2013** Eigen vermogen € 399.955 € 558.651 Vreemd vermogen € 20.789.410 € 20.560.343 Resultaat € 32.587 € 34.283
Risico's	Voor de financiering van de bouw van het theater heeft de gemeente een investeringsbijdrage verstrekt. Deze bijdrage is verstrekt in de vorm van een hypothecaire lening met subsidiering van de rente en aflossing door de gemeente. Bij een liquidatie krijgt de gemeente het onroerend goed in eigendom. Het verschil tussen de economische waarde van het onroerend goed en de actuele boekwaarde op dat moment vormt een financieel risico. Daarnaast ontstaat bij een eventuele liquidatie een verlies van maximaal de nominale waarde van de aandelenportefeuille. Aan het theater is een gevelprobleem geconstateerd. Er wordt op dit moment onderzocht wat de totale financiële consequentie is. Er wordt met betrokken partijen gezocht naar een oplossing. Vooruitlopend op de uitkomsten heeft Amphion in 2014 veel extra kosten gemaakt voor onderzoek en het treffen van veiligheidsmaatregelen.
Actualiteit	Amphion is in overleg met de gemeente over de afschrijvings- en vervangingssystematiek en hoe deze te borgen.
Rapportages	Begroting, tussentijdse- en jaarverslagen

BNG Bank, gevestigd te Den Haag	
Programma	5 Organisatie van de toekomst, product 9130 overige financiële middelen
Doelstelling en openbaar belang	De N.V. Bank Nederlandse Gemeenten is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De strategische doelstelling van de bank is het behoud van substantiële marktaandelen in het Nederlandse publieke en semipublieke domein en het behalen van een redelijk rendement voor de aandeelhouders. Voorwaardenscheppend hiervoor zijn het handhaven van de excellente kredietwaardigheid, het behoud van een scherpe inkooppositie en een zo effectief en efficiënt mogelijke bedrijfsvoering.
Partijen	De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is van gemeenten, provincies en hoogheemraadschap.
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders: portefeuillehouder middelen en organisatie.
Financieel	Het ontvangen dividend in 2014 bedraagt afgerond € 80.000 De boekwaarde van 62.634 aandelen BNG à € 2,50 bedraagt € 156.585 De aandelen in percentage van de deelneming is 0,11%. **BNG** (jaarrekening 2013) **2012** **2013** Eigen vermogen € 2.752.000 € 3.430.000 Vreemd vermogen € 139.476.000 € 127.753.000 resultaat € 332.000 € 283.000
Risico's	Financieel risico bij een eventuele liquidatie is verlies van maximaal de nominale waarde van de aandelenportefeuille en het begrote bedrag aan dividend in onze begroting.
Actualiteit	Gedurende het afgelopen jaar hebben zich geen veranderingen voor gedaan in de belangen van aandeelhouders in BNG Bank.
Rapportages	Begroting, tussentijdse- en jaarverslagen

NV. Alliander, gevestigd te Arnhem	
Programma	5 Organisatie van de toekomst, product 9130 overige financiële middelen
Doelstelling en openbaar belang	Netwerkbedrijf Alliander is verantwoordelijk voor een groot deel van de energieleidingen in Nederland. Kernactiviteit zijn het aansluiten van klanten op de energienetwerken en het distribueren van gas en elektriciteit. Deze taken zijn wettelijk bepaald omdat onze maatschappelijk sterk afhankelijk is van een betrouwbare aanvoer van energie.
Partijen	Provincies Gelderland en Noord-Holland, BV houdstermaatschappij Falcon en de gemeente Amsterdam; zij hebben gezamenlijk driekwart van de aandelen in bezit. Het overige deel is in bezit van 55 andere gemeentelijke aandeelhouders.
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders: portefeuillehouder middelen en organisatie
Financieel	Het ontvangen dividend in 2014 bedraagt afgerond € 611.000 De boekwaarde van 787.348 aandelen Alliander bedraagt € 49.068 De aandelen in % van de deelneming is 0,58% **Alliander** (jaarrekening 2013) **2012** **2013** Eigen vermogen € 3.203.000 € 3.375.000 Vreemd vermogen € 4.211.000 € 4.173.000 Resultaat € 224.000 € 288.000
Risico's	Financieel risico bij een eventuele liquidatie is verlies van maximaal de nominale waarde van de aandelenportefeuille en het begrote bedrag aan dividend in onze begroting.
Actualiteit	De omzet van Alliander is in 2013 met 4% gegroeid tot € 1.744 miljoen t.o.v. € 1.674 miljoen in 2012 a.g.v. een verhoging van de gereguleerde tarieven (besluit NMa). Voor 2014-2016 is de verwachting dat de omzet zal dalen i.v.m. een verlaging van gereguleerde tarieven.
Rapportages	Begroting, tussentijdse- en jaarverslagen

Nuon Energy, gevestigd te Amsterdam	
Programma	5 Organisatie van de toekomst, product 9130 overige financiële middelen
Doelstelling en openbaar belang	Na de splitsing van NV Nuon in een netwerkbedrijf (NV Alliander) en het commerciële productie- en leveringsbedrijf NV Nuon is besloten om de aandelen in het commerciële deel te verkopen aan Vattenfall. De verkoop van in totaal 787.348 aandelen verloopt in tranches. De laatste aandelen (21%) zullen worden geleverd en betaald in 2015.
Partijen	Vattenfall heeft nu 79% van de aandelen in bezit. De overige aandelen zijn nog in handen van de provincies Gelderland en Noord-Holland, BV houdstermaatschappij Falcon; de gemeente Amsterdam en 55 andere gemeenten waaronder Doetinchem.
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders: portefeuillehouder middelen en organisatie
Financieel	Het ontvangen dividend in 2014 bedraagt € 203.000. Het effect van het vervallen van het dividend door verkoop van de aandelen is verwerkt ons financieel meerjarenperspectief. **Nuon** (jaarrekening 2013) **2012** **2013** Eigen vermogen € 3.33.000 € 2.922.000 Vreemd vermogen € 4.211.000 € 3.435.000 Resultaat € -/-716.000 € -/-419.000
Risico's	Door de verkoop aan Vattenfall is er eigenlijk geen financieel risico meer aanwezig. Er zijn geen aanwijzingen dat Vattenfall in 2015 de laatste verkoopsom van € 11,9 mln. niet kan voldoen.
Actualiteit	De verkoop van de laatste tranche van onze aandelen aan Vattenfall zal op 1 juli 2015 zijn.
Rapportages	Begroting, tussentijdse- en jaarverslagen

Vitens, gevestigd te Utrecht	
Programma	5 Organisatie van de toekomst, product 9130 overige financiële middelen
Doelstelling en openbaar belang	Vitens is het grootste drinkwaterbedrijf van Nederland en levert drinkwater aan 5,5 miljoen mensen en bedrijven. Vitens is verantwoordelijkheid een gezonde (door veilig en betrouwbaar drinkwater) en een duurzame samenleving met zorg voor de bescherming van natuur en milieu.
Partijen	111 aandeelhouders bestaande uit gemeenten en provincies
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders: portefeuillehouder middelen en organisatie
Financieel	Het dividend ontvangen in 2014 bedraagt afgerond € 136.000. De boekwaarde van 58.752 aandelen Vitens bedraagt € 58.752. De aandelen in % van de deelneming 1,170% **Vitens** (jaarrekening 2013) **2012** **2013** Eigen vermogen € 386.100 € 438.300 Vreemd vermogen € 1.296.500 € 1.237.500 Resultaat € 29.600 € 39.300
Risico's	Financieel risico bij een eventuele liquidatie is verlies van maximaal de nominale waarde van de aandelenportefeuille en het begrote bedrag aan dividend in onze begroting. Wij hebben aan Vitens een lening zonder zekerheden verstrekt die per 1-7-2014 bijna € 1,8 miljoen bedraagt. Ook staan wij garant voor een lening zonder zekerheden van nog € 552.000. Vitens is een solide organisatie en haar kredietwaardigheid is goed. De risico-kans schatten wij in als klein, maar het risico-effect is –gezien de omvang van de lening en garantie en het ontbreken van zekerheden- groot.
Actualiteit	Vitens heeft ingezet op een meer naar buiten gerichte en slagvaardigere cultuur. Blijft natuurlijk de continuïteit in zowel de levering als de kwaliteit van water de belangrijkste opgave. In de komende vijf jaren wil Vitens in totaal € 612 miljoen investeren in het leidingnet en in de bouw en renovatie van pompstations.
Rapportages	Begroting, tussentijdse rapportages, jaarverslag

Sportcentrum Rozengaarde b.v., gevestigd te Doetinchem	
Programma	4 Jeugd, educatie en Sport, product 530 Sport
Doelstelling en openbaar belang	Rozengaarde bv wil een sportcentrum zijn dat een vorm van sociale recreatie en maatschappelijke dienstverlening combineert binnen een gebouw. Een sportcentrum dat verschillende marktgroepen bedient met een kwalitatief goed product en daarmee een belangrijke bijdrage levert aan het sociale leefmilieu in Doetinchem en omstreken.
Partijen	De gemeente Doetinchem is 100% aandeelhouder
Bestuurlijk belang	De directeur bedrijfsvoering van de gemeente Doetinchem
Financieel	De bijdrage 2014 aan Rozengaarde bedraagt afgerond € 1.598.000 **Rozengaarde** (jaarekening 2013) **2012** **2013** Eigen vermogen € 705.564 € 250.442 Vreemd vermogen € 3.017.290 € 5.162.651 Resultaat € 386.806 -172.0461 De boekwaarde van de 1.800 aandelen Sportcentrum Rozengaarde bedraagt € 18.000. 1 Nadeel 2013 is ontstaat door een extra afschrijving op onderdelen van het zwembad die met de verbouwing zijn vervangen terwijl deze economisch nog niet volledig waren afgeschreven
Risico's	Financieel risico bij een eventuele liquidatie is verlies van maximaal de nominale waarde van de aandelenportefeuille. De aan Rozengaarde verstrekte leningen zijn gekoppeld aan de boekwaarde van de activa, waarvoor de leningen zijn verstrekt. Bij een liquidatie kan een financieel risico ontstaan doordat de economische waarde van de activa afwijkt van de boekwaarde.
Actualiteit	Eind 2014 is het family entertainment centre geopend. Deze activiteit is ondergebracht in een apart onderdeel dat middels een separate B.V. gescheiden van het zwembad. Eind 2014 is hiervoor Rozengaarde Leisure B.V. opgericht. Rozengaarde B.V. is 100% aandeelhouder van deze B.V. Bestuurder is de directeur bedrijfsvoering van de gemeente Doetinchem.
Rapportages	Begroting, tussentijdse rapportages, jaarverslag

GEM Intermeco BV, gevestigd te Doetinchem	
Programma	1 Centrum van de Achterhoek, product 8300 bouwgrondexploitatie
Doelstelling en openbaar belang	De ontwikkeling en realisatie van het project Iseldoks 1 (Intermecoblok). KWP ontwikkelt in dit gebied de opstallen met meerdere opdrachtgevers. GEM is een van de opdrachtgevers voor de onderdelen van: 33 woningen, parkeerplaatsen en restdelen "commercieel en kantoor".
Partijen	Gemeente Doetinchem en Kondor Wessels Projecten BV (KWP)
Bestuurlijk belang	Gemeente is voor 50% aandeelhouder in de GEM tot het moment van bouw. Kort voor start bouw gaan de verschillende vastgoedonderdelen naar de eindafnemers via appartementsrechten. Ook de GEM zelf zal tijdelijk als eindafnemer van sommige onderdelen actief blijven. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders van de GEM stuurt de directie aan. De portefeuillehouder Ruimtelijke ontwikkeling als vertegenwoordiger van de gemeente Doetinchem vormt samen met een directeur van KWP, de aandeelhoudersvergadering. Het mandaat van de portefeuillehouder wordt per onderwerp vastgelegd in een collegebesluit voorafgaand aan de AVA. Gaat het om bevoegdheden van de raad, dan neemt de AVA een besluit onder voorbehoud van het raadsbesluit.
Financieel belang	De gemeente is achtervang voor de niet tijdig verkochte onderdelen op basis van de vastgestelde koopsommen. Dit betreft 33 woningen en parkeerplaatsen en KWP neemt de onderdelen "commercieel en kantoor" voor haar rekening. Sité neemt rechtstreeks 32 appartementen af waarbij zo nodig de gemeente als achtervang optreedt. Verder neemt de gemeente rechtstreeks 32 zorgappartementen af, waarbij Sensire als huurder in beeld is. Beide partijen (KWP en gemeente) brengen hun aandeel van € 1.100.000 aan Eigen Vermogen (EV) in de GEM. De BNG verstrekt een lening met een max. van € 8.500.000 voor de financiering voor de opstallen. De gemeente Doetinchem staat voor 100% borg voor deze lening. Voor 50% is deze borgstelling weer afgedekt met een concerngarantie van Volker Wessels (KWP). Nadat de onderdelen van het gebouw zijn opgeleverd/verkocht, is de feitelijke betekenis van de borgstelling uitgewerkt, omdat dan de "stenen"de zekerheid vormen. De gemeente en KWP zijn ieder voor 50% aansprakelijk voor eventuele tekorten van de GEM. Bij beëindiging van de GEM gaat de financiële opzet uit van volledige restitutie van het eigen vermogen aan partijen.
Risico's	Beperkt i.v.m. financieel afgedekte investeringen. Voor de niet verkochte onderdelen worden partijen, na beëindiging van de GEM, eigenaar van de opstallen. Partijen zullen dan moeten zorg dragen voor de jaarlijkse exploitatie van deze opstallen. Definitieve contractvorming met Sité en Sensire kunnen het risicoprofiel nog beïnvloeden.
Actualiteit/ beleidsvoornemens	In december 2012 heeft KWP de oude samenwerkingsovereenkomst tussen gemeente en KWP beëindigd en in september 2013 is de nieuwe samenwerking bekrachtigd.
Rapportages	Jaarverslag.

Buurtplein B.V., gevestigd te Doetinchem	
Programma	3 Nabij en zorgzaam, product 620 Maatschappelijke dienstverlening
Doelstelling en openbaar belang	Het op een actieve en professionele manier bevorderen van en het uitvoering geven aan het optimaliseren van zelfredzaamheid en participatie van burgers, alsmede de bijdrage aan de sociale kwaliteit van de samenleving, wel, doel getracht wordt te verwezenlijken door onder meer uitvoering te geven aan taken vanuit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, de Participatiewet en de Jeugdwet.
Partijen	De gemeente Doetinchem is 100% aandeelhouder
Bestuurlijk belang	De wethouder financiën is namens het College van B&W aandeelhouder van de B.V.
Financieel	N.V.T. Met ingang van 2015 neemt de gemeente Doetinchem diensten af bij Buurtplein B.V..
Risico's	
Actualiteit/ beleidsvoornemens	21 oktober 2014 is Buurtplein B.V. formeel opgericht. Per 1 januari 2015 is Buurtplein B.V. operationeel van start gegaan. Het eerste halfjaar van 2015 wordt benut om vorm en inhoud te geven aan de OGON relatie tussen de gemeente en Buurtplein B.V.
Rapportages	N.t.b.

Coöperatieve Achterhoekse Groene Energie Maatschappij (AGEM)	
Programma	1 Centrum van de Achterhoek, product 723 milieubeheer
Doelstelling en openbaar belang	AGEM is de aanjager van de energietransitie in de Achterhoek. AGEM is opgericht door de acht Achterhoekse gemeenten. Het doel is de opwekking het verbruik van duurzame energie in de Achterhoek aan te jagen. Een tweede doel is geld en werkgelegenheid in de Achterhoek te houden. AGEM werkt met lokale partners aan de opwekking van groene energie.
Partijen	AGEM is een coöperatie waarvan de acht Achterhoekse gemeenten lid zijn. De coöperatie is 100% aandeelhouder van AGEM Holding B.V. AGEM Holding B.V. is 100% aandeelhouder van AGEM Levering B.V. en AGEM Ontwikkeling B.V.
Bestuurlijk belang	Algemeen bestuur : één wethouder van de deelnemende gemeenten Dagelijks bestuur : gemeente Bronckhorst. voorzitter gemeente Winterswijk, secretaris gemeente Doetinchem
Financieel belang	De bijdrage aan AGEM bedraagt € 3 per inwoner afgerond € 180.000. Verspreid over 5 jaar : 2012: € 60.000 2013: € 48.000 2014: € 35.000 2015: € 25.000 2016: € 15.000 De kosten worden gedekt uit vrijval van energiebudgetten in de gemeentebegroting als gevolg van gerealiseerde besparingen. AGEM gaat een eigen verdienmodel ontwikkelen waardoor het na 2016 volledig zelfstandig kan draaien.
Risico's	Het kan zijn dat het verdienmodel van AGEM tot onvoldoende resultaten leidt. Als dan wordt besloten AGEM te stoppen is het startkapitaal is verloren. De gemeenten lopen geen risico in de ontwikkel- en exploitatieprojecten deze worden apart gefinancierd en hiervoor is aparte besluitvorming binnen AGEM nodig.
Actualiteit	Het AGEM is starten en druk bezig met ledenwerving en duurzame energie opwekkingsprojecten. Ledenwerving loopt achter op de wens en blijkt lastiger dan verwacht.
Rapportages	Jaarplan en jaarverslag

Paragraaf 6a Onderwijsinstellingen met toezicht

In paragraaf 6 Verbonden partijen, beschrijven we organisaties waarin de gemeente zowel een bestuurlijk als financieel belang heeft. Daarnaast heeft gemeente Doetinchem in nog twee organisaties een bestuurlijke en toezichthoudende rol. Van een financieel belang is in principe geen sprake waardoor ze niet thuis horen in de paragraaf Verbonden partijen. Mochten beide organisaties in financiële problemen komen, dan kan onze gemeente hierop wel aangesproken worden. Daarom vinden wij het belangrijk onze relatie met deze twee organisaties te benoemen en kiezen we ervoor ze op te nemen in deze paragraaf 6a.

Gemeenschappelijke regeling openbaar primair onderwijs Stichting IJsselgraaf, gevestigd te Zelhem	
Programma	4 Jeugd, Educatie en Sport
Doelstelling en openbaar belang	IJsselgraaf coördineert en oefent de bevoegdheden van de raad uit als bedoeld in artikel 48 WPO en de statuten van de stichting.
Partijen	De gemeenten Bronckhorst, Doesburg en Doetinchem.
Bestuurlijk belang	Deelname in het algemeen bestuur: portefeuillehouder onderwijs.
Financieel belang	Geen
Risico's	De deelnemende gemeenten zijn in geval van ernstige taakverwaarlozing door het schoolbestuur of functioneren in strijd met de wet bevoegd zelf te voorzien in het bestuur van de scholen en zo nodig de stichting te ontbinden. De mogelijke financiële gevolgen van een opheffing (liquidatie) van het schoolbestuur komen voor rekening van de deelnemende gemeenten. Het openbaar onderwijs wordt gefinancierd door de rijksoverheid.
Actualiteit / beleidsvoornemens	Bij IJsselgraaf hebben de drie deelnemende gemeenten de vormgeving van het toezicht kritisch bekeken. Om de samenwerking tussen de partijen goed te borgen en slagvaardiger te kunnen handelen binnen een juridisch kader is besloten tot de instelling van een Gemeenschappelijke regeling openbaar primair onderwijs. Het bestuur van IJsselgraaf heeft bij de gemeenten het verzoek ingediend de statuten te mogen wijzigen om het raad-van-toezichtmodel in te kunnen voeren. De gemeenteraden hebben hiermee ingestemd. Daarnaast hebben de stichtingen IJsselgraaf en Archipel het voornemen om bestuurlijk te fuseren. Er moet echter nog veel werk worden verzet voordat de fusie definitief een feit is.
Rapportages	Begroting, jaarrekening en jaarverslag van de Stichting IJsselgraaf.

Stichting Achterhoek VO, gevestigd te Doetinchem	
Programma	4 Jeugd, Educatie en Sport
Doelstelling en openbaar belang	Het toezicht vanuit de grondwettelijke positie van het openbaar onderwijs uitoefenen en de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs bewaken overeenkomstig de bepalingen in de wet en de statuten van de stichting.
Partijen	De gemeenten Zutphen, Berkelland, Winterswijk en Doetinchem.
Bestuurlijk belang	Deelname in het overlegorgaan: portefeuillehouder onderwijs.
Financieel belang	Geen
Risico's	De deelnemende gemeenten zijn in geval van ernstige taakverwaarlozing door het schoolbestuur of functioneren in strijd met de wet bevoegd zelf te voorzien in het bestuur van de scholen en zo nodig de stichting te ontbinden. De mogelijke financiële gevolgen van een opheffing (liquidatie) van het schoolbestuur komen dan in principe voor rekening van de deelnemende gemeenten. Het openbaar onderwijs wordt gefinancierd door de rijksoverheid.
Actualiteit / beleidsvoornemens	Stichting Achterhoek VO is ontstaan uit een bestuurlijke fusie tussen COVOA en Orchidee Scholengroep. Achterhoek VO is een samenwerkingsstichting waarbinnen de scholen met behoud van hun openbare karakter dan wel levensbeschouwelijke identiteit en met behoud van hun pedagogisch-didactische inrichtingsvrijheid functioneren. In de statuten is gewaarborgd dat de diversiteit van een samenwerkingsstichting ook in de samenstelling van de raad van toezicht zichtbaar is. Alle toezichthouders onderschrijven de grondslag van de stichting en daarmee van alle scholen.
Rapportages	Begroting, jaarrekening en jaarverslag van de Stichting Achterhoek VO.

Paragraaf 7 Grondbeleid

Inleiding
Deze paragraaf is de verantwoording van de grondexploitaties over 2014. We geven inzicht in de resultaten en ontwikkelingen op hoofdlijnen. Wij rapporteren u volgens de BBV-voorschriften en verstrekken informatie over de grondverkopen.
De raad heeft in zijn raadsvergaderingen van 17 juli 2014 en 30 oktober 2014 de grondexploitaties vastgesteld. Voor de uitvoering van al deze ruimtelijke ontwikkelingen heeft de raad hierbij aanvullende kredieten verstrekt van in totaal € 12,7 mln.
Daarnaast zijn de volgende raadsbesluiten van belang geweest voor de sturing op het grondbeleid:
- Raadsbesluit 27-02-2014: 'Opheffen Taskforce woningbouwprojecten en overgaan naar een systeem van monitoring'.
- Raadsbesluit 24-04-2014: 'Compensatie bouwclaim Wijnbergen het Oosten'.
- Raadsbesluit 17-07-2014: 'Vaststellen Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG) 2014'
- Raadsbesluit 30-10-2014: 'Vaststellen Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG) 2014, onderdeel A18 bedrijvenpark'
- Raadsbesluit 18-12-2014: 'Vaststellen Achtervangkrediet aankoop Iseldokswoningen voor Sité Woondiensten'.

De verantwoording over de grondexploitaties bestaat uit de volgende onderdelen:
1. Samenvatting;
2. jaarrekeningresultaat bouwgrondexploitaties;
3. bouwgronden in exploitatie (BIE):
   in dit hoofdstuk worden vier gezichtpunten toegelicht, te weten de verantwoording van het jaar 2014, de verkopen van de afgelopen jaren, de gevolgen van deze jaarrekening voor de volgende actualisatie en de totale omvang van de grondexploitaties;
4. niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG)
5. weerstandscapaciteit voor grondexploitaties:
   in dit hoofdstuk beschouwen we de huidige stand van het vermogen en het benodigde weerstandsvermogen;
6. kredieten.

1. Samenvatting
Het positieve resultaat op de grondexploitatie bedraagt € 0,61 mln. Bij de actualisatie (MPG) van de grondexploitaties van het afgelopen jaar werd gerekend op een positieve resultaat van € 0,82 mln. Het verschil zit met name in de extra aanvullende voorziening € 0,23 mln. voor Heelweg, als gevolg van een faillissement van een ontwikkelaar waardoor er een langere fasering wordt verwacht.
Zoals aangegeven in de actualisatie was het positieve resultaat van € 0,82 mln. vooral toe te schrijven aan een lagere aanvulling op de voorzieningen, inclusief het verhaal op de omliggende gemeenten, zijnde het 65% aandeel van de voorziening voor het project A18 Bedrijvenpark. De lagere voorziening werd voornamelijk veroorzaakt door de verlaging van de rekenrente (van 4,4% naar 3,6%).
Conform ons financieel beleid stellen we jaarlijks voor om het resultaat op de bouwgrondexploitaties ten gunste of ten laste van de reserve bouwgrondexploitatie te brengen. Hiervoor verwijzen we naar het bestemmingsvoorstel in deze gemeenterekening en naar de stand van de reserve bouwgrondexploitaties.

Hoewel de **grondverkopen** in 2014 ten opzichte van de ramingen tegenvielen, zien we ten opzichte van 2013 een licht herstel. In 2014 nam de belangstelling voor kavels licht toe, met uitzondering van de kantorenlocatie. In onze risico beschouwing voor de woningbouw (overall fasering) zien we dat van de 12 dure en 40 goedkope kavels er 20 kavels (2 duur) zijn verkocht. Met de verkoop van

Iseldoks, ruim 120 kavels in januari 2015 hebben we de geraamde aantalen van het afgelopen en volgende jaar ruimschoots gehaald. Daarnaast is de gemiddelde verkoopopbrengst voor woningen van de afgelopen jaren ad € 3,6 mln. hoger dan de aanname in onze risicoanalyse (€ 3,1 mln. voor12 duur en 40 goedkoop). Voor de bedrijventerreinen zijn de geprognosticeerde verkopen van 4 ha voor 80% gerealiseerd. Op basis van deze gegevens is er nog geen reden tot bijstelling van ons beleid.

De totale **boekwaarde** groeide in 2014 van € 80,2 mln. naar € 85,2 mln., een toename van ongeveer € 5 mln. In de actualisatie werd uitgegaan van een toename van € 6,4 mln.
De tegenvallende verkopen ten opzichte van de ramingen worden ruim gecompenseerd met lagere uitgaven, zodat het financiële effect in de doorrekening op totaal niveau beperkt is. Mogelijk is een langere fasering aan de orde en zullen we dat zien bij de actualisatie in 2015.

Voor de verliesgevende projecten zijn **voorzieningen** getroffen. Het saldo bedraagt € 18,4 mln. (eind 2014) en sluit aan bij de ramingen van het MPG 2014 en de extra toevoeging voor de Heelweg. In de bijlage bij deze jaarrekening is een overzicht opgenomen. Om de balanswaarde te bepalen, worden de voorzieningen van de boekwaarden afgetrokken. De balanswaarde in 2014 is per saldo € 65,8 mln. (boekwaarde € 84,2 mln. - voorzieningen € 18,4 mln.).

De stand van de **reserve bouwgrondexploitatie** eind 2014 is € 8,2 mln. na bestemming van het rekeningresultaat. In totaal hebben we een bedrag van ongeveer € 12,9 mln. nodig om de verwachte risico's op te kunnen vangen. Gelet op het feit dat een deel van de risico's in de toekomst liggen, kunnen we de risico's op basis van de geraamde bijdragen uit de gemeentebegroting in de toekomst opvangen.

2. Jaarrekeningsresultaat bouwgrondexploitaties 2014
Het positieve resultaat op de grondexploitatie bedraagt € 0,61 mln. Bij de actualisatie van de grondexploitaties van het afgelopen jaar werd gerekend op een positief resultaat van € 0,82 mln., zijnde een lagere aanvulling op de voorzieningen, inclusief het verhaal op de omliggende gemeenten van het 65% aandeel van de voorziening voor het project A18 Bedrijvenpark. De lagere voorzieningen werden voornamelijk veroorzaakt door de verlaging van de rekenrente (van 4,4% naar 3,6%). In onderstaand overzicht laten we zien hoe het resultaat is opgebouwd.

Het resultaat 2014 is als volgt opgebouwd: bedragen x €1 mln

Omschrijving	Rekening Resultaat 2014	
Bouwgronden in exploitatie (Bie) :	0,11	V
Niet in exploitatie genomen gronden (Niegg):	-0,09	N
Aanvulling voorzieningen voor verliesgevende projecten:	0,82	V
Extra Aanvullende voorziening n.a.v. de jaarcijfers	-0,23	N
	0,61	Voordelig

Bouwgronden in exploitatie (BIE)
- Van de 15 lopende projecten hebben we dit jaar géén projecten afgesloten. In de actualisatie was rekening gehouden met het afsluiten van de projecten Saturn en Bedrijventerrein Wijnbergen, maar deze projecten zijn nog niet afgerond. Het resultaat komt van de projecten die vorig jaar waren afgesloten, het afgelopen jaar hebben zich nog een aantal mutaties voorgedaan. Per saldo een positief resultaat € 0,11 mln met name a.g.v. verkoop grond. Het betreft de volgende vier projecten: Norman Belvealstraat, Dichteren, Burgemeester van Nispenstraat en Brandweer sportpark Zuid.

Niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG)

- Het verlies betreft de rente en beheerskosten om de waarde van de strategische gronden op € 6 per m2 te houden. Een perceel aan de Hoofdstraat is geduid als openbaar gebied en volledig afgewaardeerd en kon worden opgevangen uit een voorziening.

Aanvulling voorzieningen voor verliesgevende exploitaties MPG 2014

- Het treffen van voorzieningen (=verlies) is vanuit de BBV-voorschriften verplicht.
  Op basis van de actualisatie wordt de hoogte bepaald en ziet er als volgt uit:
  - aanvullende voorziening voor verliesgevende projecten, met name A18 Bedrijvenpark (100%) **neg. € 4,37 mln.**
  - teruggave van minder verliesgevende projecten a.g.v. rente verlaging, met name project Iseldoks **€ 2,37 mln.**

  Tegenover deze voorzieningen staat een aanvullende verhaal op omliggende gemeenten m.b.t. het 65% aandeel van het project A18 Bedrijvenpark. **€ 2,82 mln.**

  Per saldo **€ 0,82 mln.**

Extra aanvullende voorzieningen n.a.v de jaarcijfers **neg. € 0,23 mln.**

- Voor het project Heelweg voorzien een vertraging in de verkoopopbrengst en de exploitatiebijdrage als gevolg van het faillissement van een ontwikkelaar. Dit heeft effect op het eindresultaat en treffen een aanvullende voorziening.

Bij de bestemming van het gemeentelijk rekeningsresultaat komt de winst ad € 0,61mln. ten gunste van de reserve bouwgrondexploitatie. In de toelichting bij de weerstandscapaciteit zien we deze dotatie van € 0,61mln terug in het overzicht van deze reserve.

3. Bouwgronden in exploitatie (BIE)

Verantwoording over het jaar 2014

We beginnen het jaar met een totaal geïnvesteerd bedrag van € 67,2 mln. voor de 15 actieve projecten. Door de mutaties van 2014 groeit dit bedrag naar € 70,7 mln. (boekwaarde).
De grootste investeringen betreffen de grondverwervingen van het project Iseldoks, de rente toerekening aan de projecten en het bouw- en woonrijp maken van de projecten A18 Bedrijvenpark, Heideslag en Revitalisering Verheulsweide. Tegenover deze uitgaven staan de grondverkopen van de Bedrijvenpark A18, Heideslag en Verheulsweide en de subsidie opbrengsten van het project Iseldoks (GSO-Impulsgelden gemaal).
Voor de werkelijke uitgaven en inkomsten per project verwijzen wij u naar de bijlage ‘Totaal overzicht verloop mutaties 2014 grondexploitaties’ opgenomen in deze jaarrekening.

Begroot-werkelijk 2014

Hier beschouwen we de afwijking (verschil 2014) van de werkelijke mutaties 2014 ten opzichte van de ramingen van het jaar 2014, die in de jaarschijven (fasering) van de vastgestelde grondexploitaties zijn opgenomen.

Specificatie bouwgronden in exploitatie (BIE)

bedragen x €1 mln

Omschrijving	Begroot 2014	Mutaties 2014	Verschil 2014
Verwervingen	-5,6	-3,2	2,5
Bouwrijpmaken	-4,1	-2,6	1,5
Plan en VAT kosten	-0,9	-1,3	-0,4
Woonrijpmaken	-3,8	-1,0	2,8
Diverse kosten	-6,6	-0,7	5,9
Rente en Beheer	-2,5	-2,3	0,2
Overige opbrengsten	7,1	2,3	-4,9
Grondverkopen	10,5	4,2	-6,3
Totaal	-5,9	-4,6	1,3

Verwervingen € 2,5 mln. (onderschrijding uitgaven)

- Dit heeft vooral betrekking op de geraamde grondaankoop van het project Iseldoks, waarvan de onderhandelingen nog lopen.

Bouwrijpmaken € 1,5 mln. (onderschrijding uitgaven)

- Met name de geraamde budgetten van de projecten Iseldoks, Verheulsweide en A18 Bedrijvenpark zijn (nog) niet volledig besteed.

Plan en Vat kosten - € 0,4 mln. (overschijding uitgaven)

- Van deze overschrijding heeft € 0,2 mln betrekking op de voorbereidingskosten van de stationsomgeving, in onderstaande post "diverse kosten" is een budget opgenomen (interne verschuiving). En de rest van de overschrijding is het gevolg van de extra onderhandelingen voor het project Iseldoks.

Woonrijpmaken € 2,8 mln. (onderschijding uitgaven)

- Als gevolg van vooral de stagnatie in de woningbouw zijn de budgetten van diverse woningbouwprojecten (nog) niet volledig besteed, per saldo € 1,2 mln.
  Het overige heeft met name betrekking op de budgetten voor de kantorenlocatie en de bedrijventerreinen.

Diverse kosten € 5,9 mln. (onderschrijding).

- De fondsafdrachten (o.a. bovenwijks) zijn € 1,7 mln. minder. Deze afdrachten hebben een directe relatie met de lagere verkopen en de nog niet verhaalde exploitatiebijdragen op particuliere ontwikkelaars (diverse opbrengsten).
  Verder zijn de specifieke budgetten voor de Stationsomgeving € 0,6 mln. (zie plankosten), de planschades ca € 1 mln. en de geraamde kosten het voor het gemaal, Provimi en de papierfabriek in het project Iseldoks ad € 1,5 mln. nog niet besteed. Voor het overige betreft het diverse kosten en prijsstijgingen.

Overige opbrengsten € -4,9 mln. (overschrijding c.q. nadeel)

- De geraamde exploitatiebijdragen ad € 4 mln, incl. de fondsbijdragen (bovenwijks) en de EVZ bijdragen voor Wijnbergen van particuliere ontwikkelaars zijn als gevolg van de stagnerende bouw nog niet ontvangen. Het betreft met name de projecten Wijnbergen MiddenWesten en de Heelweg. De geraamde subsidie van € 1 mln voor het gemaal Iseldoks van de provincie is, omdat de uitgaven nog moeten plaatsvinden, voorlopig verantwoord op de balans onder de post transitoria.

Grondverkopen € -6,3 mln. (overschrijding c.q. nadeel)

- Met name de geraamde verkopen van het project Iseldoks € 4 mln. zijn vertraagd en zijn begin 2015 ontvangen. Daarnaast zijn de geraamde verkoopopbrengsten van Bedrijventerrein Wijnbergen € 0.9 mln. , de Vijverberg € 0,6 mln., de Heelweg € 0,5 en de Veemarkt € 0,3 mln. niet gerealiseerd. Voor een verdere toelichting zie volgende onderdeel grondverkopen.

Voor de gevolgen van deze rekeningcijfers verwijzen we naar onderstaand hoofdstuk “gevolgen voor grondexploitaties”.

Grondverkopen
Voor het jaar 2014 was een opbrengst van € 10,5 mln. geraamd. Dit is onderdeel van de totale verkoopopgave van 773 woningkavels (excl. SOK Lookwartier) met een geraamde opbrengst van € 50,7 mln. en 45,6 ha aan kantoren-/bedrijfsterreinen met een geraamde opbrengst van € 68,5 mln. Het afgelopen jaar is € 1,1 mln. ontvangen, voor 2 dure en 18 goedkope woningbouwkavels en 32.839 m2 aan bedrijfsterreinen ad € 3,1 mln.

De financiële en economische crisis heeft, zie overstaand overzicht, in 2013 zeer waarschijnlijk het dieptepunt bereikt. In 2014 nam de belangstelling voor kavels licht toe, met uitzondering van de kantorenlocatie. Ook de geprognosticeerde aantallen voor de woningbouw in de overall fasering (12 duur en 40 goedkoop) is voor ca 40% gerealiseerd. En voor de bedrijventerreinen zijn de geprognosticeerde verkopen van 4 ha voor 80% gerealiseerd. De informatie uit deze jaarrekening zullen we verwerken in het MPG 2015.
Onderstaand overzicht is een weergave van de verkopen van de afgelopen jaren. De lijn vertegenwoordigt het gemiddelde van de afgelopen jaren.

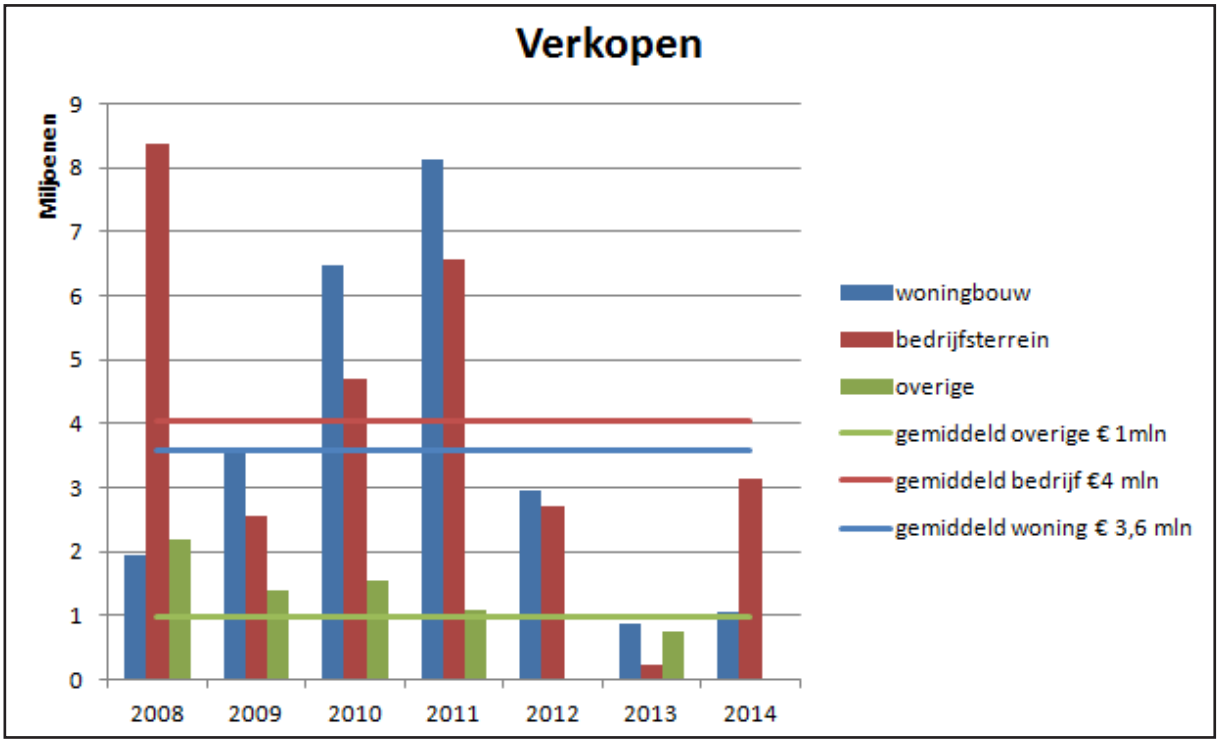

Gevolgen voor grondexploitaties
Als gevolg van bovenstaande mutaties zien we de boekwaarde van € 67,2 mln. groeien naar € 71,7 mln. Per saldo dus een toename van € 4,5 mln. terwijl gerekend was op een toename van € 5,9 mln. Het moge duidelijk zijn dat met name de tegenvallende verkopen ten opzichte van de ramingen ruim worden gecompenseerd met lagere uitgaven, zodat het financiële effect in de doorrekening op totaal niveau beperkt is. Mogelijk is een langere fasering aan de orde en bij de actualisatie in 2015 van de grondexploitatie zal dat inzichtelijk worden.
Echter voor het project Heelweg maken we een uitzondering: we voorzien een vertraging in de verkoopopbrengst en de exploitatiebijdrage als gevolg van het faillissement van een ontwikkelaar. Dit effect hebben we globaal doorgerekend waardoor we een verdere verslechtering van het eindresultaat verwachten. Op grond hiervan hebben we een aanvullende voorziening getroffen (BBV voorschriften).

Totale omvang bouwgrond in exploitatie (BIE)
In totaal zijn er 15 grondexploitaties actief. In onderstaand overzicht ziet u de begroting van alle grondexploitaties. Met daarnaast de daadwerkelijke realisatie aan het begin en aan het eind van het jaar 2014 (boekwaarde). De nog te realiseren bedragen gelden voor de komende jaren. In de bijlagen van de jaarrekening is een overzicht per project opgenomen.

Specificatie bouwgronden in exploitatie

bedragen x €1 mln

Omschrijving	Begroot grondexploitatie	Boekwaarde 1/1/2014	Boekwaarde 31/12/2014	Nog te realiseren
Verwervingen	-92,2	-84,0	-87,2	-5,0
Bouwrijpmaken	-33,1	-20,9	-23,4	-9,7
Plan en VAT kosten	-23,3	-17,2	-18,4	-4,8
Woonrijpmaken	-21,6	-7,5	-8,5	-13,1
Diverse kosten	-40,4	-11,9	-12,6	-27,8
Rente en Beheer	-43,4	-25,4	-27,8	-15,7
Overige opbrengsten	55,0	30,2	32,5	22,5
Grondverkopen	183,7	69,6	73,8	109,9
Totaal	-15,4	-67,2	-71,7	56,4

Boekwaarde 31 december 2014	-71,7	
Nog te realiseren	56,4	
Verwachte verlies op eindwaarde	-15,4	
Inzet voorzieningen voor verliesgevende projecten (incl de rente bijschrijving)	19,7	dekking
Verwachte winsten	4,4	op eindwaarde

Als alle uitgaven en inkomsten zijn gerealiseerd zal de verwachte eindwaarde van de grondexploitaties €15,3 mln. verliesgevend zijn.
Voor de verliesgevende projecten hebben we voorzieningen getroffen. Het saldo van deze voorziening bedraagt bij het afsluiten van de projecten € 19,7 mln. (incl. toekomstige rente bijschrijving en onttrekking herprogrammering Iseldoks). Als we deze voorzieningen in mindering brengen, dan resteert een positief saldo van € 4,4 mln. Dit betreft met name de verwachte eindresultaten van de kantorenlocatie Hamburgerbroek-Zuid in 2018 ad € 2,4 mln, de Grondwallen langs de Bedrijvenweg in 2015 ad €1,2 mln. en de woningbouwlocatie de Veemarkt € 0,4 mln. in 2015. Deze positieve bedragen zijn weer voeding voor het weerstandvermogen (reserve bouwgrondgrondexploitaties). Echter vanwege het voorzichtigheidsprincipe houden we hier in de prognose van het weerstandsvermogen geen rekening mee.

4. Niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG)
De omvang van de niet in exploitatie genomen grond bedraagt 49,9 ha en met een boekwaarde van € 13,5 mln. Deze is als volgt opgebouwd:
- 29,9 ha aan strategische gronden die voorlopig niet tot ontwikkeling komen of in verkoop kunnen. Voor deze grond houden we een waarde aan van € 6,- per m2.
- 0,14 ha voor een kleine ontwikkeling aan de Bethlehemstraat, welke tot ontwikkeling kan komen zodra kopers zich melden;
- 19,8 ha voor de 2de fase van het A18 bedrijvenpark, vanuit beheertechnische redenen voorlopig geparkeerd in de koelkast in afwachting van de realisatie van de 1ste fase.
  De deelnemende gemeenten dragen voor 65% bij in het risico van deze ontwikkeling.

Het afgelopen jaar is één gebied (Hoofdstraat) aangeduid als openbaar gebied, zodoende is deze volledig afgewaardeerd. Op grond van doorrekeningen van de laatste twee projecten is een sluitende exploitatie niet te verwachten en zijn voorzieningen getroffen.
In onderstaand overzicht treft u een specificatie van de NIEGG gronden aan.

Specificatie gronden Niet in exploitatie (Niegg)

bedragen x €1 mln

Project	Boekwaarde 1/1/2014	Uitgaven 2014	Inkomsten 2014	Afwaardering	Boekwaarde 31/12/2014	Voorziening
Strategische gronden € 6 m2	-1,81	-0,07	-0,02	0,07	-1,78	
Bethlehemstraat	-0,34	-0,01			-0,35	0,24
A18 bedrijvenpark (fase 2)	-10,95	-0,40			-11,35	2,58
Totaal	-13,10	-0,48	-0,02	0,07	-13,48	2,82

Voor een specificatie van de gebieden en de werkelijke uitgaven en inkomsten verwijzen we naar de bijlage in de jaarrekening,

5. Weerstandscapaciteit voor grondexploitaties

De stand van de reserve bouwgrondexploitaties bedraagt € 8,2 mln. na bestemming van het rekeningresultaat. Hierbij is rekening gehouden met het gebruikelijke bestemmingsvoorstel van de jaarrekening, waarbij het jaarrekeningresultaat van de bouwgronden ten gunste of ten laste van deze reserve komen. In de MPG zijn de geraamde structurele en eenmalige bijdragen, welke in de gemeente begroting zijn opgenomen, verwerkt. In onderstaand overzicht maken we de mutaties voor 2014 inzichtelijk, voor een meerjaren ontwikkeling verwijzen we naar de bijlage Reserve bouwgrondexploitatie opgenomen in deze jaarrekening.

Reserve bouwgrondexploitaties

bedragen x €1 mln

	jaar 2014
STAND 31 decmber 2014	
(incl bestemming resultaat 2013)	4,87
rente	0,21
Diverse bijdragen zie mpg 2014:	
Spaarrisicoreserve, opheffing	1,00
terugstorting Cascade, nav jaarreking 2013	1,60
Uit algemene middelen: (begroting)	
structurele bijdrage ivm besparing kapitaallasten (brandweer/mobiliteit als dekking Iseldoks)	0,10
greaamde bedragen voorm Spaarrisicoreserve	0,50
Aanpassing rekenrente 500.000 naar 150.000	-0,35
Herprogramering Iseldoks	-0,36
Rekeningsresultaat 2014	0,61
STAND 31 december	8,18

Benodigd weerstandsvermogen
Op basis van de MPG 2014 hebben we in totaal een bedrag van ca € 12,9 mln. nodig om de risico's op te kunnen vangen. Voor een beschouwing van de componenten van deze risico's verwijzen we u naar het MPG.

6. Kredieten
Het afgelopen jaar is in totaal voor de grondexploitaties een bedrag van €12,7 aanvullend krediet gevraagd en door de raad op 17 juli en 30 oktober 2014 gehonoreerd. In totaal zijn er de afgelopen jaren voor € 251,9 mln. aan kredieten verleend. Deze aanvraag is gebaseerd op de gerealiseerde uitgaven tot en met 2013 (boekwaarde) en de nog te realiseren uitgaven in 2014 en 2015.
In werkelijkheid is hiervan € 221,8 mln. benut en blijft daarmee binnen het krediet.
Op basis van een analyse per project constateren we dat voor reeds afgesloten projecten € 0,14 aan uitgaven zijn gedaan, welke gecompenseerd worden door verkopen. Een aanvulling is niet nodig omdat deze projecten zijn afgesloten.

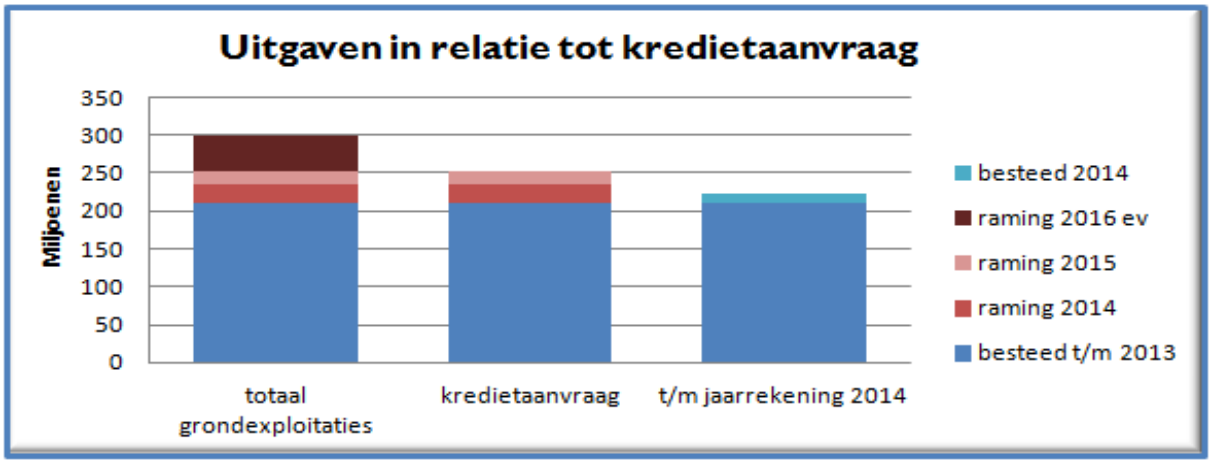

Paragraaf 8 Rechtmatigheid

Algemeen

De rechtmatigheidcontrole wordt een aantal jaren geleden geïntroduceerd als een extra instrument ter ondersteuning van de controlerende taak van uw raad. De praktijk leert dat de strekking van de controleverklaring de prioriteit krijgt, terwijl de aandacht eigenlijk uit zou moeten gaan naar de geconstateerde rechtmatigheidfouten en -onzekerheden.

Wij als college leggen zelf verantwoording aan uw raad af over geconstateerde onrechtmatigheden. Hiermee ontstaat een directe communicatie tussen het college en de raad en komt de verantwoordelijkheid voor de rechtmatigheidsverklaring meer te liggen waar die hoort: bij ons college als dagelijks bestuur.

De accountant heeft net als in de voorgaande jaren een verklaring met rechtmatigheidoordeel verstrekt. Daarnaast hebben wij in de paragraaf rechtmatigheid zelfstandig verantwoording afgelegd over geconstateerde onrechtmatigheden.

Uitgangspunten van de raad

In het hierna opgenomen schema zijn de goedkeuringstolerantie en de rapporteringtolerantie(s) opgenomen zoals door de gemeenteraad vastgesteld in het controleprotocol voor het controlejaar 2014 op 30 oktober 2014. De raad houdt zich hiermee aan de minimumeisen zoals deze zijn opgenomen in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO).

Goedkeuringstolerantie	*Goedkeurend*	*Beperking*	*Oordeelonthouding*	*Afkeurend*
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	*<1%*	*>1%<3%*	-	*>3%*
Onzekerheden in de controle (% lasten)	*<3%*	*>3%<10%*	*>10%*	-

Op basis van de werkelijke uitgaven in 2014 in onze gemeente betekenen bovengenoemde percentages dat een totaalbedrag aan fouten in de jaarrekening van circa € 1,76 miljoen en een totaal van onzekerheden van circa € 5,28 miljoen de goedkeurende strekking van de accountantsverklaring niet zullen aantasten.

Voor de rapporteringtolerantie stelt de raad als maatstaf dat de accountant elke fout of onzekerheid ten aanzien van baten, lasten en balansmutaties vanaf 0,1% van de totale lasten rapporteert.
Op basis werkelijke uitgaven in 2014 van onze gemeente betekent dit dat fouten of onzekerheden vanaf €176.000 gerapporteerd worden.

Verantwoording door het college op de uitgangspunten van de raad

In het vervolg van deze paragraaf lichten wij de organisatie van de controlefunctie toe. Vervolgens presenteren wij per rechtmatigheidscriterium (voorwaardencriterium, begrotingscriterium en misbruik en oneigenlijkgebruik-criterium (M&O) onze bevindingen. Omdat het totaal van fouten binnen de door de raad vastgestelde toleranties blijven, is onze conclusie dat de financiële beheershandelingen binnen de financiële rechtmatigheidskaders tot stand gekomen zijn.

Wij concluderen daarom aan de hand van de door ons uitgevoerde rechtmatigheids-onderzoeken:

De financiële beheershandelingen die tot uitdrukking komen in deze jaarrekening zijn binnen de financiële rechtmatigheidkaders van de raad en hogere overheden tot stand gekomen.

Organisatie van de interne beheersing
Gemeente Doetinchem heeft zichzelf als doel gesteld de bedrijfsvoering "in control" te krijgen. Hebben we het over control, dan hebben we het over: weten wat je wilt bereiken, hoe je dat op juiste manier kunt doen, tegen welke risico's je kunt aanlopen en hoe je hierop kunt sturen. Het controlinstrumentarium ondersteunt hierbij. Voor ons is *control* op zich geen doel, maar *in control zijn* wel . Hiertoe stellen we jaarlijks een Controlplan op. De meest recente versie hebben wij op 3 maart 2015 vastgesteld en heeft voor u ter inzage gelegen.
Het Controlplan bevat onze visie op de interne beheersing en concrete acties die we in dat kader gaan uitvoeren. Met (ingewikkelde) systemen en omvangrijke plannen denken wij ons doel niet te kunnen bereiken; het heeft onze voorkeur om op het juiste moment de volgende stap te zetten en actie te ondernemen waar dat nodig is. Voor onze organisatie moet het zo min mogelijk belastend zijn.

In het Controlplan hebben wij de dossiers beschreven waarop wij rechtmatigheidsaudits uitvoeren:
- Subsidieverlening
- Belastingen en bouwleges
- Inkoop en aanbesteding
- Personeels- en salariskosten
- Grondexploitatie
- WWB, IOAW, IOAZ, Bbz 2004.
- Wet maatschappelijke ondersteuning
- Van derden ontvangen gelden die onder Single information single audit (Sisa) vallen [1]
- Treasury

[1] Voor een specificatie verwijzen we u naar hoofdstuk 6 van de jaarstukken.

Naast de rechtmatigheidsaudits op de genoemde dossiers is gestart met een verbetertraject op de beheersing en verantwoording op subsidies van derden die niet in die genoemde dossiers opgenomen zijn. In het algemeen zijn het incidentele subsidieprocessen. In het verbetertraject is specifiek aandacht besteed aan de aanvraagfase, uitvoeringsfase en verantwoordingsfase. Dit traject is doorlopen met betrokken budgethouders en die verantwoorden onder Sisa .
Het beheer van de dossiers verloopt steeds beter. Voor de subsidieverlening is inmiddels een nieuwe opzet is gemaakt om het proces te bewaken. Wij verwachten dat dit subsidievolgsysteem bruikbaar is voor de ontvangen subsidies en dat daarmee die processen ook aan kwaliteit winnen, dat de interne beheersing beter gewaarborgd is.

Bevindingen ten aanzien van de rechtmatigheidscriteria
Financiële rechtmatigheidsfouten worden bepaald aan de hand van drie criteria:
1. Voorwaardencriterium: Zijn baten, lasten en balansmutaties conform geldende wet- en regelgeving tot stand gekomen?
2. Begrotingscriterium: Zijn de financiële beheershandelingen tot stand gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's?
3. Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium: Zijn zodanige maatregelen getroffen dat voorkomen wordt dat derden misbruik of oneigenlijk gebruik maken van overheidsgelden?

Hierna worden per criterium de bevindingen genoemd.

1. Voorwaardencriterium
Op de dossiers waarop wij in 2014 rechtmatigheidscontroles hebben uitgevoerd, zijn in de hierna opgenomen tabel de fouten en onzekerheden opgenomen.

Dossier	Massa in €	Fout in €	in %	onzekerheid	in %
Subsidieverlening	€ 17.315.890	0	0,00	0	0,00
Belastingen en bouwleges	€ 26.731.000	0	0,00	0	0,00
Inkoop en aanbesteding	€ 120.708.400	0	0	0	0
Personeels- en salariskosten	€ 28.326.000	0	0,00	0	0,00
Grondexploitatie	zie paragraaf 70	0,00	0	0,00	
Regelingen uit Sisa	zie hoofdstuk 6	0	0,00	0	0,00
Treasury	zie paragraaf 40	0,00	0	0,00	
Wet werk en bijstand	€ 14.986.140	1.066	0,01	0	0,00
Bijzondere bijstand	€ 682.024	0	0,00	0	0,00
Ioaw, Ioaz, Bbz 2004 en langdurigheidstoeslag	€ 4.302.130	1.204	0,03	0	0,00
Wet maatschappelijke ondersteuning	€ 6.069.354	1.600	0,03	31.471	0,52
Totale fout/onzekerheid		€ 3.870		€ 31.471	

[2] We hebben het steeds over financiële rechtmatigheid, aangezien het gaat om de rechtmatige totstandkoming van financiële beheershandelingen. Baten, lasten en balansmutaties zoals ze in een boekjaar verwerkt zijn (en hierdoor in de jaarrekening staan) moeten conform geldende wet- en regelgeving tot stand gekomen zijn.

Toelichting op de fouten en onzekerheden

Subsidieverlening
Hierbij hebben we geen financiële fouten geconstateerd. Ten aanzien van de subsidieverlening verbetert de interne procesbeheersing. Dit uit zich o.a. door het vastleggen van afspraken over verantwoording met gesubsidieerde organisaties. We volgen het proces actief met een subsidievolgsysteem.

Wet Werk en Bijstand
Geconstateerd is dat een AOK-korting niet verwerkt was, dat er op een eindejaarsuitkering niet gekort was en dat een uitkering twee dagen te lang is doorbetaald, waarbij geen verhaal mogelijk is. Het betreffen unieke fouten voor een totaal bedrag van € 1.066 die deels hersteld zijn.

Ioaw
Een Ioaw-uitkering blijkt een maand eerder ingezet dan de einddatum WW-uitkering. Het betreft het dienstjaar 2013 en het bedrag is teruggevorderd. Het is een incidentele fout van
€ 1.204.

Wet maatschappelijke ondersteuning
Bij een Pgb verstrekking is geconstateerd dat deze niet gebaseerd was op de nieuwe indicatiestelling maar nog op de oude. Er is € 1.600 teveel uitbetaald. Er is een terugvorderingsactie op uitgezet. Dit betreft een incidentele fout.
Voor een drietal verstrekte voorzieningen en een financiële tegemoetkoming is geconstateerd dat bij de verwerking in de administratie op onderdelen niet juist gehandeld is. Dit is hersteld en voor die gevallen geldt dat de toekenning bij controle wel terecht was. Deze worden opgevat als onzekerheden voor een totaal bedrag van € 31.471.

2. Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium houdt in dat financiële beheershandelingen tot stand moeten zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's. Met andere woorden: zijn de bij een programma horende budgetten en kredieten niet overschreden. Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium wordt getoetst of het budgetrecht van de raad is gerespecteerd. Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen worden gemeld bij de gemeenteraad zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Wij hebben hieraan invulling gegeven met de financiële monitor en de technische wijziging van de begroting. Zo worden prestaties, planning en budgetten gevolgd.
Indien een wijziging van de begroting niet meer in het jaar zelf is of kon worden voorgelegd aan de raad zijn bestedingen boven het begrotingsbedrag strikt genomen onrechtmatig. Gaat het echter om overschrijdingen binnen het door de raad uitgezette beleid én worden ze goed herkenbaar opgenomen in de jaarrekening, dan kan de raad deze uitgaven alsnog autoriseren. Doen dergelijke situaties zich voor,, dan nemen we die in deze paragraaf op en vragen we de raad hiermee deze alsnog goed te keuren. De accountant moet deze overschrijdingen overigens wel opnemen in zijn verslag van bevindingen aangezien hij zijn verklaring afgeeft bij de door het college opgemaakte jaarrekening en voor hem dan dus nog niet vaststaat of de raad de overschrijdingen ook inderdaad zal autoriseren.

De algemene lijn is dus dat begrotingsoverschrijdingen die binnen de beleidskaders van de raad passen niet worden meegewogen in het accountantsoordeel. Daarnaast worden nog negen soorten begrotingsoverschrijdingen onderscheiden. Hierna worden ze weergeven met hun gevolg voor de rechtmatigheid:

Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel	**Onrechtmatig en telt mee voor het oordeel**
1 Overschrijding, gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten	5 Overschrijding, niet passend binnen beleid, tegen beter weten in niet gemeld
2 Overschrijding bij open einde (subsidie)regelingen	6 Overschrijding, passend binnen beleid, tegen beter weten in niet gemeld
3 Overschrijding door activiteiten als boetes, procedures en naheffingsaanslagen na het	7 Overschrijding, gecompenseerd door extra inkomsten waarbij de raad nog geen besluit heeft genomen over die extra inkomsten
4 Overschrijding op investeringen met als gevolg hogere kapitaallasten in jaren na investeren	8 Overschrijding door activiteiten als boetes, procedures en naheffingsaanslagen tijdens het verantwoordingsjaar
	9 Overschrijding op investeringen met als gevolg hogere kapitaallasten in het jaar van investeren

Tenslotte is het nog mogelijk dat budgetafwijkingen weliswaar in financiële zin binnen de begroting blijven maar dat er aanzienlijk minder prestaties geleverd zijn c.q. andere activiteiten ontplooid zijn dan in de begroting specifiek als doelstelling was aangegeven. Het gaat dan om afwijkingen van de beoogde prestaties. Neemt de accountant deze waar, dan heeft dit geen gevolgen voor de strekking van het rechtmatigheidsoordeel in de controleverklaring.

Bevindingen ten aanzien van het begrotingscriterium

1. Programma's

Wij hebben de jaarrekening 2014 op programmaniveau beoordeeld op overschrijdingen. Alleen de lastenkant is in de toets betrokken. Er zijn 6 programma's die een overschrijding aan de lastenkant laten zien. Hierna worden ze weergegeven waarbij is vermeld om welke van de hiervoor genoemde negen soorten overschrijdingen het gaat.

Progr.	Omschrijving programma	Lasten begroot	Lasten werkelijk	Saldo	Toelichting
0	Algemeen bestuur	11.076	11.017	59	geen overschrijding
1	Openbare orde en veiligheid	3.966	4.065	-99	binnen beleidskaders
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	10.686	11.700	-1.014	binnen beleidskaders/soort 1
3	Economie	961	936	25	geen overschrijding
4	Onderwijs	8.410	8.215	194	geen overschrijding
5	Sport en recreatie	18.955	18.502	453	geen overschrijding
6	Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	55.059	60.202	-5.144	binnen beleidskaders/soort 1 /soort 2
7	Volksgezondheid en milieu	15.229	15.490	-260	binnen beleidskaders
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	32.204	17.899	14.305	geen overschrijding
9	Financiering en algemene dekkingsmiddelen	24.691	27.792	-3.101	binnen beleidskaders/soort 1
Totaal programma's		**181.237**	**175.818**	**5.419**	

Toelichting:
In deze toelichting worden alleen de programma's onderbouwd waar sprake is van een overschrijding op het totaal van de lasten.
Het mag duidelijk zijn dat het totaalbedrag van de toelichting niet aansluit bij het totaalbedrag van de overschrijding op het betreffende programma, omdat slechts die posten worden onderbouwd die geleid hebben tot een overschrijding (er kunnen namelijk ook posten met een onderschrijding zijn, maar die worden in dit kader niet toegelicht).

Hiermee kan geconcludeerd worden dat er weliswaar sprake is van begrotingsoverschrijding op zes programma's. Een deel van deze overschrijdingen past binnen de beleidskader van de raad. Dit wordt derhalve niet meegewogen in het accountantsoordeel. Bij de resterende overschrijdingen is sprake van overschrijdingen waar hogere opbrengsten, in de vorm van bijdragen van derden of onttrekkingen aan reserves of voorzieningen/transitoria, tegenover staan waardoor van onrechtmatigheid, relevant voor het accountantsoordeel, geen sprake is.

Progr.	Product	Omschrijving	Binnen beleidskaders	Omschrijving	Toelichting
1	120	Brandweer en rampenbestrijding	-105.000		In verband met de overdracht van materieel en de brandweerkazerne aan de Veiligheidsregio Noord Oost Gelderland (VNOG) cluster Brandweer Achter West (BAW) zijn nota's ontvangen. Deze waren nog niet afzonderlijk begroot. Per saldo is de overdracht budgettair neutraal.
			-105.000	**0**	
2	210	Wegen, straten en pleinen		-707.000	Betreft verrichte werkzaamheden voor derden voor onder meer schoonmaken van wegen en straten en voor derden leggen van kabels en leidingen. Deze zijn in rekening gebracht bij derden. Er staan derhalve direct gerelateerde opbrengsten tegenover.
	211	Verkeersmaatregelen te land		-60.000	Betreft project 72830 schoolfietsroutes waarvoor een subsidie BDU van de provincie is ontvangen.
	212	Openbaar vervoer		-60.000	Betreft project 72831 invoering servicebus waarvoor een provinciale subsidie van € 45.000 is ontvangen en €15.000 bijdragen van derden.
	214	Parkeren	-197.000		Betreft het saldo op het product parkeren. Conform besluitvorming bij de instelling van het parkeerfonds worden voor- dan wel nadelen verrekend met de reserve parkeerfonds. Hiermee neutraal met 980 mutaties reserves.
			-197.000	**-827.000**	

Progr.	Product	Omschrijving	Binnen beleidskaders	Omschrijving	Toelichting
6	610	Bijstandsverlening en inkomensvoorzieningen		-558.000	De bijstandsuitgaven zijn hoger dan begroot door een groter aantal bijstandsgerechtigden als in de begroting. Betreft een nadeel op een open einde (subsidie) regeling. Er is derhalve sprake van een begrotingsoverschrijding soort 2.
	611	Werkgelegenheid		-778.000	De inkomsten op de diverse werkgelegenheidsprojecten worden toegevoegd aan de transitoria. Tegenover deze last staat een rijksbijdrage en overige direct gerelateerde opbrengsten.
	611	Werkgelegenheid		-174.000	Aan de Wedeo is meer uitbetaald dan begroot. De bijdrage voor de Wedeo wordt op grond van de gemeenschappelijke regeling bepaald aan de hand van de ontvangen rijksbijdrage voor de sociale werkvoorziening. Deze was hoger dan begroot. Tegenover de hogere uitgaven staan dus direct gerelateerde opbrengsten.
	614	Gemeentelijk minimabeleid		-197.000	Betreft nadeel op de bijzondere bijstand. Betreft een nadeel op een open einde (subsidie) regeling. Er is derhalve sprake van een begrotingsoverschrijding soort 2.
	620	Maatschappelijke begeleiding en advies	-327.000	-191.000	Het nadeel op de maatschappelijke opvang regionaal van € 327.000 is verrekend met de reserve sociaal domein. Dit past binnen de beleidskaders. Daarnaast zijn de inkomsten (bijdrage provincie en overigen) ontvangen die € 191.000 hoger waren dan begroot.
	622	Huishoudelijke verzorging		-928.000	Betreft project 76602 implementatie DDK. De lasten zijn via de exploitatie verwerkt met daartegenover een investeringsbijdrage (direct gerelateerde opbrengst).
	623	Participatiebudget		-1.915.000	De inkomsten op het participatiebudget (reintegratie en educatie) worden toegevoegd aan de transitoria. Tegenover deze last staat een rijksbijdrage.
	630	Sociaal-cultureel werk	-119.000	-509.000	Het nadeel op de accommodaties van € 119.000 is verrekend met de reserve vastgoed (onderdeel voormalige pogg). Dit past binnen de beleidskaders. Daarnaast zijn de inkomsten (bijdrage provincie en overigen) ontvangen die € 509.000 hoger waren dan begroot.
			-446.000	**-5.250.000**	

Progr.	Product	Omschrijving	Binnen beleidskaders	Omschrijving	Toelichting
8	724	Lijkbezorging	-271.000		Het voordeel op de begraafplaatsen is toegevoegd aan de voorziening begraafplaatsen.
			-105.000	**0**	
9	938	Reclamebelasting		-126.000	De opbrengsten van de reclamebelasting worden doorbetaald aan de ondernemersvereniging en het parkmanagement.
	940	Lasten heffing en invordering gemeentelijke belastingen		-53.000	Tegen hogere uitgaven voor heffing en invordering staan ook hogere opbrengsten voor aanmanings- en dwangbevelkosten.
	960	Saldo van kostenplaatsen		-533.000	Betreft de administratieve doorbelasting vanuit kostenplaatsen. Op dit product zijn de inkomsten ook hoger.
	980	Mutaties reserves	-2.421.000		Deze mutaties in reserve zijn neutraal met de andere producten in de gemeentebegroting.
			-2.421.000	**-712.000**	

2. Kredieten

Naast de programma's zijn is ook bij de kredieten beoordeeld hoe een eventuele overschrijding veroorzaakt is. De afwijkingen groter dan € 75.000 betreffen:

Progr.	Omschrijving	Krediet	Uitgaven	Saldo	Toelichting
72097	realiseringsprogramma fiets 010/047+011/066	400.000	493.639	-93.639	Project bijna afgerond. Negatief saldo is het gevolg van hogere uitvoeringskosten/ tegenslagen in de uitvoering. Negatief saldo straks ten laste van het vereveningskrediet 72999. Dit is weer gekoppeld aan alle verkeerskredieten/ projecten.
72103	ruimzichtlaan08-117, 09-47, 09-76, 010/026, 013/75	5.022.620	5.251.471	-228.851	Tegenover de hogere uitgaven staan eveneens hogere inkomsten op dit project tot een bedrag van 257.000. Het voordelig saldo van 28.000 is gereserveerd voor laatste afrekening.
75306	infrastr.mulitfunct.sporthal zuid 079+083/11-32-13	860.000	969.539	-109.539	Het project is afgerond, Financiele afronding in voorjaar 2015 (onderdeel Graafschapcollege). Tegenover de hogere uitgaven staan hogere inkomsten tot een bedrag van 130.000.
78837	woningen site 022/2015	0	162.011	-162.011	Transacties voorbereid en feitelijke overdracht gerealiseerd begin januari '15.

Progr.	Omschrijving	Krediet	Uitgaven	Saldo	Toelichting
70397	revitalisering akkermansweide 076-2013, 055-2014	1.091.750	1.354.993	-263.243	€ 400.000 sub. is al binnengekomen van prov., We verwachten nog €100.000. Er is een overschrijding van ca. €160.000 (wordt opgevangen met krediet 77863).
70397	verv. ict infrastruct.2014 samenw. gem.d 057-2014	247.000	349.610	-102.610	De projecten 70121, 70397 en 70399 zijn drie samenhangende kredieten. In 2013 is een meerjarenprognose gemaakt van de investeringen in de periode 2013-2017. In de begroting wordt rekening gehouden met een gemiddeld investeringsbedrag. Per jaar kan dit in werkelijkheid verschillen. Dekking voor deze kosten wordt gevonden in de inkomsten uit de samenwerking. De verwachting is dat wij op de middellijn uitkomen.
70399	verv. ict infrastruct. 2014 partners 057-2014	342.000	497.532	-155.532	Zie toelichting bij project 70397 (hierboven).

Overigens betreft het hier in alle gevallen een onrechtmatigheid die geen gevolgen heeft voor de strekking van het rechtmatigheidsoordeel in de controleverklaring van de accountant.

3. M&O-criterium

Bij de uitvoering van de rechtmatigheidsonderzoeken is het onderwerp misbruik en oneigenlijk gebruik aan de orde geweest in die zin dat beoordeeld is of er voldoende waarborgen binnen de processen zijn dat voorkomen wordt dat derden misbruik of oneigenlijk gebruik kunnen maken van overheidsgelden/-voorzieningen. Dit heeft bij de volgende dossiers geleid tot het maken van opmerkingen. Overigens wil dit niet zeggen dat er ook daadwerkelijk sprake is van misbruik en/of oneigenlijk gebruik; het gaat er hier om dat in het proces waarborgen verankerd zijn. Voor alle bevindingen geldt dat we deze bespreken met de betreffende afdelingshoofden en toetsen of er verbeteringen ook daadwerkelijk worden doorgevoerd.

Subsidieverlening

In het rechtmatigheidonderzoek is aandacht besteed aan misbruik en oneigenlijk gebruik. In dat verband is bekeken of bij de subsidieverlening aanvullende maatregelen zijn genomen om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen: denk bijvoorbeeld aan toezicht ter plaatse door een toezichthouder, aanvullende controle op de aangeleverde financiële stukken etc..
Eén van deze maatregelen is het hanteren van een controleprotocol in het kader van de nieuwe Algemene Subsidieverordening gemeente Doetinchem 2015 die de raad op 30 oktober 2014 heeft vastgesteld.

Inkoop en aanbesteding

Naleving van inkoop- en aanbestedingsregels bepaalt voor een belangrijk deel het resultaat op misbruik en oneigenlijk gebruik. We constateren dat het steeds beter gaat. De deskundigheid van de inkoopadviseurs wordt steeds vaker vroeg in het inkooptraject ingezet.
Het contractenregister kan (nog steeds) meer aandacht krijgen want het blijkt dat er contracten en verplichtingen zijn die niet zijn geregistreerd. In een register worden de contracten opgenomen en wordt inzichtelijk welke contracten op welk moment aandacht behoeven.

Werk en inkomen
Het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik krijgt nadrukkelijk aandacht binnen kwaliteitssysteem dat de afdeling werk en inkomen hanteert. Dit kwaliteitssysteem wordt verder uitgebouwd op de meting van de kwaliteit en doelmatigheid van de reintegratie-activiteiten. A.h.v. trainingen wordt gewerkt aan verbeteren van de kwaliteit van de controles en werkprocessen in het algemeen. Onze intensieve inzet op fraudebestrijding werpt zijn vruchten af. Er zijn 53 uitkeringen beëindigd door handhaving.

Integriteit
Het Doetinchemse integriteitsbeleid legt niet alleen de nadruk op het maken en naleven van regels en voorschriften en de controle daarop. Juist ook de 'zachtere' kant van het integriteitsbeleid telt. Hierbij gaat het om cultuur, bewustwording en het stimuleren van de individuele competenties. In 2014 hebben beide aspecten van het integriteitsbeleid ruim aandacht gekregen.

Het information security management system (ISMS) is ingevoerd. De gemeente voldoet nu aan de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG).

In dit kader hebben wij het handboek Suwinet ingevoerd, waarbij voortaan alle Suwinet-gebruikers verplicht zijn een 'verklaring omtrent het gedrag' te overleggen. Het gaat bij Suwinet immers om het raadplegen van gegevens die in hoge mate privacy gevoelig zijn.

De gemeente Doetinchem biedt haar medewerkers de gelegenheid plaats en tijd onafhankelijk te werken, dus ook thuis. Voor de Suwinet-gebruikers zijn daarom spelregels vastgesteld hoe dit systeem te gebruiken, zowel op kantoor als thuis.

Tijdens de jaarlijkse Week van de Integriteit is in het voorjaar met workshops, verzorgd door een gespecialiseerd bureau, ruim aandacht besteed aan informatiebeveiliging. Verder zijn in de nazomer digitale kennistoetsen over baseline informatiebeveiliging gehouden. Ook hebben twee phishing e-mail acties plaatsgevonden.

Er wordt gewerkt aan een protocol onderzoek en registratie integriteitsschendingen ambtenaren. Dit protocol moet concrete richtlijnen bevatten voor hoe om te gaan met een melding van een integriteitsschending. Ook wordt nagedacht over het structureel monitoren van het integriteitsbeleid op de werkonderdelen stimuleren, naleven en evalueren.

In 2014 zijn extern geen meldingen over vermeende schendingen van de integriteit binnengekomen. Intern zijn gesprekken gevoerd met enkele medewerkers over integer gedrag, omdat met name houdingsaspecten dat nodig maakten.

Frauderisico-analyse
Om misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsgelden te voorkomen zijn beheersmaatregelen nodig. De aandacht gaat dan uit naar misbruikpreventie en –opsporing. We beoordelen in dit opzicht de meest relevante werkprocessen. Van frauduleus handelen kan en mag geen sprake zijn. De risico's, die het meest waarschijnlijk zijn en een hoog effect hebben, dienen verminderd te worden door het treffen van adequate beheersmaatregelen. Voor risico's die een kleiner effect hebben en/of waarvan de kans kleiner is dat deze zich zullen voordoen, kunnen beperkte beheersmaatregelen worden getroffen. Er is een eerste analyse opgesteld. Deze analyse actualiseren we in het vervolg jaarlijks, waarbij we de belangrijkste acties opnemen in het controlplan. Het accent ligt op het realiseren van voldoende functiescheiding in het inkoopproces, bij de WOZ-waardering en het uitvoeren van het integriteitsbeleid.

Jaarrekening

Hoofdstuk 4 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2014 en analyse

In dit hoofdstuk informeren we u over de rekeningresultaten 2014 en de resultaatbestemmingen. Ook ziet u welke gevolgen de resultaten hebben op de algemene reserves bedrijfsvoering en van de grondexploitatie. Het financiële resultaat 2014 is het resultaat ten opzichte van de bijstellingen op de begroting 2014. Die bijstellingen gebeurden in de financiële monitor van 2014 en door besluiten van de raad op specifieke onderwerpen.

Samenvatting rekeningresultaten 2014 en gevolgen algemene reserves

We sluiten het rekeningjaar 2014 af met een bruto resultaat op de reguliere begroting van € 2.024.000 voordelig. We stellen voor om € 50.000 hiervan door te schuiven naar de begroting 2015. Het netto resultaat op de reguliere begroting 2014 komt hiermee op € 1.974.000. We stellen voor om dit toe te voegen aan de algemene reserve.
Daarnaast hebben we een voordelig resultaat 2014 op de grondexploitatie van € 614.000. Dit voegen we toe aan de reserve grondexploitatie.
Per saldo bedraagt het bruto rekeningresultaat 2014 op de reguliere begroting en de grondexploitatie samen € 2,6 miljoen voordelig.

Het rekeningresultaat 2014 is samengevat in het volgende overzicht:

Rekeningresultaat 2014 (bedragen in €)	(1) mutatie op/ bestemming van resultaten	(2) netto resultaat bestemd voor algemene reserves	resultaat 2014
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten			-211.000
Saldo van toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			2.849.000
Gerealiseerde resultaat jaarrekening 2014			**2.638.000**
Specificatie van het resultaat na begrote mutaties in reserves			
Bestemmingsvoorstellen/over te hevelen budgetten naar 2015	50.000		
Netto resultaat reguliere begroting		1.974.000	
Bruto resultaat reguliere begroting			2.024.000
Te verrekenen met algemene reserve grex		614.000	
Bruto resultaat grondexploitatie			614.000
Totaal mutaties op/bestemming van resultaten 2014	50.000		
Totaal netto resultaat jaarrekening 2014		2.588.000	
Bruto resultaat na begrote mutaties in reserves			**2.638.000**

Gevolgen rekeningresultaten op de algemene reserves

De hierboven genoemde resultaten in de jaarrekening 2014 beïnvloeden de saldi van de algemene reserve bedrijfsvoering en die van de grondexploitatie. Ook worden er nog enkele voorstellen gedaan over reserves en voorzieningen die invloed hebben op de algemene reserves.

Algemene reserve bedrijfsvoering per 31/12/2014 na verwerking voorstel resultaatbestemming	bedragen in €
Saldo voor resultaatbestemming	17.764.000
Toevoeging resultaat reguliere begroting na bestemmingsvoorstellen	1.974.000
Algemene reserve bedrijfsvoering na resultaatbestemming	**19.738.000**

Bij de Voorjaarsnota 2015 is een actuele prognose van de algemene reserve opgenomen.

Het saldo van de algemene reserve grondexploitatie ziet er na resultaatbestemming als volgt uit:

Algemene reserve grondexploitatie per 31/12/2014 na verwerking voorstel resultaatbestemming	bedragen in €
Saldo voor resultaatbestemming	7.580.000
Toevoeging resultaat grondexploitatie	614.000
Algemene reserve grondexploitatie na resultaatbestemming	**8.194.000**

In de paragraaf grondbeleid leest u de toelichting op het resultaat op de grondexploitatie.

Bestemmingsvoorstellen / over te hevelen budgetten naar 2015

Algemene toelichting op de bestemmingsvoorstellen

Een deel van het resultaat op de reguliere begroting heeft betrekking op activiteiten die nog in uitvoering zijn en doorlopen in 2015 en volgende jaren. Het gaat om € 0,05 miljoen waarvan de budgetten zijn toegevoegd aan het rekeningsaldo 2014. Daarom worden nu voorstellen gedaan voor het "overboeken" van deze niet benutte budgetten 2014 naar 2015. Per bestemmingsvoorstel leest u de reden waarom de bijbehorende activiteit in het afgelopen jaar niet uitgevoerd kon worden en alsnog moet worden gedaan in 2015 of later.

De bestemmingsvoorstellen kunnen worden verdeeld in twee hoofdgroepen:

- Exploitatiebudgetten: bestemmingsvoorstellen van budgetten voor reguliere, doorlopende activiteiten.
- Projectbudgetten: bestemmingsvoorstellen van budgetten voor activiteiten met een projectmatige aanpak.

Over te boeken budgetten	bedragen in €	
exploitatie		
draadloos netwerkwerk buitengebied provincie	50.000	
		50.000
projecten (meerjarig)		
projecten jaarstukken 2014	0	
		0
Totaal		**50.000**

Exploitatiebudgetten

Dit zijn budgetten voor jaarlijkse doorlopende activiteiten. Er zijn allerlei, vaak onbeïnvloedbare redenen voor de onderuitputting van de begroting. Denk aan vertraging in de uitvoering door extra benodigde stappen in het proces, gewijzigde regelgeving, bezwaren van burgers, etc. De verwachting is dat de activiteiten in het komende jaar "gewoon" kunnen worden uitgevoerd.

1. Aanleg glasvezel in het buitengebied **€ 50.000**

Op 26 februari 2015 heeft de gemeenteraad besloten een uitvoeringskrediet van € 50.000 te verstrekken voor de vraagbundeling en projectuitvoering van aanleg glasvezel in het buitengebied. Hierbij is besloten dat dit krediet gedekt moet worden uit de post onvoorzien 2014.

Budgetten voor projectmatige activiteiten

Doordat het project meerdere jaren loopt wordt het budget niet volledig in het jaar van de begroting uitgegeven. Het voordelige saldo op de budgetten in dit kalenderjaar zijn echter nodig voor de verdere uitvoering van het project in de komende jaren.

In deze jaarrekening worden geen voorstellen gedaan om budgetten voor projectmatige activiteiten over te boeken naar 2015.

Resultaat reguliere begroting

Het resultaat op de reguliere begroting na bestemmingsvoorstellen bedraagt bijna € 2,0 miljoen. Dit bedrag voegen we toe aan de algemene reserve bedrijfsvoering. Uit het resultaat lichten we de posten groter dan € 75.000 toe. Dit zijn:

Resultaat regulier na bestemmingsvoorstellen 2014	bedragen in €	incdidenteel(I)/ structureel (S)
1 personele lasten	-60.000	I
2 rente en investeringslasten	-48.000	I
3 salarissen wethouders	-118.000	S
4 pensioenvoorzieningen wethouders	265.000	I
5 leerlingenvervoer	236.000	I
6 bijstandsverlening	-526.000	I
7 wedeo	198.000	I
8 armoedebeleid en wmo	1.424.000	I
9 cjg	126.000	I
10 jeugd	91.000	I
11 leges omgevingsvergunning	-481.000	I
12 algemene uitkering gemeentefonds	581.000	I
13 belastingen	146.000	I
14 saldo kostenplaats	-124.000	I
15 verschillen kleiner € 75.000 en afronding	264.000	I
Totaal resultaat bedrijfsvoering na bestemmingsvoorstellen	**1.974.000**	

1 Personele lasten **€60.000 N**

Het nadeel op de loonsombudgetten en de aan personeel gerelateerde budgetten (totale omvang ca. € 28 mln) bedroeg per saldo slechts € 60.000. Dit bedrag is in grote lijnen als volgt te specificeren:

Omschrijving	**bedrag**
loonkosten en inhuur personeel	-354.000
budget vervanging ziekte	233.000
budget investeren in talent	61.000
totaal	-60.000

Evenals voorgaande jaren kon ook in het jaar 2014 het effect van de uitloopschalen voor een deel gecompenseerd worden door lagere loonkosten door vacatures niet in te vullen. Dit al vooruitlopend op de ombuigingen 2015.
Daarnaast kon een deel van het tekort worden gecompenseerd door voordelen op een tweetal aan personeel gerelateerde budgetten: het budget voor vervanging tijdens ziekte en het budget voor investeren in talent.

Ten aanzien van het meerjarig financieel effect van de uitloopschalen en de hiermee samenhangende risico's verwijzen wij naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing (onderdeel risico's).

2. Rente en investeringslasten **€ 48.000 N**

Bij de financiële monitor was rekening gehouden met een voordeel van € 1.250.000 op rente en investeringslasten. Hierbij is aangegeven dat het uiteindelijke te realiseren resultaat voor 2014 afhangt van de renteontwikkeling in de rest van het jaar, de verdere inzet van eigen vermogen (reserves en voorzieningen) en het investeringsvolume. Dit leidt nu tot een nadelig resultaat van € 48.000 in deze jaarrekening ten opzichte van de financiële monitor.

3/4. Salarissen en pensioenvoorzieningen wethouders **€ 118.000 N/ 265.000 V**

De jaarrekening laat een overschrijding van € 118.000 zien op de salarissen en vergoedingen college van B&W. Dit is het directe gevolg van de toename van het aantal wethouders in de nieuwe raadsperiode.
Daarnaast ontstaat er door het oprekken van de Aow leeftijd, het overlijden van twee gewezen wethouders en een waardeoverdracht pensioen van een nieuwe wethouder een voordeel van € 265.000 op de dotatie aan de pensioenvoorziening wethouders in 2014.
Bij de financiële monitor 2015 en bij de begroting 2016 zal het structurele effect van de uitbreiding van het aantal wethouders op basis van een laatste actualisatie worden gemeld voor zowel de pensioenvoorziening als voor de wachtgeld-/outplacement voorziening wethouders.

5. Leerlingenvervoer **€ 236.000 V**

Het voordeel is een gevolg van een terugloop van het aantal aanvragen voor aangepast vervoer door een daling van het aantal leerlingen. Daarnaast worden de aanvragen vanaf het schooljaar 2011/2012 stringenter getoetst aan de beleidsregels, waardoor het aantal toekenningen is afgenomen binnen het bestaande beleid. Bij de financiële monitor is op basis van de realisatie in het eerste kwartaal het budget reeds met €150.000 afgeraamd. De aanvragen voor het nieuwe schooljaar waren ten tijde van de financiële monitor nog niet bekend. Nu blijkt ook in het nieuwe schooljaar een daling van het aantal aanvragen waardoor bij de jaarrekening een positief resultaat van € 236.000 is gerealiseerd.
In de meerjaren begroting 2015 – 2018 is het voordeel structureel verwerkt door het budget leerlingenvervoer met € 300.000 af te ramen.

6. Bijstandsverlening **€ 526.000 N**

In de begroting 2014 was rekening gehouden met een nadeel op de bijstandslasten van € 1 miljoen als gevolg van de economische crisis.
Door een lagere rijksbijdrage in 2014 en meer bijstandsgerechtigden dan waar rekening mee is gehouden, is het nadeel groter. In deze jaarrekening leidt dit tot een totaal nadeel van € 526.000.
In de begroting 2014 is voor 2014, 2015, 2016 rekening gehouden met een nadeel van respectievelijk € 1 miljoen, € 0,9 miljoen en € 0,8 miljoen. Vanaf 2017 is rekening gehouden met een structureel nadeel van € 0,3 miljoen.

7. Wedeo **€ 198.000 V**

Door de rijksbezuinigingen op de sociale werkvoorziening heeft Wedeo een begroting 2014 ingediend met een nadelig exploitatieresultaat. Dit betekent dat van de deelnemende gemeenten voor het eerst sinds jaren weer een aanvullende bijdrage in het exploitatieresultaat werd gevraagd.
Wij hebben Wedeo toen gevraagd om maatregelen te treffen om te komen met een sluitende meerjarenbegroting te komen vanaf 2015. Daarnaast hebben we voor 2014 incidenteel een bedrag opgenomen van € 198.000. Nu blijkt dat een bijdrage in een nadelig exploitatietekort ook in 2014 niet nodig was. Daardoor ontstaat een voordeel voor onze jaarrekening.

8. Armoedebeleid en Wmo € 1.424.000 V

Armoedebeleid 197.000 N

Minimabeleid	primitieve begroting 2014 €	Effecten circulaires & overig 2014	begroting 2014	bestedingen 2014	saldo 2014
Schuldhulpverlening	21.000	-7.000	14.000	2.531	11.469
Kwijtschelding	776.000		776.000	781.464	-5.464
Meedoenregeling	339.000		339.000	343.888	-4.888
Inkomensvoorz.bijz.bijstand	712.000		712.000	910.323	-198.323
resultaat minimabeleid	**1.848.000**	**-7.000**	**1.841.000**	**2.038.207**	**-197.207**

De uitgaven bijzondere bijstand stijgen de laatste jaren hard. Uit deze stijging blijken duidelijk de gevolgen van de crisis. Met name de uitgaven voor de kosten van woninginrichting en bewindvoering stijgen. Het aantal asielzoekers dat een woning krijgt toegewezen vanuit het Rijksbeleid is gestegen. Wanneer zij zelfstandig gaan wonen, krijgen zij geld van de gemeente uit de bijzondere bijstand om hun woning in te richten. De stijging in de uitgaven bewindvoering is landelijk een punt van aandacht. Veel gemeenten zien net als wij een enorme stijging in de uitgaven. Wij hebben een alternatief ontwikkeld voor de dure bewindvoering. Daarmee hopen we in de toekomst de stijging te beperken. Met de beleidsregels bijzondere bijstand verwachten wij ook een beperking van de uitgaven.
Maar vanwege de verslechterde financiële situatie bij veel inwoners verwachten wij een meerjarige structurele stijging van de uitgaven bijzondere bijstand.

Wmo 1.621.000 V

Wmo	primitieve begroting 2014 €	1e fin.monitor 2014	Effecten circulaires 2014	begroting 2014	Bestedingen 2014	Saldo 2014
WRV						
Vervoersvoorzieningen	1.269.000	0		1.269.000	1.008.445	260.555
Woningaanpassing pgb	711.000	-311.000		400.000	292.387	107.613
Rolstoel in natura	425.000	0		425.000	415.873	9.127
prognoses WRV	2.405.000	-311.000		2.094.000	1.716.705	377.295
Huishoudelijke hulp	6.885.000	-1.114.000	353.000	6.124.000	5.022.815	1.101.185
Eigen bijdrage	-925.000	-275.000		-1.200.000	-1.326.527	126.527
wmo algemeen	641.240			641.240	651.653	-10.413
Openbare gezondheid	880.056			880.056	853.833	26.223
totaal resultaat	**9.886.296**	**-1.700.000**	**353.000**	**8.539.296**	**6.918.479**	**1.620.817**

WRV
De uitgaven voor wonen, rollen en vervoer (incl. regiotaxi) laten een voordeel zien. De verklaring hiervoor is meervoudig:
- Er zijn minder scootmobielen verstrekt vanwege een nieuw contract met de aanbieder die een palet aan voorliggende mogelijkheden biedt aan particulieren. Tijdens Het Gesprek worden burgers hierop gewezen.
- Ook zijn er inkomsten geweest in de vorm van schade-inkomsten en terugvorderingen.
- Er is een daling van onderhoudskosten geweest ivm sturing binnen een nieuw contract voor liften.
- Het aantal reizigers van de Regiotaxi is afgenomen.
- Inning eenmalige paskosten Regiotaxi.
- Er zijn 20 minder aanvragen voor woningaanpassingen geweest dan in 2013.

Huishoudelijke hulp
De uitgaven voor huishoudelijke hulp laten over 2014 een groot voordeel zien t.o.v. de primitieve begroting. Het is een meerjarige ontwikkeling waar veel energie op is gezet.

Uitgaven ontwikkeling hulp-ondersteuning bij het huishouden	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
huishoudelijke hulp	3,6	3,9	4,1	4,0	3,7
thuisondersteuning	3,7	2,8	2,1	1,2	0,6
	7,3	6,7	6,2	5,2	4,3
persoonsgebonden budget	1,3	1,2	0,9	0,9	0,7
	8,6	7,9	7,1	6,1	5,0

Uren totaal Hulp bij het Huishouden (Zin)

	per 1-1-2011	**per 31-12-2014**
huishoudelijke hulp	14.230	13.865 = daling van 3%
thuisondersteuning	9.130	1.895 = daling van 79%
	23.360	**15.759 = daling van 33%**

Cliënten aantallen	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
Hulp bij het huishouden (ZIN)	1.737	1.739	1.741	1.578	1.463
Hulp bij het huishouden (PGB)	293	251	237	229	210

Verklaringen:
- Verschuiving van het duurdere product Thuisondersteuning naar het goedkopere HH1
- Daling van het aantal klanten
- Daling van het aantal verstrekte uren
- Extra inkomsten uit Algemene Uitkering
- Effect beleidswijziging : was- en strijkservice wordt niet meer vergoed
- Nieuwe tarieven door scherpe inkoop

Eigen bijdrage
Het geprognosticeerde effect van de daling van klanten en uren binnen de Huishoudelijke Hulp op de inkomsten uit de Eigen Bijdrage is uitgebleven. Onze klanten behouden voorzieningen, weliswaar voor minder uren, maar hebben veelal ook voorzieningen daarnaast. De hoogte van de inkomens speelt ook een rol: de EB systematiek is namelijk niet gebaseerd op het aantal voorzieningen, maar op de maximale financiële draagkracht op basis van inkomen. Hiervoor zijn plafonds vastgesteld. Als voor-

beeld: iemand met alleen een AOW inkomen zal evenveel Eigen Bijdrage betalen voor 2 uur Huishoudelijke Hulp als voor 10 uur. Heeft hij daarnaast nog een scootmobiel of andere voorzieningen, de EB blijft ca € 18,- per maand (= plafond EB voor minima).

9. Centrum Jeugd en Gezin (CJG) €126.000 V

In afwachting van de verdere implementatie van de buurtcoachmethodiek van de Doetinchemse keuze (DDK) is in 2014 beperkt ingezet op de ontwikkeling van het CJG. Daarnaast zijn minder uren ingezet op de coördinatie van CJG aanspreekpunten. In een aantal wijken is de functie van CJG aanspreekpunt inmiddels geïntegreerd in de functie van buurtcoach.

10. Transitie Jeugdzorg € 91.000 V

In de transitie jeugdzorg zijn we nauw samen opgetrokken met de gemeenten in de regio Achterhoek. Dankzij deze samenwerking hebben we onze financiële middelen effectiever en efficiënter kunnen inzetten. Ook zijn, naast de rijksvergoeding voor de transitie jeugdzorg, in 2014 bijdragen van de provincie ontvangen waarmee in de begroting geen rekening was gehouden.

11. Leges omgevingsvergunning € 481.000 N

De inkomsten op leges omgevingsvergunningen laten een nadeel van € 822.000 zien. Hier tegenover staat een voordeel op de uitgaven van totaal € 341.000. Per saldo is dan het nadeel op leges omgevingsvergunning € 481.000. In de raad van januari 2015 is besloten om deze uitgaven structureel terug te dringen. De opbrengst van de leges omgevingsvergunning blijft echter sterk afhankelijk van het aantal aanvragen.

12. Algemene uitkering gemeentefonds € 581.000 V

Het resultaat verdeeld over de verschillende uitkeringsjaren verklaren we als volgt:

uitkeringsjaar	*2012*	*2013*	*2014*	*Totaal*
a. verdeelreserve		72.000	37.000	109.000
b. hoeveelheidsverschillen	28.000	218.000	226.000	472.000
Totaal	**28.000**	**290.000**	**263.000**	**581.000**

Ad a. verdeelreserve

De verdeelreserve betreft een deel van de algemene uitkering dat op voorhand afgezonderd wordt om eventuele verrekeningen op te vangen. Dit wordt nu uitgekeerd aan gemeenten.

Ad b. hoeveelheidsverschillen

Deze verschillen worden veroorzaakt door bijstelling van de hoeveelheden in de verdeelmaatstaven (zoals inwoners, woningen, leerlingen, uitkeringsontvangers, klantenpotentieel en WOZ-waarden).

13. Belastingen € 146.000 V

Het voordeel is voornamelijk gerealiseerd door lagere kosten voor heffing en invordering van gemeentelijke belastingen en de uitvoering van de wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ).
Dit incidentele voordeel is ontstaan door een efficiënte werkwijze, doordat er nagenoeg geen advies bij derden is ingewonnen en er relatief weinig bezwaarschriften zijn ontvangen tegen de opgelegde aanslag van de gemeentelijke belastingen.

14. Saldo kostenplaats **€ 124.000 N**

Het saldo op de kostenplaatsen is voornamelijk te terugvoeren op het conto van de dienst om mobiel verkeer te faciliteren aan de medewerkers. De toename van mobiele devices heeft gemaakt dat het aantal abonnementen en datagebruik toenam.
In 2014 is naast een aanbesteding ook nieuw beleid geformuleerd voor de mobiele diensten
Dit maakt dat de overschrijding waarschijnlijk geen structureel karakter zal krijgen.
Wel vraagt deze ontwikkeling om een striktere sturing op de facilitering van medewerkers.

15. Overig **€264.000 V**

Het betreft het saldo van overige voor- en nadelige verschillen, met een afwijking kleiner dan € 75.000. Deze worden niet nader toegelicht.

Resultaat grondexploitaties ***€ 614.000 V***

Het resultaat 2014 is als volgt opgebouwd: bedragen x €1000

ad a. Afsluitingen projecten in exploitatie genomen gronden			Resultaat	
project			Resultaat	
Burg. van Nispenstraat			-44	
Sportparkzuid brandweer			-3	
Norman Belvealstraat			44	
Dichteren			111	
				108 V
ad b. Afwaardering niet in exploitatie genomen gronden NIEGG				
project			Resultaat	
Diverse strategische gronden			-71	
Overige beheerskosten, functie 6830			-15	
				-85 N
ad c. Voorzieningen (MPG 2014) voor verliesgevende projecten:				
project	aandeel		Resultaat	
A18 Bedrijvenpark 1e fase	100%	aanvulling	-3.018	
A18 Bedrijvenpark 2de fase	100%	aanvulling	-1.200	
Bedrijventerrein wijnbergen		aanvulling	-78	
Bethlehemstraat		aanvulling	-75	
Exploitatie overeenk Saturn		aanvulling	-1	
Vijverberg		teruggave	245	
Iseldoks		teruggave	1.599	
Heelweg		teruggave	182	
t Lookwartier		teruggave	334	
Wijnbergen MidWest		teruggave	14	
				-1.997 N
ad d. Vordering deelnemende gemeenten A18 Bedijvenpark				
project	aandeel		Resultaat	
A18 Bedrijvenpark 1e fase	65%	aanvulling	2.819	
				2.819 V
ad e. Voorzieningen nav jaarrekening				
project	aandeel		Resultaat	
Heelweg			-230	
				-230 N
				614 V

In de paragraaf grondbeleid treft u een nadere toelichting op het resultaat van de grondexploitaties aan en hoe hier verder mee om te gaan.

Overzicht onvoorziene uitgaven

Onvoorziene uitgaven jaarrekening 2014	bedragen in €
Onvoorziene uitgaven primitieve begroting	132.000
Ten laste van onvoorziene uitgaven	-46.000
Bestemmingsvoorstel ten laste van onvoorzien	-50.000
Resultaat onvoorziene uitgaven jaarrekening	**36.000**

Overzicht incidentele baten en lasten

overzicht van incidentele baten en lasten (bedragen * € 1.000)		begroting 2014 voor wijziging	begroting 2014 na wijziging	realisatie 2014
0 Algemeen bestuur				
	lasten			
	baten			
	saldo programma 0	**0**	**0**	**0**
1 Openbare orde en veiligheid				
	lasten			
	baten			
	saldo programma 1	**0**	**0**	**0**
2 Verkeer, vervoer en waterstaat				
	lasten 210 aanbestedingsvoordelen krediet Noord	410	410	0
	lasten 210 aanbestedingsvoordelen oostelijke randweg	1.049	1.049	0
	lasten 210 kredieten onderhoud wegen		-11	-47
	baten			
	saldo programma 2	**1.459**	**1.448**	**-47**
3 Economie				
	lasten			
	baten			
	saldo programma 3	**0**	**0**	**0**
4 Onderwijs				
	lasten 480 boekwaarden onderwijsgebouwen	-294	-294	-294
	lasten 480 leerlingenvervoer		150	386
	baten			
	saldo programma 4	**-294**	**-144**	**92**
5 Sport en recreatie				
	lasten 510 bibliotheek	-100	-100	-100
	lasten 530 buitensport		-50	-50
	lasten 540 Amphion	-125	-125	-125
	lasten 560 Regio Achterhoek toerisme en recreatie	-45	-45	
	lasten 580 Optimaal FM	-30	-30	
	baten			

	saldo programma 5	**-300**	**-350**	**-275**
6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening				
	lasten 610 inkomensdeel WWB	-500	-500	-1.110
	lasten 610 zaaksgewijs werken	-107	-107	-107
	lasten 611 Wedeo	-198	-198	0
	lasten 611 regionale arbeidsmarkt	-100	-100	-100
	lasten 611 participatiewet		-150	-150
	lasten 614 deelnamesubsidie		-30	-30
	lasten 621 vluchtelingen		-98	-98
	lasten 622 Wmo	501	2.201	3.602
	lasten 650 peuterspeelzalen		250	276
	baten			
	saldo programma 6	**-404**	**1.268**	**2.283**
7 Volksgezondheid en milieu				
	lasten 723 omgevingsdienst Achterhoek (ODA)	-50	-50	-50
	baten			
	saldo programma 7	**-50**	**-50**	**-50**
8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting				
	lasten			
	baten 823 leges omgevingsvergunning	-250	-500	-981
	saldo programma 8	**-250**	**-500**	**-981**
9 Financiering en algemene dekkingsmiddelen				
	lasten 960 aanvulling vastgoedfonds	-823	-823	-823
	lasten 960 proffesionalisering servicedesk	-60	-60	-60
	lasten 960 rente en investeringslasten		1.250	1.202
	lasten 960 stadhuis		-100	-100
	lasten 960 beveiliging		-24	-24
	lasten 960 documentaire informatie		-100	-100
	lasten 980 multifunctionele sporthal zuid/Rozengaarde	-964	-964	-964
	baten 913 dividend		353	353
	baten 921 gemeentefonds	106	43	624
	saldo programma 9	**-1.741**	**-425**	**108**
Totaal	lasten	-1.436	1.351	1.134
	baten	-144	-104	-4
	totaal programma 1 t/m 9	**-1.580**	**1.247**	**1.130**

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2014

In onderstaand overzicht ziet u een recapitulatie van de baten, de lasten en het saldo per programma die zijn opgenomen in de jaarrekening 2014. In het overzicht is programma 9 gesplitst in algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en mutaties in reserves. Verder laat het overzicht het gerealiseerde totaal van saldo van baten en lasten en het gerealiseerde resultaat van de jaarrekening 2014 (na toevoegingen en onttrekkingen aan reserves) zien.
De opzet en de indeling van dit overzicht worden voorgeschreven in het Besluit begroting en verantwoording (BBV).

bedragen x € 1.000: saldo positief is voordeel / saldo negatief is nadeel

Progr.	Omschrijving programma	Raming 2014 voor wijziging			Raming 2014 na wijziging			Realisatie 2014		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0	Algemeen bestuur	889	10.836	-9.946	1.016	11.076	-10.059	1.166	11.017	-9.850
1	Openbare orde en veiligheid	285	3.995	-3.711	285	3.966	-3.682	161	4.065	-3.904
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	4.559	9.590	-5.031	4.559	10.686	-6.127	4.888	11.700	-6.812
3	Economie	138	961	-823	138	961	-823	169	936	-766
4	Onderwijs	1.127	8.759	-7.631	1.143	8.410	-7.267	1.133	8.215	-7.082
5	Sport en recreatie	3.022	19.125	-16.103	2.875	18.955	-16.080	3.086	18.502	-15.415
6	Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	27.264	53.357	-26.093	30.369	55.059	-24.689	35.089	60.202	-25.113
7	Volksgezondheid en milieu	13.142	15.751	-2.609	12.376	15.229	-2.853	13.225	15.490	-2.265
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	27.348	29.699	-2.351	29.619	32.204	-2.585	13.869	17.899	-4.030
Subtotaal		77.775	152.072	-74.298	82.381	156.546	-74.165	72.787	148.026	-75.239
9	Gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen	80.850	7.561	73.288	84.515	9.271	75.244	85.066	10.037	75.029
9	Onvoorzien	0	132	-132	0	86	-86	0	0	0
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten		158.625	159.766	-1.141	166.896	165.902	993	157.853	158.063	-210
9	Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	4.334	3.193	1.141	14.341	15.335	-993	20.604	17.755	2.849
Gerealiseerde resultaat jaarrekening 2014		162.959	162.959	0	181.237	181.237	0	178.457	175.818	2.638

Voor een analyse van de verschillen tussen begroting na wijziging en de werkelijke cijfers op programmaniveau (lasten) verwijzen wij u naar de paragraaf rechtmatigheid van deze jaarstukken.

Hoofdstuk 5

Balans en toelichting op de balans
Overzicht reserves en voorzieningen

Balans per 31 december

Activa	Ultimo 2014	Ultimo 2013
(bedragen * € 1.000)		
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	**12**	**29**
- Kosten onderzoek en ontwikkeling	12	29
Materiële vaste activa	**171.254**	**166.775**
- Investeringen met een economisch nut:		
gronden uitgegeven in erfpacht	0	0
overige investeringen met een economisch nut	117.416	118.704
- Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	25.197	24.193
- Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	28.641	23.878
Financiële vaste activa	**71.990**	**72.944**
- Kapitaalverstrekkingen aan:		
deelnemingen	505	505
gemeenschappleijke regelingen	18	63
- Leningen aan:		
woningbouwcorporaties	3.228	3.729
deelnemingen	6.418	4.429
overige verbonden partijen	0	0
- Overige langlopende leningen	49.755	52.198
- Overige financiele uitzettingen > 1 jaar	11.928	11.928
- Bijdrage aan activa in eigendom van derden	139	92
Totaal vaste activa	**243.256**	**239.748**
Vlottende activa		
Voorraden	**66.769**	**64.609**
- Grond- en hulpstoffen:		
niet in exploitatie genomen bouwgronden	8.885	9.799
- Strategische gronden	1.775	1.808
- Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	56.109	53.002
Uitzettingen met een rentetijd < 1 jaar	**17.067**	**19.300**
- Vorderingen openbare lichamen	8.339	11.401
- Overige vorderingen	8.728	7.899
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	0	0
Liquide middelen	**676**	**399**
- Kassaldi	5	3
- Bank- en girosaldi	671	395
Overlopende activa	**7.476**	**4.043**
- Transitoria	7.476	4.043
Totaal vlottende activa	**91.988**	**88.351**
Totaal generaal	**335.244**	**328.099**

Passiva	Ultimo 2014	Ultimo 2013
(bedragen * € 1.000)		
Vaste passiva		
Eigen vermogen	**63.414**	**63.624**
- Algemene reserve	25.344	22.177
- Bestemmingsreserves:		
overige bestemmingsreserves	35.431	38.695
- Resultaat na bestemming	2.638	2.752
Voorzieningen	**14.361**	**13.072**
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen, risico's	4.181	4.323
- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	0	0
- Voorzieningen door derden beklemde middelen	10.180	8.748
Vaste schulden	**207.070**	**202.470**
Onderhandse leningen van:		
- Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeraars	109	145
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	206.961	202.325
Totaal vaste passiva	**284.845**	**279.165**
Vlottende passiva		
Netto vlottende schuld	**35.722**	**26.793**
- Kasgeldleningen	9.000	5.000
- Bank- en girosaldi	17.044	13.390
- Overige schulden	9.678	8.403
- Rekeningcourant met niet fin instellingen	0	0
Overlopende passiva	**14.677**	**22.140**
- Transitoria	14.677	22.140
Totaal vlottende passiva	**50.399**	**48.933**
Totaal generaal	**335.244**	**328.099**
Garantstellingen	237.686	207.265

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding
De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
De waardering van de activa en de passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en worden slechts genomen voorzover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate opgenomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

Balans

Vaste activa
Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investeringen die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie.

Immateriële vaste activa
De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling start vanaf 1 januari op het moment van ingebruikname. Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven in de looptijd van de betrokken geldlening.

Artikel 64 lid 6 stelt aan de afschrijving van immateriële vaste activa een maximum van 5 jaar. Een uitzondering vormen de als immateriële activa opgenomen kosten van het sluiten van geldleningen en disagio.Op grond van art. 64, lid 5 is in deze situatie de afschrijvingsduur maximaal gelijk aan de looptijd van de lening.

Materiële vaste activa met economisch nut

In erfpacht uitgegeven gronden
De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs. (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking komen). Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Overige investeringen met economisch nut
Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Investeringen worden vanaf 1 januari na het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven op van de economische levensduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.
In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden.
Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

Op grond van artikel 65 van het BBV wordt bij de waardering van de vaste activa rekening gehouden met een vermindering van hun waarde, indien deze vermindering naar verwachting duurzaam is. Op waarde van activa met economisch nut mogen vanaf 1-1-2004 reserves niet meer in mindering worden gebracht. Investeringssubsidies en andere bijdragen van derden mogen wel in mindering worden gebracht. Compensabele BTW wordt niet geactiveerd.

De te hanteren afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur.

Investeringen on de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut
Overeenkomstig de door de gemeenteraad in 2008 vastgestelde afschrijvingsnotitie worden infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals b.v. wegen, pleinen, viaducten en parken geactiveerd en afgeschreven. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven). Voor zover in voorkomende gevallen een snellere budgettaire dekking mogelijk is, wordt op dergelijke activa overigens (resultaatafhankelijk) extra afgeschreven. De boekwaarden moeten dus nadrukkelijk als nog te dekken investeringsrestanten worden gezien.

Financiële vaste activa
Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zonodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

Geactiveerde bijdragen aan activa van derden zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Op grond van artikel 36 BBV worden in de balans onder de financiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

Kapitaalverstrekking aan:
- *Deelnemingen*
- *Gemeenschappelijke regelingen*
- *Overige verbonden partijen*

Langlopende leningen aan:
- *Deelnemingen*
- *Woningbouwcorporaties*
- *Overige verbonden partijen*

Overig langlopende leningen
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van ***één jaar of langer***
Bijdragen aan activa in eigendom van derden

Het begrip rentetypische looptijd verdient een toelichting. Het gaat bij dit begrip om de definitie vanuit de Wet Fido en is ingegeven door beheersing van renterisico's. De definitie luidt: het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de leningvoorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening niet beïnvloedbare constante rentevergoeding. Voor een uitzetting die een looptijd kent van tien jaar met een vaste rente, geldt dat deze altijd als vast activum dient te worden opgenomen ook al resteert er minder dan 1 jaar van de oorspronkelijke looptijd.

Van een "deelneming" is krachtens artikel 1d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Vlottende activa

Voorraden
De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, dan wel lagere marktwaarde.

De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.
De als "onderhanden werken" opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.
Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voorzover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.
Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dit laatste doet zich met name voor indien voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

De voorgeschreven indeling op de balans op grond van artikel 38 BBV is:
- Grond- en hulpstoffen
- Onderhanden werken
- Gereed product en handelsgoederen
- Vooruitbetaling op voorraden

Vorderingen en overlopende activa
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

De voorgeschreven indeling voor wat betreft vorderingen is:
- *vorderingen op openbare lichamen (gemeenten, gemeenschappelijke regelingen, Rijk)*
- *verstrekte kasgeldleningen*
- *rekeningcourantverhoudingen met niet-financiële instellingen*
- *overige vorderingen*
- *overige uitzettingen*

Op het punt van uitzettingen is gekozen om de terminologie van de Wet Fido te volgen. Het begrip uitzettingen heeft zowel betrekking op vorderingen als op effecten. Het onderscheid tussen beiden is komen te vervallen. Voorzover op grond van het treasurystatuut effectenbezit niet is toegestaan, dan wel niet aanwezig kan dit in de toelichting uiteengezet worden.

Liquide middelen en overlopende posten
Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Eigen vermogen
Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het resultaat na bestemming volgend uit de programmarekening.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen , waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die terzake geformuleerd zijn. In de paragraaf "onderhoud kapitaalgoederen" die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid terzake nader uiteengezet.

Voorzieningen worden op grond van artikel 44 BBV gevormd voor:
a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten.
b. bestaande risico's op balansdatum terzake van verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is.
c. kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt maar de oorsprong hebben in het begrotingsof een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenegalisatie.
d. van derden verkregen middelen (niet zijnde rijk, provincies of gemeenten) die specifiek besteed moeten worden.

Toelichting op reserves en voorzieningen
In de balans is per reserve en voorziening aangegeven wat het doel is en wat de belangrijkste mutaties zijn geweest met uitzondering van de "rentebijschrijving".

Vaste schulden
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen
Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Toelichting op de balans per 31 december
(bedragen x € 1.000)

Activa

1. Vaste Activa

1.1 Immateriële vaste activa

De post immateriële vaste activa wordt onderscheiden in:

	2014	2013
1.1.1 Kosten sluiten geldleningen	0	0
1.1.2 Kosten onderzoek en ontwikkeling	12	29
	12	**29**

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2014:

	Boekwaarde 01-01-2014	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	Bijdrage reserve	Boekwaarde 31-12-2014
Kosten sluiten geldleningen	0	0	0	0	0	0	0
Kosten onderzoek en ontwikkeling	29	0	0	17	0	0	12
	29	**0**	**0**	**17**	**0**	**0**	**12**

1.2 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	2014	2013
1.2.1 In erfpacht uitgegeven gronden	0	0
1.2.2 Investeringen met een economisch nut	117.416	118.704
1.2.3 Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	25.197	24.193
1.2.4 Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	28.641	23.878
	171.254	166.775

De investeringen met economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Boekwaarde ultimo	2014	2013
Gronden en terreinen	7.140	6.894
Woonruimten	473	267
Bedrijfsgebouwen	94.749	97.442
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken*	1.341	1.148
Vervoermiddelen	2.066	1.787
Machines, apparaten en installaties	7.917	7.519
Overige materiële vaste activa	3.729	3.647
	117.416	**118.704**

* In verband met nieuwe BBV voorschriften vanaf het jaar 2014 is de boekwaarde inzake riolering per 31-12-2013 € 23.668 in mindering gebracht bij het onderdeel "Grond-, weg- en waterbouwkundige werken" en € 525 op het onderdeel "Machines, apparaten en installaties". Deze zijn in de jaarrekening 2014 afzonderlijk gepresenteerd bij het onderdeel "Investeringen met economisch nut", waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut weer:

	Boekwaarde 01-01-2014	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	Afwaar-deringen	Boekwaarde 31-12-2014
Gronden en terreinen	6.894	703	242	0	215	0	7.140
Woonruimten	267	210	0	4	0	0	473
Bedrijfsgebouwen	97.442	1.159	567	2.696	589	0	94.749
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	1.148	301	0	108	0	0	1.341
Vervoermiddelen	1.787	666	0	387	0	0	2.066
Machines, apparaten en installaties	7.519	1.884	64	1.414	8	0	7.917
Overige materiële vaste activa	3.647	435	43	310	0	0	3.729
	118.704	**5.358**	**916**	**4.919**	**812**	**0**	**117.416**

De investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven:

	Boekwaarde 01-01-2014	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	Afwaar-deringen	Boekwaarde 31-12-2014
Riolering	**24.193**	**1.342**		**316**	**22**		**25.197**

De investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Boekwaarde ultimo	2014	2013
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	26.958	22.195
Machines, apparaten en installaties	249	176
Overige materiële vaste activa	1.434	1.507
	28.641	**23.878**

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut had het volgende verloop:

	Boekwaarde 01-01-2014	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	bijdragen reserves	Boekwaarde 31-12-2014
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	22.195	14.839	170	1.093	8.744	69	26.958
Machines, apparaten en installaties	176	81	0	8	0	0	249
Overige materiële vaste activa	1.507	1.303	0	78	1.191	107	1.434
	23.878	**16.223**	**170**	**1.179**	**9.935**	**176**	**28.641**

Voor de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut zijn onder anderen de volgende reserves en transitoria per 31 december 2014 beschikbaar:

Reserve bovenwijkse voorzieningen	4.183
Reserve parkeerfonds (mobiliteitsfonds)	1.096
Reserve Volkshuisvesting	63
Transitoria ISV	666

1.3 Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2014 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Boekwaarde 01-01-2014	Investe-ringen	bijdragen reserves	Desinves-teringen	Aflossingen/ afschrijvingen	Voorziening	Boekwaarde 31-12-2014
Kapitaalverstrekkingen aan:							
Deelnemingen	505	0	0	0	0	0	505
Gemeenschappelijke regelingen	63	0	0	0	45	0	18
Leningen aan:							
Woningcorporaties *	3.729	163	0	0	664	0	3.228
Deelnemingen	4.429	2.572	0	0	583	0	6.418
Overige verbonden partijen	0	0	0	0	0	0	0
Overige langlopende geldleningen u/g	52.198	150	0	0	2.593	0	49.755
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	11.928	0	0	0	0	0	11.928
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	92	72	0	17	8	0	139
	72.944	**2.957**	**0**	**17**	**3.893**	**0**	**71.990**

** De waarde op 31-12-2014 betreft de balanswaarde.*

2. *VLOTTENDE ACTIVA*

2.1 Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden gesplitst naar de volgende categorieën:

	2014	2013
2.1.1 Grond- en hulpstoffen, gespecificeerd naar:		
niet in exploitatie genomen bouwgronden	8.885	9.799
strategische gronden	1.775	1.808
	10.660	**11.607**
2.1.2 Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	56.109	53.002
2.1.3 Vooruitbetalingen	0	0
	56.109	**53.002**

Gronden niet in exploitatie (NIEGG)

Bedragen x € 1.000

Projecten	Boekwaarde 1/1/2014	Investeringen 2014	Inkomsten 2014	Inzet voorziening	Afwaardering/ verlies	Boekwaarde 31/12/2014	Voorziening	Balanswaarde 31/12/2014
Overige gronden								
Strategische gronden	1.808	69	-20	-12	-71	1.775	0	1.775
								Waarde: €6 per m2
sub totaal	*1.808*	*69*	*-20*	*-12*	*-71*	*1.775*		*1.775*
Niegg								
Bethlehemstraat	338	14	0			351	243	108
								Waarde: €77 per m2
A18 Bedrijvenpark 2e fase	10.951	402	0			11.353	2.576	8.776
								Waarde: €44 per m2
sub totaal	*11.289*	*415*	*0*	*0*	*0*	*11.704*	*2.819*	*8.885*
Totaal	**13.097**	**484**	**-20**	**-12**	**-71**	**13.479**	**2.819**	**10.660**

Gronden in exploitatie

Bedragen x € 1.000

Projecten	Boekwaarde 1/1/2014	Investeringen 2014	Inkomsten 2014	Inzet voorziening	Afwaardering/ verlies	Boekwaarde 31/12/2014	Voorziening	Balanswaarde 31/12/2014
Vijverberg zuid	8.614	-140	-4			8.470	155	8.315
Heideslag	6.303	1.092	-1.003			6.391	0	6.391
Iseldoks	5.726	3.994	-1.146	-360		8.215	4.032	4.183
Heelweg	1.742	211	-47			1.906	722	1.185
Lookwartier	1.939	270	-3			2.205	2.423	-217
Veemarkt	501	43	0			544	0	544
Dichteren	0	-7	-104		111	0	0	0
Burg. van Nispenstraat	0	48	-4		-44	0	0	0
Spinbaan Brewinc	-248	-4	0			-253		-253
Norman Belvealstraat	0	95	-139		44	0		0
A18 Bedrijvenpark	36.065	3.983	-2.452			37.596	5.060	32.536
Hamburgerbroek Zuid	-1.960	185	-226			-2.001	0	-2.001
Grondwallen Bedrijvenweg	-127	-4	-29			-159	0	-159
Bedrijven Wijnbergen	3.566	134	-171			3.529	2.930	599
Wijnbergen EVZ	4.572	183	-179			4.576	0	4.576
Verheulsweide Revitalisering	-786	706	-677			-757	0	-757
Sportparkzuid brandweer	0	3	0		-3	0	0	0
sub totaal	*65.907*	*10.792*	*-6.185*	*-360*	*108*	*70.262*	*15.321*	*54.941*
Exploitatie overeenkomsten								
Ant. ovk. Postkantoor (Saturn)	32	165	0			197	37	161
Expl. ov. Wijnbergen wonen	1.217	49	0			1.266	259	1.008
sub totaal	*1.250*	*214*	*0*	*0*	*0*	*1.464*	*295*	*1.168*
Totaal	**67.157**	**11.006**	**-6.185**	**-360**	**108**	**71.725**	**15.616**	**56.109**

Nog te maken kosten en opbrengsten van de in exploitatie gebrachte grondexploitaties, conform raming van 2014

Bedragen x € 1.000

Omschrijving		Begroot grond-exploitaties	Boekwaarde 31/12/2014	Nog te realiseren	Verwacht Resulaat
Boekwaarde 31-dec 2014					-70.725
geraamde kosten:	Verwervingen	92.184	87.212	4.972	
	Bouwrijpmaken	33.108	23.444	9.664	
	Plan en VAT kosten	23.275	18.443	4.832	
	Woonrijpmaken	21.628	8.510	13.118	
	Diverse kosten	40.421	12.613	27.808	
	Rente en Beheer	43.412	27.762	15.651	
					-76.045
geraamde opbrengsten:	Overige opbrengsten	-54.998	-33.495	-21.502	
	Grondverkopen	-183.673	-73.763	-109.910	
					131.412
	Totaal	**15.358**	**70.725**	**-55.368**	
	Verwachte verliezen op eindwaarde				-15.358
	Inzet voorzieningen voor verwachte verliezen (incl. bijgeschreven rente)				19.728
	Verwachte winst				**4.371**

2.2 *Uitzettingen korter dan één jaar*

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van een jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Saldo 31-12-2014	Voorzieningen oninbaarheid	Gekorrigeerd saldo 31-12-2014	Gekorrigeerd saldo 31-12-2013
Vorderingen op openbare lichamen	8.339	0	8.339	11.401
Overige vorderingen	10.385	1.659	8.726	7.899
Totaal	**18.724**	**1.659**	**17.065**	**19.300**

Een nadere specificatie van de overige vorderingen is als volgt te geven:

	2013	**februari 2014***	**dubieus**
Debiteuren algemeen	4.913		
2003 t/m 2008		18	10
2009		2	2
2010		93	16
2011		49	5
2012		248	142
2013		450	128
2014		10.409 **	209
Debiteuren openbare lichamen	8.339		
Debiteuren belastingen	1.104	995	269
Debiteuren sociale zaken	4.368		878
BTW			
	18.724	**12.264**	**1.659**

** Dit is inclusief vorderingen op openbare lichamen.*
*** Inclusief vordering aangifte BTW compensatiefonds 2014 van € 8.006.990*

Een nadere specificatie naar ouderdom is als volgt te geven:

	Debiteuren belastingen	Voorziening dubieus
2004 t/m 2008	13	11
2009	20	10
2010	41	17
2011	55	17
2012	101	28
2013	271	65
2014	494	121
	995	269

Schatkistbankieren; gemiddeld geconsolideerd banksaldo 2014	
Drempelbedrag op basis begroting 2014	1.200.000
Buiten Rijks schatkist aangehouden 1e kwartaal	1.178.770
Buiten Rijks schatkist aangehouden 2e kwartaal	661.468
Buiten Rijks schatkist aangehouden 3e kwartaal	1.056.430
Buiten Rijks schatkist aangehouden 4e kwartaal	1.197.732

2.3 Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	2014	2013
Kassaldi:	5	3
Banksaldi:		
Fortis 93.62.21.100	11	12
Fortis 92.40.00.279	0	0
Fortis 93.60.10.614	66	89
Fortis 24.35.19.966	0	0
BNG 28.50.38.567	26	25
BNG 28.50.99.868	52	52
BNG 28.51.59.542	416	20
BNG 28.50.49.962	58	184
Girosaldi:		
Giro 1021392	42	13
	676	**399**

2.4 Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

	2014	2013
Nog te ontvangen bedragen	5.766	3.650
Vooruitbetaalde bedragen	1.656	408
Van derden te vorderen beklemde gelden*	19	-26
Overige activa	35	11
Totaal Transitoria	**7.476**	**4.043**

* *aansluiting beginbalans samen met post overlopende passiva*

Specificatie van derden te vorderen beklemde gelden	Saldo 01-01-2014	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-2014
Onderdeel transitoria overig					
Transitoria kansrijk wonen en werken	19	0	0	0	19
Transitoria tienermoeder project	62	71	0	9	0
Totaal Transitoria overige	**81**	**71**	**0**	**9**	**19**

Passiva

3. Vaste Passiva

3.1 Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

		2014	2013
3.1.1.	Algemene reserve	25.344	22.177
3.1.2.	Bestemmingsreserves:		
	overige bestemmingsreserves	35.431	38.695
3.1.3.	Resultaat na bestemming	2.638	2.752
	Totaal	**63.413**	**63.624**

Het verloop in 2014 wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven:

Reserves	Saldo 01-01-2014	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat 2013	Vermindering ter dekking afschrijvingen	Saldo 31-12-2014
Algemene reserve	14.473	4.250	4.933	3.975	0	17.765
Algemene reserve risico's grondexploitatie	7.704	3.389	2.291	-1.223	0	7.579
Totaal algemene reserves	*22.177*	*7.639*	*7.224*	*2.752*	*0*	*25.344*
Bestemmingsreserves						
Reserve kl. Investeringen fac dienst en huisvesting	72	14	0	0	0	86
Reserve dekking investeringslasten grote projecten	15.957	575	1.015	0	0	15.517
Reserve streekarchivaat de Liemers	27	0	0	0	0	27
Reserve verbouw havenstraat 78	2.018	72	138	0	0	1.952
Reserve huisvesting inrichting kantoren	448	0	45	0	0	403
Reserve verkiezingen	126	0	76	0	0	50
Reserve afschrijving brandweerkazerne	167	6	24	0	0	149
Reserve compensatie dividend	121	0	121	0	0	0
Reserve bovenwijkse voorzieningen	4.480	434	731	0	0	4.183
Reserve afschrijving herinrichting wegen	132	5	9	0	0	128
Reserve parkeerfonds (mobiliteitsfonds)	2.719	719	2.342	0	0	1.096
Reserve evenementenhal	43	0	43	0	0	0
Reserve nieuwbouw het Timpaan	1.174	42	56	0	0	1.160
Reserve onderwijshuisvesting	447	776	569	0	0	654
Reserve dekking kap.lasten nieuwb school de haven	2.241	81	109	0	0	2.213
Reserve afschrijving kunstwerk Wehl	22	5	10	0	0	17
Reserve gem vastgoed en verpl. culturele instellingen	335	12	5	0	0	342
Reserve speelvoorzieningen	103	63	0	0	0	166
Reserve bijzondere bijstand	54	0	54	0	0	0
Reserve WVG/WMO	499	0	499	0	0	0
Reserve maatschappelijke opvang lokaal	510	0	510	0	0	0
Reserve maatschappelijke opvang regionaal	786	0	786	0	0	0
Reserve Sociaal Domein	0	4.524	1.370	0	0	3.154
Reserve jeugdagenda	291	0	291	0	0	0
Reserve waterplan	92	0	92	0	0	0
Reserve volkshuisvesting	229	0	166	0	0	63
Reserve stimuleringsfonds volkshuisvesting	1.479	53	170	0	0	1.362
Reserve spaarrisico grex	1.000	500	1.500	0	0	0
Reserve omzettaakstelling	1.807	65	584	0	0	1.288
Reserve bonusuitkering aandelen BNG	157	5	0	0	0	162
Reserve aandelen Vitens	59	2	0	0	0	61
Reserve deelneming kondor wessels	45	0	0	0	0	45
Reserve mop	384	261	373	0	0	272
Reserve pogg	143	1.910	1.700	0	0	353
Reserve loonsom	528	0	0	0	0	528
Totaal Bestemmingsreserves	*38.695*	*10.124*	*13.388*	*0*	*0*	*35.431*
Totaal reserves	**60.872**	**17.763**	**20.612**	**2.752**	**0**	**60.775**

3.2 Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2014 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Saldo 01-01-2014	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-2014
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's (onzeker)					
Pensioenvoorzieningen wethouders	1.802	0	0	594	1.208
Voorziening wachtgeld voorziening wethouders	405	825	0	100	1.130
Voorziening eigen risicodrager WW	930	18	0	124	824
Voorziening individueel loopbaanbudget	213	206	0	0	419
Voorziening flo brandweer	442	0	0	82	360
Voorziening af te sluiten grexen	517	0	250	38	229
Garantievoorziening gewaarborgde geldleningen	14	0	0	2	12
Subtotaal	*4.323*	*1.049*	*250*	*940*	*4.182*

Voorzieningen door derden beklemde middelen	Saldo 01-01-2014	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-2014
Voorziening upc-gelden	0	0	0	0	0
Voorziening afvalverwerking	1.665	131	0	0	1.796
Voorziening bouwvergunning	0	98	48	50	0
Voorziening compensatie bomen-natuur	98	0	17	0	81
Voorziening afkoopsommen begraafplaatsen	1.378	320	0	134	1.564
Voorziening rioolbeheer	5.502	1.336	0	99	6.739
Voorziening Site	105	0	105	0	0
Subtotaal	*8.748*	*1.885*	*170*	*283*	*10.180*
Totaal Voorzieningen	**13.071**	**2.934**	**420**	**1.223**	**14.362**

Nadere toelichting Voorzieningen

Als onderdeel van deze balans is een overzicht opgenomen van reserves en voorzieningen.
Hierin wordt het doel, de omvang, de voeding, de onttrekking en benodigde omvang per voorziening weergegeven.

3.3 Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

	2014	2013
Onderhandse leningen van:		
Binnenlandse banken en overige financiele instellingen	206.961	202.325
Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeraars	109	145
	207.070	**202.470**

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2014.

	Saldo 01-01-2014	Vermeerde-ringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2014
Binnenlandse banken en overige financiele instellingen	202.325	27.000	22.364	206.961
Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeraars	145	0	36	109
	202.470	**27.000**	**22.400**	**207.070**

De totale rentelast voor het jaar 2014 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 7.357.372.

4. Vlottende Passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

	2014	2013
4.1 Schulden < 1 jaar	35.722	26.793
4.2 Overlopende passiva	14.677	22.140
	50.399	**48.933**

4.1 Schulden met een looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	2014	2013
Kasgeldleningen	9.000	5.000
Bank- en girosaldi	17.044	13.390
Rekening-couranten	0	0
Overige schulden	9.678	8.403
	35.722	**26.793**

4.2 Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

	2014
Vooruitontvangen bedragen	1.541
Nog te betalen bedragen	6.163
Waarborgsommen	203
Diverse overige posten	3
Door derden beklemde gelden	6.767
	14.677

Specificatie door derden beklemde gelden	Saldo 01-01-2014	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-2014
Onderdeel transitoria Sisa					
Transitoria Onderwijs voorziening rmc OCW D1	19	726	0	701	44
Transitoria participatiebudget SZW G5	425	1.915	0	2.222	118
Transitoria Onderwijs achterstand beleid 2011-2014 OCW D9	107	269	0	275	101
Transitoria RSL Gelderland Oostelijke Randweg	100	0	0	0	100
Transitoria verbetering luchtkwaliteit E11 B	115	198	0	313	0
Subtotaal transitoria SISA	**766**	**3.108**	**0**	**3.511**	**363**

Onderdeel transitoria overig	Saldo 01-01-2014	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-2014
Transitoria stationshalte Gaanderen	802	0	0	106	696
Transitoria schoolfietsroute en servicebus	0	104	0	0	104
Transitoria HRT regionaal	1.200	0	0	1.200	0
Transitoria rmc regionaal	80	0	0	0	80
Transitoria ISV 3	781	235	0	350	666
Transitoria stimulering indoortennis jeugd	30	0	0	0	30
Transitoria onderhoud monumenten	36	36	0	0	72
Transitoria trots op onze streek	32	0	0	35	-3
Transitoria jeugdwerkloosheid	282	334	0	372	244
Transitoria werkgeversdienten	130	0	0	130	0
Transitoria voorbereiding ESF	100	0	0	20	80
Transitoria implementatie participatiewet	0	40	0	0	40
Transitoria woonservice gebieden	1	0	0	0	1
Transitoria kwartiermaker reg.uitv.ag.jongeren	80	0	0	0	80
Transitoria kwetsbare burgers in de zorgmonitor	30	0	0	0	30
Transitoria Buurtsportcoaches	0	95	0	0	95
Transitoria maatsch.beg.vluchtelingen	30	32	0	0	62
Transitoria VNG subsidie	0	63	0	0	63
Transitoria jeugdmaatschappelijk werkl op het VO	15	0	0	0	15
Transitoria subsidie provinciale transitie jeugdzorg	5	0	0	0	5
Transitoria de achterhoek bespaart 2013/2014	136	0	0	136	0
Transitoria klimaatregeling 300 eigen woningen	25	0	0	25	0
Transitoria gemaal Iseldoks	0	1.000	0	0	1.000
Transitoria Surinameplein	120	0	0	120	0
Transitoria Impulsgelden stads(st)rand	0	473	0	0	473
Transitoria GSO 4	1.072	2.721	0	1.222	2.571
Subtotaal Transitoria overige	**4.987**	**5.133**	**0**	**3.716**	**6.404**
Totaal Generaal Transitoria	**5.753**	**8.241**	**0**	**7.227**	**6.767**

Waarborgen en garanties

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen, evenals de verstrekte garanties.

Gewaarborgde geldleningen
Ons beleid is dat de gemeente geen garantstellingen verleent, tenzij een publieke taak in het geding is. Bij garantieverzoeken verwijzen we naar de waarborgfondsen. De gemeente staat vanuit het verleden garant voor betaling van rente en aflossing van diverse geldleningen.
Deze zijn onder te verdelen in leningen die geborgd zijn door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) en de Nationale Hypotheek Garantie (NHG). Voor deze leningen is de gemeente Doetinchem achtervang. Voor geldleningen die geborgd zijn door de Stichting Waarborgfonds: Sport (SWS) staat de gemeente voor de helft van het bedrag garant. Daarnaast zijn er leningen waarvoor de gemeente Doetinchem 100% garant staat.

Saldo gemeentegaranties per 31-12-2014 **bedragen x 1.000**

Omschrijving	Zorg	Onderwijs	Sport	Nuts sector	Woning bouw	Overig	Totaal
Garanties gD 100%	752	1.291	19	475	1.240	1576	5.353
Garanties SWS 50% gD			3.468				3.468
Subtotaal rechtstreeks	752	1.291	3.487	475	1.240	1.576	8.821
Garanties WSW 100% (achtervang gD)					222.075		222.075
Garanties NHG 100% (achtervang gD)					6.790		6.790
Subtotaal achtervang	0	0	0	0	228.865	0	228.865
Totaal	**752**	**1.291**	**3.487**	**475**	**230.105**	**1.576**	**237.686**

In 2014 hebben we onze portefeuille met garanties en verstrekte geldleningen doorgelicht. Vervolgens toetsen we jaarlijks het risicoprofiel zoals opgenomen in die doorlichting. Deze jaarlijkse actualisatie nemen we op in de Programmabegroting, voor het eerst in de programmabegroting 2014. We rapporteren daar over wijzigingen op de risicomatrix en beschrijven actuele ontwikkelingen rond de portefeuille. In deze paragraaf in de jaarstukken melden we alleen relevante wijzigingen die zich hebben voor gedaan tussen het schrijven van de begroting in het einde van het lopende jaar. In 2014 zijn de garanties van de Waarborgfonds Sociale Woningbouw waar de gemeente Doetinchem achtervang voor is toegenomen met € 36 miljoen. Verder is de garantieportefeuille waarbij WSW voor 50% en de gemeente Doetinchem voor 50% achtervang is toegenomen met € 0,2 miljoen. Risico's zijn per 31-12-2014 niet significant gewijzigd ten opzichte van de risicomatrix in de begroting 2015.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Contracten
De meerjarige financiële inkoop verplichtingen voor de gemeente Doetinchem bedragen afgerond ca € 50,9 miljoen. De meerjarige huur, pacht en lease verplichtingen bedragen afgerond ca € 0,1 miljoen.

Onzekerheid CAK WMO
Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding of een financiële tegemoetkoming is op grond van de WMO een eigen bijdrage verschuldigd. Deze eigen bijdrage is afhankelijk van de gemeentelijke verordening Wmo en de inkomensgegevens van de aanvrager. In de wet is bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage niet wordt uitgevoerd door de gemeente zelf, maar door het CAK.

Door privacyoverwegingen is de gegevensverstrekking van het CAK aan de gemeente Doetinchem ontoereikend om de volledigheid en juistheid van de eigen bijdragen te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is.

Over het boekjaar 2014 wordt van het CAK een Third Party Mededeling ontvangen. Dit houdt in dat de beheersingsmaatregelen binnen het uitvoeringsproces van de eigen bijdragen WMO en het CAK voldoen aan de daaraan te stellen eisen om de juistheid en volledigheid van de berekende en opgelegde eigen bijdragen aan de aanvragers te waarborgen. Doordat bij het onderzoek voor het geven van deze mededeling de volledigheid, juistheid en tijdigheid van de gegevens van de Belastingdienst, gemeentelijke basisadministratie, de gemeente Doetinchem en de zorgaanbieders echter niet betrokken is, is de Third Party Mededeling niet voldoende om hierop volledig te kunnen steunen ten behoeve van de volledigheid van de eigen bijdragen in de jaarrekening 2014. Hierdoor heeft de gemeente Doetinchem onvoldoende zekerheid omtrent de volledigheid van de eigen bijdragen van € 1.326.000 in haar jaarrekening 2014. Wel kan middels de mededeling zekerheid worden gekregen dat het totaalbedrag aan vastgestelde eigen bijdragen gelijk is aan de door het CAK geïnde en doorbetaalde eigen bijdragen aan de gemeente. Hiermee beschikt de gemeente Doetinchem in voldoende mate over de zekerheid dat de eigen bijdragen in de jaarrekening 2014 juist zijn verantwoord. Eventuele mogelijke niet verantwoorde eigen bijdragen worden ingeschat als niet significant c.q. materieel.

Verkoop aandelen Nuon aan Vattenfall
Ingaande 1 januari 2009 heeft het productie en leveringsbedrijf Nuon-Energy de aandelen verkocht aan het Zweedse energiebedrijf Vattenfall voor € 56,8 miljoen. Door de verkoop van de aandelen Nuon die in vier tranches worden geleverd ontstaat over de jaren 2011, 2013 en 2015 een langlopende vordering van afgerond € 29 miljoen. In 2009 is de eerste tranche van 49% geleverd. In 2011 is de tweede tranche ad 15% geleverd. Op verzoek van Vattenfall en met onze instemming is de voor 2013 geplande tranche ontvangen in 2012. In 2015 zal de laatste tranche worden ontvangen. Voorts erkennen de verkopers een specifieke aansprakelijkheid voor claims die voortvloeien uit belastingverplichtingen. Deze aansprakelijkheid eindigt na 5 jaar en 3 maanden. Voor de belastingclaims geldt eveneens de oorspronkelijke escrow ad 2,3 mln. Vanwege de langere looptijd van deze specifieke aansprakelijkheid kunnen deze belastingclaims zo nodig tot het maximum van de oorspronkelijke escrow met de daarvoor toereikende resterende termijnen van de verkoopsom worden verrekend.

Lopende procedures

Verleende borgstelling
Deze kwestie betreft een aanspraak van de Bank Nederlandse Gemeenten jegens de gemeente Doetinchem uit hoofde van een verleende borgstelling destijds afgegeven door de gemeente Wehl. In verband met de herfinanciering van het appartementencomplex heeft de gemeente zich garant gesteld voor een bedrag groot € 2.042.011. De contractpartij komt op 3 september 2011 haar contractuele verplichtingen bij de geldovereenkomst niet na op grond waarvan de gemeente Doetinchem namens de BNG is aangesproken op de afgegeven borgstelling. Naar aanleiding hiervan heeft de gemeente Doetinchem uiteindelijk een bedrag groot € 2.042.011 betaald aan de BNG.
De gemeente heeft de rechtsopvolger van de contractpartij gedagvaard. Inzet van de procedure is de betaling van een bedrag groot € 2.216.532,52 te vermeerderen met de kosten en de wettelijke rente vanaf 12 september 2012 tot aan de dag der betaling.

Torenstad/Louise de Colignystraat
Onlangs is uitspraak gedaan door de rechtbank inzake teruglevering aan de gemeente ad € 1,2 miljoen. De gemeente is in het gelijkgesteld. Torenstad kan nog wel in beroep gaan.

Vijverberg
Inzake het plan Vijverberg loopt op dit moment een mediation met Bemog/Reinbouw. Indien de mediation niet slaagt kan een geding volgen.

WNT normering topfunctionarissen publieke en semipubliek sector
Het bezoldigingsmaximum in 2014 voor de Gemeente Doetinchem is € 230.474. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Uitzondering hierop is het WNT-maximum voor de leden van [Raad van Toezicht / Raad van Commissarissen]; dit bedraagt voor de voorzitter 7,5% en voor de overige leden 5% van het bezoldigingsmaximum.

Bezoldiging topfunctionarissen

bedragen x € 1	**Mevr. N. van Waart**	**Dhr. B.P.M. Janssens**
Functie(s)	Gemeentesecretaris	Griffier
Duur dienstverband in 2014	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris?[3]	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?[4]	nee	nee
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	ja/nee	ja/nee
Bezoldiging		
Beloning	113.004,95	93.249,77
Belastbare onkostenvergoedingen	665,12	161,70
Beloningen betaalbaar op termijn	19.233,93	15.375,36
Totaal bezoldiging	**130.558,08**	**107.579,96**
Toepasselijk WNT-maximum[5]	230.474	230.474
Motivering indien overschrijding: zie		

Overzicht reserves en voorzieningen

nr.	Omschrijving	doel	01-01-2014	31-12-2014	voeding	onttrekking	benodigde omvang	voorstel
	Algemene reserves							
1	algemene reserve grex	Algemene reserve voor afdekking tekorten verliesgevende grondexploitaties en overige bedrijfsrisico's binnen het taakveld grondexploitatie.	7.703.891	7.579.641	Voordelige exploitatatiesaldi van grondexploitaties.	Afdekking tekorten verliesgevende grondexploitaties.	De gewenste omvang van deze reserve wordt jaarlijks berekend in het MPG. Op basis van het in juli vastgestelde MPG werken we in de jaren tot 2020 naar een bedrag van € 12,9 mln toe.	Reserve handhaven
2	algemene reserve voor algemene risico's	Het dienen als financieel weerstandvermogen (buffer) voor het opvangen van in principe onvoorziene financiele tegenvallers.	14.472.684	17.764.494	Positieve saldi begroting/ jaarrekening	Negatieve saldi begroting/ jaarrekening	De minimum norm is vastgesteld op € 11 miljoen; of 10% van het relevante begrotings-totaal. Zie toelichting in hfd. 4 van de Programmabegroting 2015.	Reserve handhaven
	Totaal algemene reserves		**14.472.684**	**17.764.494**				
	Bestemmingsreserves reserves onderhoud							
3	reserve kl. invest. fac. dienst en huisvesting	Het egaliseren van de kosten van de investeringen van de facilitaire dienst, betreffende huisvestingskosten en repro.	71.866	85.474	De reserve wordt van oorsprong gevoed vanuit de budgetten uit de kostenplaatsen	Volgens vervangingsplanning kleine investeringen	In overeenstemming met meerjaren vervangingsplan huisvesting en repro.	Reserve handhaven
4	reserve speelvoorzieningen	Opvangen van schommelingen in de kosten van vervanging en renovatie van speeltoestellen.	103.368	166.289	Het verschil tussen het jaarlijks beschikbare budget en de uitgaven.	Het verschil tussen het jaarlijks beschikbare budget en de uitgaven.	In overeenstemming met speelruimteplan.	Reserve handhaven
5	reserve waterplan	Reserve ten behoeve van afdekking eenmalige kleinere projecten binnen het in 2004 vastgestelde waterplan.	91.784	0	geen	Afdekking kosten kleine maatregelen uit waterplan.	Opgenomen in waterplan	Conform besluitvorming is de reserve toegevoegd aan voorziening rioolbeheer. Uitvoering binnen GRP.
6	reserve meerjarenplanning onderwijsgeb.mop	Het egaliseren van jaarlijks sterk schommelende onderhoudskosten van gemeente-lijke schoolgebouwen.	384.469	272.456	In 2014 is nog een vaste dotatie per gebouw gedaan. Met ingang van 2015 vindt geen dotatie meer plaats, aangezien de taken zijn overgedragen aan de schoolbesturen. De scholen worden rechtstreeks gefinancierd door het rijk.	Werkelijke jaarlijkse onderhoudskosten aan schoolgebouwen	Overdracht aan schoolbesturen wordt in 2015 afgerond. Dan worden de laatste uitgaven ten laste van deze reserve gebracht. Het restant kan hierna vrijvallen.	Reserve nog in 2015 handhaven

nr.	Omschrijving	doel	01-01-2014	31-12-2014	voeding	onttrekking	benodigde omvang	voorstel
7	reserve vastgoedfonds	Het egaliseren van jaarlijkse kosten en inkomsten van de gemeentelijke gebouwen.	142.817	353.245	aarlijks (geindexeerde) dotaties onderhoud per gemeentelijk gebouw, exploitatiessaldi gemeentelijke accommodaties en verkoopopbrengsten panden.	Werkelijke jaarlijkse onderhoudskosten aan gemeentelijke gebouwen en negatieve exploitatiesaldi van gemeentelijke accommodaties.	In overeenstemming met meerjarenplanning vastgoedfonds	Reserve handhaven
			794.304	**877.464**				
	reserves onderhoud reserves kapitaallasten							
8	reserve dekking investeringslasten grote Projecten	Deze reserve is bestemd voor de jaarlijkse dekking van de investeringslasten van een aantal grote projecten (o.a. het Brewinc, nieuwbouw schouwburg Amphion).	15.957.026	15.516.479	Bij de vaststelling van de notitie reserves en voorzieningen in 2002 is een bedrag afgezonderd voor dekking investeringslasten van een aantal grote projecten. Daarnaast is tot en met het jaar 2005 is de eenmalige vrijval van de investeringslasten toegevoegd aan deze reserve. Nu wordt jaarlijks alleen nog rente bijgeschreven op deze reserve.	Gedurende 40 jaar (miv 2003) wordt jaarlijks een bedrag onttrokken ter afdekking van investeringslasten. De onttrekking is gebaseerd op 8% van het investeringsbedrag en loopt jaarlijks af met de vrijval van de investeringslasten.	De reserve is toereikend om de jaarlijkse investeringslasten op te kunnen vangen.	Reserve handhaven
9	Reserve verbouw Havenstraat 78-80 en herinrichting gemeentewerf	Dekking deel investeringslasten nieuwbouw en verbouw pand Havenstraat 80 (huisvesting buha).	2.016.826	1.951.532	Bijdragen vanuit div. reserves en voorzieningen	Afdekking investeringslasten nieuwbouw Havenstraat 78-80 en herinrichting gemeentewerf	Gelijk aan af te dekken deel van totaal investering	Reserve handhaven
10	reserve afschrijving brandweerkazerne	Dekking investeringslasten brandweerkazerne Wehl	166.986	148.997	Rentebijschrijving	Jaarlijkse investeringslasten	De reserve is toereikend om de jaarlijkse investeringslasten op te kunnen vangen.	Reserve handhaven
11	reserve huisvesting inrichting kantoren	Middelen voor inrichting kantoren	448.123	403.311	Vanaf 2014 geen toevoegingen meer aan deze dekkingsreserve.	Reserve dient vanaf 2014 als gedeeltelijke dekking van de investeringslasten voorvloeiend uit krediet kantoor inrichting Deze invest. wordt in 10 jaar afgeschreven.	De reserve is toereikend om de jaarlijkse investeringslasten op te kunnen vangen.	Reserve handhaven
12	reserve bovenwijkse voorzieningen	Financiering “bovenwijkse grote infrastructurele voorzieningen”: werken met bovenwijkse functies, die functioneel dienstbaar zijn aan de wijken.	4.480.195	4.183.665	Via afdracht per verkochte m2 grond; € 25 per m2 voor woningbouw en € 15 per m2 voor bedrijventerreinen.	Conform jaarlijks vast te stellen nota voor de komende 10 jaar. Betreft investeringslasten van in nota opgenomen investeringen vnl in de infrastructuur.	De reserve is toereikend om de jaarlijkse investeringslasten op te kunnen vangen.	Reserve handhaven

nr.	Omschrijving	doel	01-01-2014	31-12-2014	voeding	onttrekking	benodigde omvang	voorstel
13	reserve afschrijving herinrichting wegen	Dekking kapitaallasten voor de komende jaren voor de investeringen in wegen.	132.371	127.736	Rentebijschrijving	Jaarlijkse investeringslasten	De reserve is toereikend om de jaarlijkse investeringslasten op te kunnen vangen.	Reserve in 2014 inzetten tbv vervroegde afschrijving investeringen met alleen maatschappelijk nut
14	reserve parkeerfonds	Het instandhouden en uitbreiden van parkeervoorzieningen in en rond het centrum, het terugdringen van het autogebruik door het fietsgebruik en het openbaar vervoer te bevorderen.	2.719.048	1.096.184	Van het voordelig saldo op het product parkeren wordt jaarlijks een bedrag van afgerond € 1,3 mln toegevoegd aan de algemene middelen. Het restant wordt toegevoegd aan deze reserve. De reserve is rentedragend, waarbij het percentage is afgestemd op de gemiddelde rente van de investeringen perkeerbedrijf.	Conform meerjarenprognose van het parkeerfonds.	In overeenstemming met de meerjarenprognose van het parkeerfonds. Naar verwachting is deze t/m 2016 toereikend om de jaarlijkse investeringslasten op te vangen. Onderdeel kerntakendiscussie.	Reserve handhaven
15	reserve evenementenhal	Conform besluitvorming bij jaarrekening 2013 is deze reserve opgeheven en het saldo toegevoegd aan de algemene reserve.	43.142	0				
16	reserve nieuwbouw het Timpaan	Reserve ter gedeeltelijke dekking van de investeringslasten van de nieuwbouw in 2006 van de Timpaan in de voormalige gemeente Wehl.	1.173.531	1.160.278	Geen	Jaarlijkse onttrekking gelijk aan de jaarlijkse investeringslasten van een deel van de investering.	De reserve is toereikend om de jaarlijkse investeringslasten op te kunnen vangen.	Reserve handhaven
17	reserve onderwijshuisvesting	Dekking van toekomstige investeringen onderwijshuisvesting.	446.741	653.942	Middels structurele vrijval van kapitaallasten huisvesting onderwijs, incidenteel met specifieke toevoegingen aan het gemeentefonds en rentebijschrijving.	Jaarlijkse investeringslasten	De reserve is toereikend om de jaarlijkse investeringslasten op te kunnen vangen.	Reserve handhaven
18	reserve dekking kap.lasten nieuwb.school de haven	Dekking investeringslasten school de Haven	2.240.716	2.212.370	Eenmalige voeding vanuit algemene reserve	Jaarlijkse investeringslasten	De reserve is toereikend om de jaarlijkse investeringslasten op te kunnen vangen.	Reserve handhaven
19	reserve afschrijving kunstwerk Wehl	Dekking investeringslasten kunstwerk Wehl	22.567	17.240	Rentebijschrijving	Jaarlijkse investeringslasten	De reserve is toereikend om de jaarlijkse investeringslasten op te kunnen vangen.	Reserve handhaven

nr.	Omschrijving	doel	01-01-2014	31-12-2014	voeding	onttrekking	benodigde omvang	voorstel
20	reserve bonusuitkering aandelen BNG	Deelname in de NV Bank Nederlandse Gemeenten. Deze reserve is de tegenhanger van onze aandelen.	156.585	162.222	Geen	Geen	De reserve is toereikend om de jaarlijkse investeringslasten op te kunnen vangen.	Reserve handhaven
21	reserve deelneming Kondor Wessels	Betreft deelneming Kondor Wessels. Deze reserve is de tegenhanger van onze aandelen.	45.000	45.000	Geen	Geen	De reserve is toereikend om de jaarlijkse investeringslasten op te kunnen vangen.	Reserve handhaven
22	reserve aandelen vitens	Deelname in waterbedrijf Vitens. Deze reserve is de tegenhanger van onze aandelen.	58.752	60.867	Geen	Geen	De reserve is toereikend om de jaarlijkse investeringslasten op te kunnen vangen.	Reserve handhaven
23	reserve gemeentelijk vastgoed en verplichtingen tav culturele instellingen	Reserve voor dekking van kosten die komen uit het afstoten van panden (o.a. bibliotheek).	335.458	341.952	Reserve is oorspronkelijk gevoed uit de verkoop van een aantal panden in De Schil. Nu geen voeding meer.	De kosten die komen uit het afstoten van een aantal panden (o.a. bibliotheek).	Reserve moet toereikend zijn.	Reserve handhaven
24	Reserve compensatie dividend (nuon)	Conform besluitvorming bij jaarrekening 2013 is deze reserve opgeheven en het saldo toegevoegd aan de algemene reserve.	121.100	0				
			30.564.167	**28.081.775**				
	reserves kapitaallasten reserves overheidstaken							
25	reserve streekarchivaat de Liemers en Doesburg	Uittredingsbijdrage uit streekarchivaat	26.914	26.914	In het verleden gevoed vanuit gemeentelijke herindelingsgelden	Reserve wordt gefaseerd uitgekeerd aan streekarchivaat.	Reserve is toereikend conform gemaakte afspraken met streekarchivaat	Reserve handhaven
26	reserve burgerzaken	Middelen bestemd voor het product burgerzaken, waaronder verkiezingen, paspoorten en rijbewijzen.	126.045	49.692	Saldo van inkomsten en uitgaven op het product burgerzaken, waaronder verkiezingen, paspoorten en rijbewijzen.	Saldo van inkomsten en uitgaven op het product burgerzaken, waaronder verkiezingen, paspoorten en rijbewijzen.	Nog te bepalen	Reserve handhaven

nr.	Omschrijving	doel	01-01-2014	31-12-2014	voeding	onttrekking	benodigde omvang	voorstel
27	reserve sociaal domein	Risico's en uitvoering taken sociaal domein	2.139.951	3.153.579	Gevormd bij de vaststelling van de jaarstukken 2013. De reserves bijzondere bijstand , WWB, WMO, MO lokaal, MO regionaal en jeugdagenda zijn opgeheven en overgegaan in de reserve sociaal domein. Het deel MO regionaal moet uit deze reserve gehaald worden en in een nieuw te vormen reserve gestort worden.	Onttrekking vindt plaats bij nadelen op de budgetten. Een deel is al bestemd voor bijv. jeugdagenda en maatschappelijke opvang (lokaal en regionaal). Resteert nog € 0,5 miljoen vrij beschikbaar. Zie rapport DDK 3. De mutaties op deze reserve gebeurt bij de jaarrekening; niet in de begroting.	Nog te bepalen	Reserve handhaven; € 769.875 storten in een nieuw te vormen reserve Maatschappelijke opvang regionaal.
			30.564.167	**28.081.775**				
	reserves kapitaallasten reserves overheidstaken							
28	reserve volkshuisvesting	Reserve tbv verbeteren volkshuisvesting in de brede zin van het woord	229.281	62.971	Geen	Op het saldo liggen nog een tweetal bestemmingen: kwaliteitsimpuls openbare ruimte en monumenten/cultuurhistorie.	Op het saldo liggen nog een tweetal bestemmingen: kwaliteitsimpuls openbare ruimte en monumenten/ cultuurhistorie.	Reserve handhaven
29	reserve stimuleringsfonds volkshuisvesting	Deze reserve is even groot als de middelen die gemeente Doetinchem heeft uitstaan in het Stimuleringsfonds volkshuisvesting.	1.479.337	1.362.577	Rentebijschrijving	In de raad van september 2009 is een verdeling gemaakt voor de inzet van de middelen in dit fonds.	De gemeente neemt deel in het het revolving fund (RF) van de stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn). De gemeente kan aanwijzingen doen voor welke projecten de middelen (leningen) uit het RF inzetten.	Reserve handhaven
30	reserve loonsom	Afdekken van overschrijding van de loonsom	528.000	528.00	Eenmalige storting uit begroting 2007	Overeenkomstig doel	Overeenkomstig doel	Reserve handhaven
31	reserve spaarrisicoreserve grex	Conform besluitvorming bij MPG 2014 is deze reserve opgeheven en het saldo toegevoegd aan de reserve grex	1.000.000	0				

nr.	Omschrijving	doel	01-01-2014	31-12-2014	voeding	onttrekking	benodigde omvang	voorstel
32	reserve omzettaakstelling	Afdekken omzetverlies agv lagere benodigde ureninzet eigen personeel in relatie met inkrimping formatie tlv grondexploitaties.	1.807.180	1.288.053	Vanuit reserve spaarrisco grexen.	Werkelijk omzetverlies op personele inzet ten laste van grexen periode 2012 tm 2015.	Totaal 2,5 mln beschikbaar	Reserve handhaven
	overige bestem-mingsreserves		**5.043.798**	**3.241.601**				
	Totaal bestem-mingsreserves		**38.695.179**	**35.431.025**				
	Totaal reserves		**60.871.754**	**60.775.160**				
	Voorzieningen voorzieningen door derden beklemd							
33	voorziening afvalverwerking	Het egaliseren van de uitgaven en inkomsten die in het kader van afval- inzame-ling en verwerking worden gemaakt met als effect dat een nagenoeg stabiel tarief afvalstoffenheffing wordt gehanteerd.	1.664.639	1.795.824	Overschotten op de jaarlijk-se kosten en inkomsten op het product afval	Tekorten op de jaarlijkse kosten en inkomsten op het product afval	Nog te bepalen	Relatie met tarief afval-stoffenheffing. Voorziening handhaven
34	voorziening compensatie bomen-natuur	Voor bomen en natuur	98.198	81.182	Derden	Bomen en natuur	Is afhankelijk van verplichte compensatie	Voorziening handhaven
35	voorziening afkoopsommen begraafplaatsen	De voorziening dient ter afdekking van de jaarlijkse kosten voor onderhoud op de begraafplaatsen.	1.377.708	1.564.284	Jaarlijks ontvangen afkoop-sommen in verband met onderhoudsrecht graven.	Onttrokken worden de lasten die wij hebben voor onderhoud van de begraaf-plaats.	De voorziening moet toe-reikend zijn om jaarlijks de lasten in de exploitatie op te kunnen vangen.	Voorziening handhaven
36	voorziening rioolbeheer	Het egaliseren van sterk schommelende uitgaven in het kader van onderhoud, vervanging en verbetering van het rioleringsstelsel met als effect dat een nagenoeg stabiel rioolrecht wordt gehanteerd.	5.502.004	6.738.534	Overschotten op de exploi-tatie- en investerings-kosten voor riolering.	Tekorten op de exploitatie-en investeringskosten voor riolering.	In overeenstemming met meerjarenplanning GRP	Relatie met GRP cq tarief brede rioolheffing. Voorzie-ning handhaven
37	voorziening bouwvergunningen	Het egaliseren van schom-melingen in de opbrengsten bouwleges	0	0	Voordelen opbrengst bouw-leges versus uitgaven m.b.t. bouwvergunningen.	Nadelen opbrengst bouw-leges versus uitgaven m.b.t. bouwvergunningen.	Niet nader bepaald: gelet op economische crisis is er de laatste jaar geen voeding meer van deze voorziening.	Voorziening handhaven

nr.	Omschrijving	doel	01-01-2014	31-12-2014	voeding	onttrekking	benodigde omvang	voorstel
38	voorziening site	Voorziening vooruitontvangen bedragen Site tbv project Oosseld	105.232	0	Site	Afwikkeling project	Overeenkomstig doel	Voorziening valt vrij
	voorzieningen door derden beklemd		**8.747.783**	**10.179.824**				
	voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's							
39	pensioenvoorziening wethouders	De voorziening wordt gevormd voor wethouderspensioenen ingaande 2011	1.801.585	1.207.599	Jaarlijks storting/onttrekking t.l.v. exploitatiebegroting op basis van geactualiseerde berekeningen gelijk aan de duur van 2 raadsperioden, ofwel 8 jaar.	Jaarlijks storting/onttrekking t.l.v. exploitatiebegroting op basis van geactualiseerde berekeningen gelijk aan de duur van 2 raadsperioden, ofwel 8 jaar	Overeenkomstig jaarlijkse geactualiseerde berekeningen	Voorziening handhaven
40	Wachtgeld/outplacement voorziening wethouders	Deze voorziening is gevormd om aan wachtgeldverplichtingen, pensioennopbouw en outplacementkosten van wachtgelders te voldoen.	405.355	1.130.506	Jaarlijks storting/onttrekking t.l.v. exploitatiebegroting op basis van geactualiseerde berekeningen gelijk aan de duur van 2 raadsperioden, ofwel 8 jaar.	Jaarlijks storting/onttrekking t.l.v. exploitatiebegroting op basis van geactualiseerde berekeningen gelijk aan de duur van 2 raadsperioden, ofwel 8 jaar.	Overeenkomstig jaarlijkse geactualiseerde berekeningen	Voorziening handhaven
41	voorziening flo brandweer	Ten behoeve van FLO brandweerpersoneel	442.395	359.483	Bij 2e financële monitor 2010	Gebruik FLO	Afhankelijk van gebruikname FLO	Voorziening handhaven
42	voorziening af te sluiten grexen	Ten behoeve van grondexploitatie	517.610	229.191	Bij vaststelling jaarrekening 2012	Risico grondexploitatie	Risico grondexploitatie	Voorziening handhaven
43	garantievoorziening gewaarborgde geldleningen	Ten behoeve van uitgaven mogelijke teruggave gewaarborgde geldlening(en).	13.968	12.378	Bij vaststelling jaarrekening 2011	Bij vaststelling jaarrekening 2011	Wordt afgewikkeld in 2014/2015	Voorziening handhaven
44	garantievoorziening eigen risicodrager WW	Werkgevers in de sector Overheid en Onderwijs zijn eigenrisicodrager voor de Werkloosheidswet (WW).	929.786	823.697	Bij vaststelling jaarrekening 2012 en 2013	Jaarlijks storting/onttrekking op basis van geactualiseerde berekeningen.	Jaarlijks storting/onttrekking op basis van geactualiseerde berekeningen.	Voorziening handhaven

nr.	Omschrijving	doel	01-01-2014	31-12-2014	voeding	onttrekking	benodigde omvang	voorstel
45	voorziening individueel loonbaanbudget gemeente-personeel	In de cao 2011-2012 zijn afspraken gemaakt over fase 1 van het loopbaanbe-leid.. Per 1-1-2013 komt er gedurende drie jaar een individueel loopbaanbudget per werknemer beschikbaar. De werknemers kunnen hier aanspraak op maken.	212.750	418.671	Jaarlijks een vaste bijdrage van 212.750 vanaf 2013 tm 2015.	Uitgaven door personeel in het kader van loopbaanbeleid.	Overeenkomstig doel	Voorziening valt vrij
	voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's		**4.323.450**	**4.181.525**				
	Totaal voorzieningen		**13.071.234**	**14.361.349**				
	Totaal reserves en voorzieningen		**73.942.987**	**75.361.509**				

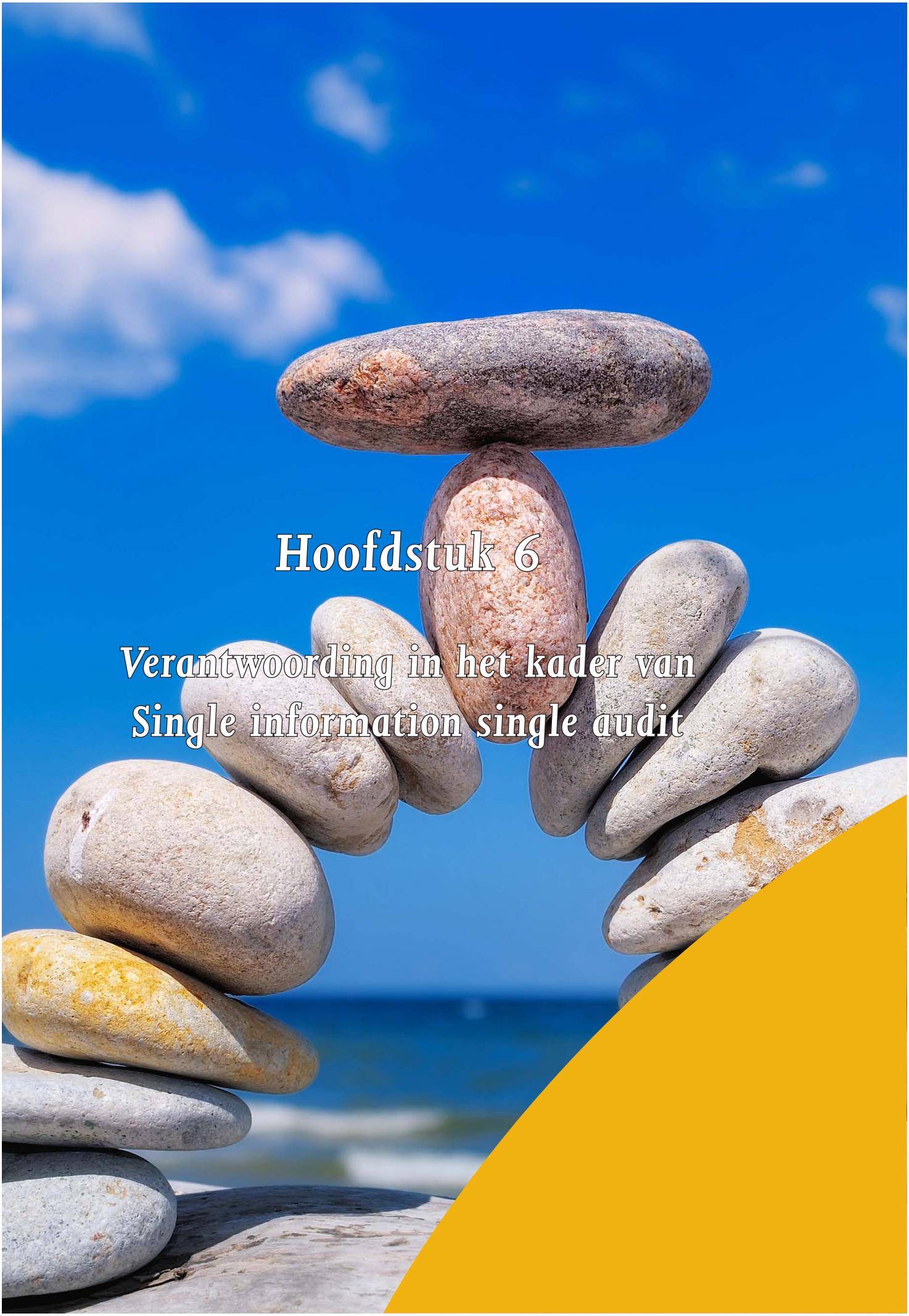

Hoofdstuk 6

Verantwoording in het kader van Single information single audit

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2014 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 2 januari 2015

OCW	**D1**	**Regionale meld- en coördinatiecentra voortijdig schoolverlaten** **Besluit regionale meld- en**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicatornummer: D1 / 01*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicatornummer: D1 / 02*				
			€ 700.520	€ 18.529				

OCW	**D9**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2015 (OAB)** **Gemeenten**	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicatornummer: D9 / 01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) *Aard controle R* *Indicatornummer: D9 / 02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO) *Aard controle R* *Indicatornummer: D9 / 03*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle R* *Indicatornummer: D9 / 04*		
			€ 162.982	€ 75.000	€ 37.373	€ 139.026		

I&M	**E11B**	**Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) SiSa tussen medeoverheden** **Provinciale beschikking en/of verordening** **Gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr) (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: E11B / 01*	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen *Aard controle R* *Indicatornummer: E11B / 02*	Besteding (jaar T) ten laste van eigen middelen *Aard controle R* *Indicatornummer: E11B / 03*	Besteding (jaar T) ten laste van bijdragen door derden = contractpartners (niet rijk, provincie of gemeente) *Aard controle R* *Indicatornummer: E11B / 04*	Besteding (jaar T) ten laste van rentebaten gemeente op door provincie verstrekte bijdrage NSL *Aard controle R* *Indicatornummer: E11B / 05*	Teruggestort/verrekend in (jaar T) in verband met niet uitgevoerde maatregelen *Aard controle R* *Indicatornummer: E11B / 06*
		1	2008-002255	€ 106.399	€ 0	€ 0	€ 4.186	€ 0
		2	2011-019653	€ 201.240	€ 0	€ 0	€ 1.240	€ 0

		Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: E11B / 07*	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: E11B / 08*	Cumulatieve besteding ten laste van eigen middelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: E11B / 09*	Cumulatieve besteding ten laste van bijdragen door derden = contractpartners (niet rijk, provincie of gemeente) tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: E11B / 10*		
	1	2008-002255	€ 393.400	€ 0	€ 0			
	2	2011-019653	€ 200.000	€ 0	€ 0			

		Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: E11B / 11*	Cumulatieve besteding ten laste van rentebaten gemeente op door provincie verstrekte bijdrage NSL tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: E11B / 12*	Cumulatief teruggestort/verrekend in (jaar T) in verband met niet uitgevoerde maatregelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: E11B / 13*	Eindverantwoording Ja/Nee Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor het komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: E11B / 14*		
	1	2008-002255	€ 0	€ 0	Ja			
	2	2011-019653	€ 0	€ 0	Ja			

I&M	**E27B**	**Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden** **Provinciale beschikking en/of verordening** **Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen**	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: E27B / 01*	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen *Aard controle R* *Indicatornummer: E27B / 02*	Overige bestedingen (jaar T) *Aard controle R* *Indicatornummer: E27B / 03*	**Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen** **Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen** *Aard controle R* *Indicatornummer: E27B / 04*	**Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde overige bestedingen** **Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen** *Aard controle R* *Indicatornummer: E27B / 05*	
	1	2012-010999	€ 411.654	€ 573.165				
	2	2012-011378	€ 74.124	€ 96.354				
	3	2012-011877	€ 72.328	€ 104.254				
	4	2013-009984	€ 46.383	€ 85.035				
	5	2013-017968	€ 44.796	€ 99.995				
	6	2014-000299	€ 0	€ 0				

		Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: E27B / 06*	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: E27B / 07*	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: E27B / 08*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: E27B / 09*	Eindverantwoording Ja/Nee Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: E27B / 10*		
	1	2012-010999	€ 1.234.170	€ 1.718.391		Nee		
	2	2012-011378	€ 74.124	€ 99.020		Nee		
	3	2012-011877	€ 200.000	€ 231.962		Ja		
	4	2013-009984	€ 50.000	€ 85.035		Ja		
	5	2013-017968	€ 50.000	€ 107.280		Ja		
	6	2014-000299	€ 0	€ 0		Nee		

SZW	**G1**	**Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_gemeente 2014** **Wet sociale werkvoorziening (Wsw)** **Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of er in (jaar T) geen, enkele of alle**	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners van uw gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (jaar T) *Aard controle R* *Indicatornummer: G1 / 01*	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G1 / 02*				
			0,00	Nee				

SZW	**G1A**	**Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_totaal 2013** **Wet sociale werkvoorziening (Wsw)** **Alle gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G1B +**	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G1A / 01*	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusie f deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicatornummer: G1A / 02*	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicatornummer: G1A / 03*			
		1	60222 Doetinchem	403,02	24,89			

SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB_gemeente 2014** **Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.**	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Wet werk en bijstand (WWB) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Wet werk en bijstand (WWB) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 02*	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 03*	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 04*	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 05*	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 06*
			€ 14.988.140	€ 311.865	€ 708.769	€ 1.592	€ 105.213	€ 0

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2014 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 2 januari 2015									
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 07*	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 08*	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 09*	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2 / 10*		
			€ 236.072	€ 91.797	€ 0	Nee		
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeente 2014** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004**	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 01*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 02*	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 03*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 04*	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 05*	Besteding (jaar T) Bob *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 06*
			€ 111.340	€ 199.181	€ 10.833	€ 173.138	€ 77.390	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 07*	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 08*	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G3 / 09*			
			€ 0	€ 0	ja			
SZW	**G5**	**Wet participatiebudget (WPB)_gemeente 2014** **Wet participatiebudget (WPB)** **Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.**	Het aantal in (jaar T) bij een ROC ingekochte contacturen Let op: Dit is de enige gelegenheid om verantwoording af te leggen over deze taakuitvoering Let op: Deze verantwoording kan niet door een gemeenschappelijke regeling worden uitgevoerd, ongeacht de keuze van de gemeente bij indicator G5/07 *Aard controle D1* *Indicatornummer: G5 / 01*						
			1.034					
			Besteding (jaar T) participatiebudget *Aard controle R* *Indicatornummer: G5 / 02*	Waarvan besteding (jaar T) van educatie bij roc's *Aard controle R* *Indicatornummer: G5 / 03*	Baten (jaar T) (niet-Rijk) participatiebudget *Aard controle R* *Indicatornummer: G5 / 04*	Waarvan baten (jaar T) van educatie bij roc's *Aard controle R* *Indicatornummer: G5 / 05*	Reservering besteding van educatie bij roc's in jaar T voor volgend kalenderjaar (jaar T+1) *Aard controle R* *Indicatornummer: G5 / 06*	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee De zelfstandige uitvoering betreft de indicatoren G5/02 tot en met G5/06 *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G5 / 07*
			€ 2.269.804	€ 155.196	€ 48.225	€ 0	€ 0	Ja

Hoofdstuk 7

Controleverklaring

De controleverklaring is niet in dit boekwerk opgenomen.
Deze wordt afzonderlijk aangeboden.

Hoofdstuk 8

Besluit

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Doetinchem in de openbare vergadering van xx xxx 2015.

, griffier

, voorzitter

Hoofdstuk 9

Informatieve bijlagen niet behorend bij het accountantsoordeel

Projectnummer	Omschrijving	krediet	totaal mutaties	saldo	aar laatste bw	BWN	toelichting	afsluiten
72829	fietstunnel ondernemingsweg 032 en 042/2013	1.750.000	1.760.351	-10.351	2013	42	Project wordt in 2015 afgerond, krediet handhaven. Geen bijstelling nodig. Eindafrekening met provincie moet nog plaatsvinden. Eventueeel nadelig saldo verrekenen met krediet Oostelijke randweg.	x
72835	fietsoversteek gaanderensewg-terborgseweg 081/20	120.000	157.280	-37.280	2014	82	Project afgerond. Eindafrekening van de provincie moet nog plaatsvinden. Restant subsidiebedrag moet nog worden uitbetaald. Negatief saldo is het gevolg van hoge uitvoeringskosten, meer asfalt + extra uitrit. Negatief saldo ten laste van vereveningskrediet 72999	x
72836	kruispunt bilderdijkstraat-marsmanstraat 081/2014	150.000	0	150.000	2014	81	Handhaven. Reconstructie is gekoppeld aan IKC-noord. Wordt in 2015 opgepakt.	
72839	uitvoering vri nota 2014 081/2014	25.000	2.790	22.210	2014	82	Handhaven. Acties en uitgaven staan in 2015 gepland.	
72999	voor - nadelen mob.plan 2010 t/m 2012	-23.867	0	-23.867	2014	96	Betreft vereveningskrediet mobiliteitsplan. Handhaven. Is gekoppeld aan alle verkeerskredieten/projecten.	
75605	diverse projecten natuur en landschap 080/2014	33.000	0	33.000	2014	80	Krediet handhaven conform groenprogramma 2014-2017.	
72837	onderz.fietstunnel keppelseweg-energieweg 081/20	40.000	3.022	36.978	2014	82	Budget handhaven. Onderzoek wordt in 2015 afgerond.	
72155	oost. randweg engineering/dir.voering/toez. 72153	698.000	591.333	106.667	2014	104	Project wordt in 2015 afgerond, krediet handhaven. Geen bijstelling nodig.	
72225	kruispunt varkensweide 09/078 011/078 013/067	730.000	658.205	71.795	2014	96	Project afgerond. Subsidie wordt dit jaar via de SiSa verwerkt. Mogelijk positief saldo ten gunste van het vereveningskrediet.	x
72097	realiseringsprogramma fiets 010/047+011/066	400.000	493.639	-93.639	2011	66	Project bijna afgerond. Negatief saldo is het gevolg van hogere uitvoeringskosten/ tegenslagen in de uitvoering. Negatief saldo straks ten laste van het vereveningskrediet 72999.	
72103	ruimzichtlaan08-117, 09-47, 09-76, 010/026, 013/75	5.022.620	5.251.471	-228.851	2013	117	Tegenover de hogere uitgaven staan eveneens hogere inkomsten op dit project tot een bedrag van 257.000. Het voordelig saldo van 28.000 is gereserveerd voor laatste afrekening.	
72107	mobiliteitsp.2009 09/29+40+47+127,010/47,011/66	127.000	0	127.000	2013	127	Projectnummer afsluiten. Saldo ten gunste van het verveningskrediet 72999.	x
72177	aanp.kruising b.v.nispenstr.-hofstr. 081/2014	150.000	148.722	1.278	2014	82	Project afgerond. Eindafrekening met parkeerbedrijf buha moet nog plaastvinden.	x
72673	verv. verkeerstellers 2011 11/003	20.000	20.000	0	2011	3	nummer afsluiten	x
72675	verv. verkeerstellers 2012 12/003	20.000	20.000	0	2012	3	nummer afsluiten	x
72677	verv. verkeerstellers 2013 013/003	20.000	8.153	11.848	2013	3	Dit krediet wordt in 2015 besteed aan nieuwe permanente verkeerstellers. Restant krediet daarom handhaven.	
72081	verv. verkeerstellers 2014 014/003	20.000	0	20.000	2014	3	Dit krediet wordt in 2015 besteed aan nieuwe permanente verkeerstellers. Restant krediet daarom handhaven.	
72802	verk.d'chem nrd fase 1+2t/m2012 incl.haarew.50.00	3.508.500	3.517.114	-8.614	2014	77	Tegenover de hogere uitgaven staat een hogere prov. Bijdrage. Eindafrekening met de provincie moet nog plaatsvinden. Restant subsidiebedrag moet nog worden uitbetaald. Positief saldo ten gunste van vereveningskrediet.	x
72878	verdubbeling europaweg 09/047+011/066, 013-32	88.747	88.746	1	2013	96	Betreft Studie capaciteitsuitbreiding. Afgerond. Afsluiten. Nieuw projectnummer Europaweg 72838 is aangemaakt.	x
72880	verkeer ijsselkade/spinbaan/melkwg 050/2011 032/1	740.000	165.902	574.098	2013	50	Handhaven. Uitvoering van project is dit	
75630	3000 bomenpl.rob.groen 078/2012, 017/2013 090/2	52.000	17.244	34.756	2013	90	Doorlopend project. Krediet handhaven.	
75632	publ.teit rob.groen 078/2012,017-090/2013 80-201	15.000	9.826	5.174	2014	90	Doorlopend project. Krediet handhaven.	
75636	natuur.o-randweg rob.gr.78-79/2012,17/2013 80-20	50.000	45.297	4.703	2014	80	Project afsluiten. Positief saldo toevoegen bij nr. 75603 De Zumpe	x
75638	tijdelijke natuur robuust groen 078/2012 080/2014	80.000	6.632	73.368	2014	80	Project loopt door t/m 2017. Krediet handhaven	
77025	grondaankoop verpl. slingeland ziekenhuis 032/2014	4.200.000	0	4.200.000	2014	32	Initiatief voor grondaankoop ligt bij ziekenhuis.	
72153	oost.randweg 104/2010, 058/2012 042/2013, 075/2	23.443.000	12.859.645	10.583.355	2014	104	Project wordt in 2015 afgerond. Krediet handhaven. In loop van 2015 financiele balans opmaken en voorstel doen.	
75194	aanleg ijs- en skeelerbaan 03/035 010/017 11/079	332.888	325.880	7.008	2014	79	Het project is afgerond, financiele afronding in voorjaar 2015.	x
75306	infrastr.mulitfunct.sporthal zuid 079+083/11-32-13	860.000	969.539	-109.539	2013	83	Het project is afgerond, financiele afronding in voorjaar 2015 (onderdeel Graafschapcollege). Tegenover de hogere uitgaven staan hogere inkomsten tot een bedrag van 130.000	x
75648	vit. stadscentr.nieuwstad fase1 gso 106/12 36/2014	650.000	37.896	612.104	2014	67	Project in voorbereiding. Krediet handhaven	
75654	vitaal stadscentrum overige thema's gso4 106/2012	30.000	18.025	11.975	2012	106	Project in voorbereiding. Krediet handhaven	
75658	stationsomg.poort naar de achterhoek gso4 106/20	3.000.000	415.227	2.584.773	2012	106	Project in voorbereiding. Krediet handhaven	
75660	vitaal stadscentr.parkeren eco.activiteit 106/2012	220.000	167	219.833	2012	106	Project in voorbereiding. Krediet handhaven	
75592	heroverweging silo monument wehl 010/041	350.000	395.935	-45.935	2010	41	Overschrijding reeds gemeld in voorgaande jaarrekeningen. In 2014 zijn nieuwe voorbereidingen m.b.t. de twee bedrijfswoningen. Nog in bestuurlijk besluit te verankeren.	

72843	fietstunnel europaweg	0	1.127	-1.127			Collegebesluit d.d. 19 aug. 2014. Project wordt dit jaar voorbereid en wellicht ook eind dit jaar uitgevoerd. Restant van project "Wijnbergen Bouwbrug en Dichteren" van €155.000 in 2015 tgv dit project geboekt. Provinciale subsidie van 1.000.000 wordt aangevraagd. Overige dekking zijn fondsafdrachten.	
77237	participatie achterh.energie mij. (agem) 037/2012	180.000	108.000	72.000	2012	37	Betreft meerjarige bijdrage aan AGEM ,krediet handhaven.	
78014	structuurvisie 063/2012	62.000	39.736	22.264	2014	63	Krediet handhaven. Inmiddels is ook opdracht verstrekt voor visie aanloopstraten. Het resterend budget is dit jaar hard nodig voor andere onderdelen uit de uitvoeringsparagraaf.	
78220	regionale woonvisie 063/2012	48.000	42.218	5.782	2014	63	Krediet handhaven; Betreft een meerjarig project.	
78824	3e tranche starterslening svn 040/2014	500.000	200.000	300.000	2014	40	Traject loopt; krediet handhaven.	
72226	hoofdstraat gaanderen vanaf 2013 094/2013	650.000	147.215	502.785	2013	94	Project begin 2015 in uitvoering.	
75603	de zumpe - fase 1 062+066/2014	1.727.940	228.750	1.499.190	2014	66	Fase 1 (inrichtingsplan) voorjaar 2015 klaar; uitvoering te starten. Duur enkele jaren.	
75640	bosje nieuw wehl robuust groen 078/2012	60.000	11.066	48.934	2012	79	Inrichtingsplan De Tuut opgesteld; voorjaar 2015 in B&W vast te stellen. Uitvoering in 2015.	
75626	natuurcomp.sp.zuid gso topsport1hal 083/11 078/0	200.000	174.804	25.196	2012	83	Uitvoering in project Wehlse Broeklanden in 2014-2015. Restant handhaven.	
75628	wehlse broeklanden 078/2012,017/2013,080/2014	420.000	485.261	-65.261	2014	80	Tegenover de hogere uitgaven staan ook verkoopopbrengsten ivm doorverkoop. Verschillende grondtransacties in procedure. Inrichtingsplannen in uitvoering.	
75634	cool nature robuust groen 078/2012	90.000	10.790	79.210	2012	78	Project in 2015 af te ronden. Krediet handhaven.	
78836	aankoop zorgwoningen iseldoks 079/2013	5.135.325	210.007	4.925.318	2013	79	Transacties voorbereid en feitelijke overdracht gerealiseerd begin januari '15.	
78837	woningen site 022/2015	0	162.011	-162.011	2015	22	Transacties voorbereid en feitelijke overdracht gerealiseerd begin januari '15.	
78839	gem inbreng eigen vermogen gem iseldoks 079/201	1.100.000	1.060.000	40.000	2013	79	Aandelen gestort in december 2014.	
72043	vervanging parkeerautomaten 10/004	170.000	189.000	-19.000	2010	3	afgerond	x
72045	vervanging parkeerautomaten 2011 11/003	20.000	20.404	-404	2011	3	afgerond	x
72047	vervanging park. automaten 2012 003	70.000	70.000	0	2012	3	afgerond	x
72199	opknapbeurt parkeerterrein varkensweide	363.258	363.257	1	2013	35	afgerond	x
72201	opknapbeurt parkeerterreinen 2013	876.742	296.978	579.764	2013	35	besteding komende jaren	
72202	achteraf bet.parkeren terreinen/belparkeren 035/13	115.000	103.237	11.763	2013	35	afronding 2015	
72203	verv. uniformen parkeerbeheer 2014 014/003	50.000	0	50.000	2014	3	afronding 2015	
75086	sportacc. algemeen (jaarlijkse vervanging)	2.728.097	2.552.939	175.158	2014	86	Krediet handhaven, aantal projecten zijn in 2014 nog niet uitgevoerd en worden in 2015 afgerond. Voor de vervanging van sportinventarissen. Jaarlijks is hiervoor 175.000 beschikbaar.	
75087	2 kleedkamers vvg '25 073/2014	147.000	2.403	144.597	2014	73	Kleedkamers worden gerealiseerd samen met de bouw van nieuwe school in Gaanderen. Verwachting is dat de bouw in september 2015 van start gaat.	
75089	kleedkamers dzc-olympus '58 - en dhc 073/2014	1.597.000	10.988	1.586.012	2014	73	Er is een keuze gemaakt om het vervangen van de kleedkamers (gD) en nieuwbouw clubhuizen (DZC-DHC) gezamenlijk in de markt te zetten Dit heeft aan de voorkant meer tijd gekost dan verwacht. De keuze voor de architect is inmiddels afgerond en de eerste schetsen zijn gemaakt. Verwachting is dat de bouwaanvraag in juni 2015 zal plaatsvinden. Als er geen bezwaren komen zullen de projecten medio 2016 worden afgerond.	
75307	kunstgrasveld viod 049/2014	380.761	380.760	1	2014	49	project afgerond	x
75604	kunstgrasveld vvg'25 gaanderen 026/2014	550.000	3.605	546.395	2014	23	Aanbesteding loopt. Op 4 maart 2015 worden de enveloppen geopend en zal het werk worden aanbesteed. Als de weersomstandigheden het toelaten zal het project in de 2e week van mei 2015 worden opgestart en de oplevering zal begin juli 2015 plaatsvinden.	
75115	renovatie muziekschool 010/007	800.000	35.228	764.772	2010	7	M.b.t. de Muziekschool is nog steeds niet helder welke kant het opgaat. Binnen de muziekschool spelen organisatorisch allerlei ontwikkelingen. Ook is het idee van het cultuurcluster rond Gruitpoort en Amphion nog niet van de baan. Vandaar krediet handhaven.	
70125	verv. 2014 vrachtwagen br-zb-58	230.000	0	230.000	2014	3	Voertuig is besteld	
70207	verv. aanhanger vrachtwagen 2 2012	35.000	0	35.000	2012	3	Gereviseerd, doorschuiven naar 2018	
70228	verv. zuig-veegcombinatie trekker 2012	40.000	0	40.000	2012	3	Moet nog vervangen worden	
70255	verv. iveco 29-vv-vd 10/004	27.500	600	26.900	2010	3	Afsluiten, voertuig geleverd	x
70259	verv. 2 aanhangwagens 10/004	5.000	4.677	323	2010	3	Afsluiten, ahw geleverd	x
70267	verv. iveco 73-bv-dr 2012	59.000	57.978	1.022	2012	3	Afsluiten, voertuig geleverd	x
70269	verv.veegmachine schorling 2011 003/2013	150.000	141.506	8.494	2013	5	Afsluiten, voertuig geleverd	x
70277	verv. translift 5 2012	266.000	5.357	260.643	2012	3	Besteld	
70305	verv. 2 aanhangwagens wf-nz-75/wf-nz-71 003/2013	9.000	0	9.000	2013	3	Moet nog vervangen worden	
70307	verv. aanhangwagenbord wb-zf-67/wb-vj-99 2013	5.000	0	5.000	2013	3	Moet nog vervangen worden	
70309	verv. translift 6 003/2013	275.000	0	275.000	2013	3	Besteld	
70416	vervangen hefbrug werkplaats 05/002	14.160	0	14.160	2005	2	Wordt vervangen in 2015 bij herindeling loods.	
70504	verv. hyundai 2014 83-bn-td	20.000	0	20.000	2014	3	Afsluiten, voertuig geleverd	x

70506	verv. ren. kangoo 83-pd-sp 014/003	20.000	16.614	3.386	2014	3	Moet nog vervangen worden	
70508	verv. peugeot partner 96-bp-hb 014/003	20.000	22.166	-2.166	2014	3	Afsluiten, voertuig geleverd	x
70510	verv. peugeot partner 89-pj-sj 014/003	20.000	26.650	-6.650	2014	3	Afsluiten, voertuig geleverd	x
70512	verv. peugeot partner 97-bp-hb 014/003	20.000	5.552	14.448	2014	3	Afsluiten, voertuig geleverd	x
70807	verv. klepelmaaier trekker 2012	17.500	0	17.500	2012	3	Moet nog vervangen worden	
77274	vervangen afvalbakken 2013 003/2013	30.000	9.911	20.089	2013	3	Moeten nog worden geleverd	
70127	verv. 2014 perscontainer	30.000	0	30.000	2014	3	Gereviseerd, doorschuiven naar 2017	
70323	volkswagen transporter vj-015-t	46.000	46.976	-976	2014	55	Afsluiten, voertuig geleverd	x
70329	volkswagen transporter vj-016-t	46.000	46.976	-976	2014	55	Afsluiten, voertuig geleverd	x
70331	volkswagen transporter vj-017-t	46.000	46.976	-976	2014	55	Afsluiten, voertuig geleverd	x
72049	beheer en onderhoud civieltechn kunstw. 2012 003	112.000	106.455	5.545	2012	3	gereed kan afgesloten worden	x
72062	beheer en onderhoud civieltechn.kunstw.2014/003	170.000	0	170.000	2014	3	Opdracht voor gegeven. Werkzaamheden binnen meerjaren onderhoudscontract lopen door.	
72161	beheer civieltechn.kunstwerken 2011 11/003	218.000	236.270	-18.270	2011	3	Tekort door verkeerde boeking, negatief saldo tlv krediet 72163 kan daarna afgesloten worden.	x
72163	beheer civieltechn.kunstw.2013 003/2013	220.000	85.749	134.251	2013	24	Werkzaamheden nagenoeg afgerond. Komt nog factuur van € 30.000. Restant € 85.981 na correctie van 72161kan terug. Positief resultaat door wijze van aanbesteding.	
72803	vervanging grp 2011 11/018	1.000.000	1.068.118	-68.118	2011	18	gereed kan afgesloten worden, tekort corrigeren krediet 77863.	x
72807	afkoppelen hemelwaterafvoer naar riool 11/018	100.000	43.877	56.123	2011	18	toevoegen aan krediet 77871 Renovatie Overstegen	
72808	afkoppelen bomenbuurt 11/018	1.900.000	1.859.052	40.948	2011	18	komt nog factuur van € 40.000 voor afkoppelen Spinbaan/Melkweg in 2015.	
77849	krediet vervanging gemalen grp 010/030	363.000	281.779	81.221	2010	30	gereed, afsluiten	x
77852	grp rioolvervangingen 012/015+ 076/2013	162.000	130.924	31.076	2013	76	komt nog afrekening , daarna afsluiten	
77854	afkoppelen 2012 (grp) 12/015	500.000	557.377	-57.377	2012	15	gereed kan afgesloten worden	x
77857	grondwater/overstortmeting/mon.infiltratiev.12/015	105.000	16.386	88.614	2012	15	In uitvoering. Komt nog rekening, restant ad € 45.000 kan terug in de voorziening riolering.	
77858	grp vervanging 2013 008/2013	756.000	729.829	26.171	2013	8	komt nog afrekening, daarna afsluiten	
77859	afkoppelen grp 2013 008/2013+ 076/2013	321.250	252.096	69.154	2013	76	nog in uitvoering	
77860	stim.bijdr.afkoppelen hemelwater 2013 008/2013	104.250	72.995	31.255	2013	8	afsluiten, restant toevoegen aan 77850 revitalisering Akkermansweide	x
77861	klachten grondwater 2013 008/2013	52.125	1.099	51.026	2013	8	afsluiten	x
77862	stuwgebieden overstegen 2013 008/2013	250.500	191.384	59.116	2013	8	komt nog factuur, eind juli 2015 afsluiten	
77863	vervanging grp 2014	703.000	40.752	662.248	2014	44	in voorbereiding uitvoering 2015	
77864	vervanging gemaal dichteren grp 2014	65.000	0	65.000	2014	44	in voorbereiding uitvoering 2015	
77865	vervanging gemaal rijksweg gaanderen	31.000	0	31.000	2014	44	in voorbereiding uitvoering 2015	
77866	afkoppelen grp 2014	529.000	505.046	23.954	2014	44	komt nog bijdrage Hoofdstraat in 2015	
77867	stimuleringsbijdrage afkoppelen 2014	106.000	0	106.000	2014		toevoegen aan krediet 77871 Renovatie Overstegen	
77868	klachten grondwater 2014	53.000	0	53.000	2014	44	afsluiten, nagenoeg geen grondwaterklachten, restant terug in GRP	x
72051	civieltech.kunstw.revisie energiebrug 081/2012	275.000	77.653	197.347	2012	81	De problemen met storingen zijn nog niet opgelost er vindt momenteel een aanvullend onderzoek plaats. Zodra de resultaten van dit onderzoek bekend zijn kunnen we een inschatting maken van de benodigde middelen.	
72055	verv. ov-masten 2014 014/003	126.000	5.532	120.468	2014	3	wordt dit jaar gebruikt om masten te vervangen	
72057	verv. ov-armaturen 2014 014/003	142.000	0	142.000	2014	3	wordt dit jaar gebruikt om armaturen te vervangen	
72083	verv. verkeersregelinstallaties 2014 014/003	156.340	114.809	41.532	2014	3	er komen nog facturen binnen voor ca. € 40.000	
72120	plaatsen roodlichtcamera's 010/007	200.000	205.379	-5.379	2010	7	kan worden afgesloten	x
72164	verv.ov-masten 2013 003/2013	146.000	13.500	132.500	2013	3	wordt dit jaar gebruikt om masten te vervangen	
72165	verv. ov-armaturen 2013 003/2013	92.000	41.965	50.035	2013	3	wordt dit jaar gebruikt om armaturen te vervangen	
72281	verv ov-armaturen 2012	90.500	47.281	43.219	2012	3	wordt dit jaar gebruikt om armaturen te vervangen (zie projecten 72777 en 72779)	
72777	verv. ov-masten 2011 11/003+047	141.750	170.750	-29.000	2011	47	deze kan worden afgesloten tekort corrigeren 72281	x
72779	verv ov-masten 2012	144.000	149.296	-5.296	2012	3	deze kan worden afgesloten tekort corrigeren 72281	x
77825	grond kommendijk 10 inz.begraafplaats 039/2014	485.000	473.881	11.119	2014	39	Voordeel kan worden teruggeboekt naar de voorziening begraafplaatsen, vervolgens krediet afsluiten	x
77850	revitalisering akkermansweide 076-2013, 055-2014	1.091.750	1.354.993	-263.243	2014	76	€ 400.000 sub. is al binnengekomen van prov., we verwachten nog €100.000. Er is een overschrijding van ca. €160.000 (wordt opgevangen met krediet 77863).	
78036	kwaliteitsverbetering de veentjes 11/047	1.245.000	1.246.516	-1.516	2011	47	project afgerond, kan worden afgesloten	x
70422	ombouwen droogzout naar natzoutstrooiers 058/2	20.000	19.536	464	2014	58	Afsluiten geleverd	x
70423	aanschaf 2 grote natzoutstrooiers 058/2014	70.000	75.000	-5.000	2014	58	Afsluiten geleverd	x
70424	opslag nat zout en menginstallatie 058/2014	60.000	64.500	-4.500	2014	58	Afsluiten geleverd	x
70333	verv. bx-bp-57 (2018) door iveco 74-bfb-5	71.000	84.723	-13.723	2014	55	Afsluiten, voertuig geleverd	x
78822	kwaliteitsimpuls woon-leefomgeving 08/121 09/086	1.200.000	1.201.804	-1.804	2009	121	project afgerond, kan worden afgesloten	x
76542	wijkwerk nieuwe stijl gso4 106/2013	500.000	282.954	217.046	2012	106	2014 was het laatste jaar van voorbereiding voor de start in heel Doetinchem van de buurtcoaches. Een aantal kosten lopen nog door. Om die reden de GSO middelen handhaven.	
74098	brede school doetinchem noord, overstegen 18/2013 (voorbereidingskrediet)	500.000	316.146	183.854	2013	18	bestemmingsplanprocedure in voorbereiding, verwachte start 1 dec 2015	

74304	nieuwb. bbs st.martinus/st.augustinus 022/2014	350.000	15.412	334.588	2014	23	bestemmingsplanprocedure en aanbestedingsdocument opgestart, verwachte start 1 nov. 2015	
74433	uitbereiding de isselborgh 10/007 13/032	3.350.000	1.014.542	2.335.458	2013	32	In voorbereiding start bouw voorjaar 2015	
74302	uitbreiding fietsenstalling rietveld lyc.022/2014	80.000	80.000	0	2014	22	project kan worden afgesloten	x
70514	verv. pinautomaten 014/003	9.000	6.468	2.532	2014	73	Afsluiten geleverd	x
70802	klantvolg systeem gemeentewinkel 2012	72.000	41.229	30.771	2012	3	Handhaven voor doorontwikkeling centraliseren eerste lijns dienstverlening en positioneren in het kcc/gemeentewinkel.	
70397	verv. ict infrastruct.2014 samenw.gem.d 057-2014	247.000	349.610	-102.610	2014	57	De projecten 70121, 70397 en 70399 zijn drie samenhangende kredieten. In 2013 is een meerjarenprognose gemaakt van de investeringen in de periode 2013-2017. In de begroting wordt rekening gehouden met een gemiddeld investeringsbedrag. Per jaar kan dit in werkelijkheid verschillen. Dekking voor deze kosten wordt gevonden in de inkomsten uit de samenwerking. De verwachting is dat wij op de middellijn uitkomen.	
70399	verv. ict infrastruct. 2014 partners 057-2014	342.000	497.532	-155.532	2014	57	zie toelichting nij project 70397	
70135	basisregistratie topografie (bgt) doetinchem	251.000	145.437	105.563	2012	64	Project in uitvoering. Handhaven	
70138	verv. ict informatiesystemen 2013 003/2013	325.000	214.018	110.982	2013	3	Project in uitvoering. Handhaven	
70139	verv. informatiesystemen 2014 013/003	375.000	109.173	265.827	2014	3	Project in uitvoering. Handhaven	
70806	vouwmachine multi 35 2013 003/2013	7.200	0	7.200	2013	3	machine hoeft de komende jaren nog niet vervangen worden. Krediet intrekken.	x
70121	verv. ict-gem. doetinchem 2014 014/003	236.000	108.169	127.831	2014	3	zie toelichting bij project 70397	
Overzicht		**86.615.836**	**50.036.760**	**36.579.076**				

Kredieten Grondexplotaties 2014

		Totaal beschikbare kredieten	Boekwaarde t/m 2013	Kosten 2014	Nog beschikbaar Krediet	toelichting
Gronden in exploitatie (BIE)						
	Vijverberg zuid	16.516	13.954	-140	2.701	
	Heideslag	17.334	14.359	1.092	1.882	
	Iseldoks	27.081	11.943	3.994	11.144	
	Heelweg	7.417	5.784	211	1.422	
	Lookwartier	9.158	8.141	270	748	
	Veemarkt	8.593	8.382	43	168	
	Spinbaan Brewinc	1.633	1.462	-4	176	
	A18 bedrijvenpark (fase I)	53.353	44.712	3.983	4.658	
	Hamburgerbroek zuid	4.901	3.352	185	1.365	
	Grondwallen Bedrijvenweg	594	38	-4	560	
	Bedrijven Wijnbergen	41.334	41.066	134	134	
	Wijnbergen EVZ	6.956	6.680	183	93	
	Revitalisering Verheulsweide	6.347	4.054	706	1.587	
	exploitatie-overeenkomsten				0	
	Saturn	427	57	165	205	
	Wijnbergen Midden Westen	5.421	2.992	49	2.381	
Gronden niet in exploitatie (NIEGG)						
	Bethlehemstraat	532	338	14	181	
	A18 bedrijvenpark (fase 2)	11.856	10.951	402	504	
	strategische gronden € 6:				0	
	Ruimzicht	3.992	3.981	5	6	
	De Veentjes (fase II)	3.949	3.941	3	4	
	Wonen op het randje	94	90	2	2	
	Holterhoek	172	170	1	0	
	De Pas 't Straatje	46	45	1	1	
	Lamsweerde	38	36	1	1	
	Nieuwe Kerkweg	480	469	5	6	
	Europaweg recreatieve	70	66	2	2	
	Wijnbergen (het oosten)	16.587	16.535	23	30	
	Wehl Heideslag (fase II)	6.359	6.305	26	28	
	Hoofdstraat Pelgrimterrein	623	622	0	1	Afsluiten en beginboekwaarde administratie aangepast
Totaal generaal (BIE/NIEGG		251.864	210.526	11.350	29.987	

controle jaarekening 2014:

Afgesloten projecten in 2013 met kosten in 2014	140
totaal uitgaven 2014	11.490
totaal uitgaven t/m 2014	222.016

Specificatie bouwgronden in exploitatie (BIE)

Per Project

Bedragen x € 1.000

	Project	Begroot Grond-exploitatie	Boekwaarde 1/1/2014	Boekwaarde 31/12/2014	Nog te realiseren	Begroot 2014	Mutaties 2014	Verschil 2014
	Grondexploitaties:							
1	Vijverberg zuid	-220	-8.614	-8.470	8.249	-1.124	144	-1.267
2	Heideslag	103	-6.303	-6.391	6.494	-1.046	-88	-958
3	Iseldoks	-5.544	-5.726	-7.215	1.671	-1.817	-1.489	-328
4	Heelweg	-547	-1.742	-1.906	1.360	166	-164	330
5	Lookwartier	-2.694	-1.939	-2.205	-489	-408	-266	-141
6	Veemarkt	388	-501	-544	931	122	-42	164
7	Dichteren	0	0	0	0	0	0	0
8	Burg. van Nispenstraat	0	0	0	0	0	0	0
9	Spinbaan Brewinc	77	248	253	-176	-83	4	-87
10	Norman Belvealstraat	0	0	0	0	0	0	0
11	A18 bedrijvenpark (fase I)	-7.468	-36.065	-37.596	30.127	-3.049	-1.531	-1.518
12	Hamburgerbroek Zuid	2.235	1.960	2.001	234	-1.080	41	-1.121
13	Grondwallen Bedrijvenweg	1.150	127	159	990	22	33	-11
14	Bedrijven Wijnbergen	-2.930	-3.566	-3.529	599	636	37	599
15	Wijnbergen EVZ	310	-4.572	-4.576	4.886	2.464	-4	2.468
16	Verheulsweide Revitalisering	109	786	757	-648	-1.758	-29	-1.729
17	Sportparkzuid brandweer	0	0	0	0	0	0	0
18	***Exploitatie overeenkomsten***							
19	Ant. ovk. Postkantoor (Saturn)	-37	-32	-197	160	-4	-165	160
20	Expl. ov. Pelgrimterrein Gnd.	0	0	0	0	0	0	0
21	Wijnbergen Midden Westen	-288	-1.217	-1.266	979	1.085	-49	1.134
	Totaal	-15.358	-67.157	-70.725	55.368	-5.875	-3.568	-2.307
					waarvan resultaat jaarrekening		108	voordeel

Specificatie gronden in exploitatie (BIE)

Specificatie gronden in exploitatie (BIE)

Per activiteit

Bedragen x € 1.000

Act	Omschrijving	Begroot	Boekwaarde 1/1/2014	Boekwaarde 31/12/2014	Restant beschikbaar kediet	Begroot 2014	Mutaties 2014	Verschil 2014
0	Verwervingen	-92.184	-84.039	-87.212	-4.972	-5.639	-3.173	-2.466
1	Bouwrijpmaken	-33.108	-20.874	-23.444	-9.664	-4.052	-2.570	-1.482
2	Plan en VAT kosten	-23.275	-17.192	-18.443	-4.832	-870	-1.251	381
3	Woonrijpmaken	-21.628	-7.544	-8.510	-13.118	-3.788	-966	-2.822
4	Diverse kosten	-40.421	-11.914	-12.613	-27.808	-6.637	-699	-5.938
5	Rente en Beheer	-43.412	-25.415	-27.762	-15.650	-2.503	-2.347	-157
6	Overige opbrengsten	54.998	30.241	33.495	21.502	7.118	3.254	3.864
7	Grondverkopen	183.673	69.579	73.763	109.910	10.496	4.184	6.312
	Totaal	-15.358	-67.157	-70.725	55.368	-5.875	-3.568	-2.307
					waarvan resultaat jaarrekening		108	voordeel

Specificatie gronden Niet in exploitatie (Niegg) 2014
Per Project

Bedragen x € 1.000

Project	Begroot	Boekwaarde 1/1/2014	Boekwaarde 31/12/2014	Restant beschikbaar kediet	Begroot 2014	Mutaties 2014	Verschil 2014	
Overige gronden								
Ruimzicht	-142	-131	-131	-11	-5	0	-5	
De Veentjes (fase II)	-97	-90	-90	-7	-4	0	-4	
Wonen op het Randje	-49	-45	-45	-4	-2	0	-2	
Holterhoek	-23	-22	0	-23	-1	22	-22	
De Pas 't Straatje	-17	-16	-16	-1	-1	0	-1	
Lamsweerde	-26	-24	-24	-2	-1	0	-1	
Nieuwe Kerkweg	-143	-132	-132	-11	-5	0	-5	
Europaweg Recr voorz.	-54	-50	-50	-4	-2	0	-2	
Wijnbergen (het oosten)	-690	-637	-637	-53	-26	0	-26	
Wehl Heideslag (fase II)	-705	-651	-651	-54	-27	0	-27	
Hoofdstraat	-13	-12	0	-13	0	12	-12	afgesloten ivm openbaar gebied
Niegg:								
Bethlehemstraat	-252	-338	-351	99	-113	-14	-99	
A18 bedrijvenpark (fase 2)	-11.856	-10.951	-11.353	-504	-424	-402	-22	
Totaal	-14.067	-13.097	-13.479	-588	-612	-382	-229	
				waarvan resultaat jaarrekening		71	nadeel	

Specificatie gronden Niet in exploitatie (Niegg) 2014
Per activiteit

Bedragen x € 1.000

Act	Omschrijving	Begroot	Boekwaarde 1/1/2014	Boekwaarde 31/12/2014	Restant beschikbaar kediet	Begroot 2014	Mutaties 2014	Verschil 2014
0	Verwervingen	-21.647	-21.647	-21.647	0	0	0	0
1	Bouwrijpmaken	-916	-873	-873	-43	-43	0	-43
2	Plan en VAT kosten	-6.767	-6.745	-6.747	-20	-16	-2	-14
3	Woonrijpmaken	-409	-384	-384	-25	-25	0	-25
4	Diverse kosten	-5.215	-5.138	-5.138	-77	-15	0	-15
5	Rente en Beheer	-10.150	-9.068	-9.550	-600	-513	-483	-30
6	Overige opbrengsten	26.330	26.330	26.439	-109	0	109	-109
7	Grondverkopen	4.707	4.427	4.421	286	0	-6	6
	Totaal	-14.067	-13.097	-13.479	-588	-612	-382	-229
					waarvan resultaat jaarrekening		71	nadeel

Totaal overzicht verloop mutaties 2014 grondexploitaties

		Act 0	Act 1	Act 2	Act 3	Act 4	Act 5
	Boekwaarde 1-1-2014	Grond Aankoop	Bouw-rijpmaken	Plan en VAT kosten	Woonrijp-maken	Diverse kosten	Rente en Beheer
1.Gronden niet in exploitatie (NIEGG)							
De Pas 't Straatje	16						1
Ruimzicht	131			0			5
De Veentjes 2e fase	90						3
Heideslag 2e fase	651						26
Holterhoek	22			1			0
Wonen op het Randje	45						2
Europaweg Recr voorz.	50						2
Wynbergen Wonen oosten	637						23
Lamsweerde	24						1
Nieuwe Kerkweg	132						5
Hoofdstraat	12						0
Bethlehemstraat	338						14
A18 Bedrijvenpark 2e fase	10.951						402
Subtotaal	*13.097*			*2*			*483*
2.Gronden in exploitatie (BIE)							
Iseldoks	5.726	3.161	43	322		33	435
Heelweg	1.742			74	43	21	73
Bedrijven Wijnbergen	3.566			2		0	131
Wijnbergen EVZ	4.572			2		16	166
Dichteren	0			3		0	-9
Verheulsweide Revitalisering	-786		28	83	504	89	2
Grondwallen Bedrijvenweg	-127			1			-5
Burg. van Nispenstraat	0			43		1	4
Vijverberg zuid	8.614		1	47	52	7	-246
Veemarkt	501			13	5	1	24
Heideslag	6.303		304	117	325	82	264
Sportparkzuid brandweer	0		1	8		-6	0
A18 Bedrijvenpark 1e fase	36.065	12	2.192	227	25	80	1.447
Hamburgerbroek Zuid	-1.960		0	236	0	0	-52
Spinbaan Brewinc	-248			4		0	-8
Norman Belvealstraat	0			3	12	83	-3
Lookwartier	1.939			19		171	79
Subtotaal	*65.907*	*3.173*	*2.570*	*1.204*	*966*	*579*	*2.301*
3.Exploitatie overeenkomsten							
Ant. ovk. voorm. Postkantoor (Saturn)	32	0	0	45	0	118	2
Expl. ov. Wijnbergen wonen	1.217	0	0	3	0	2	44
Subtotaal	*1.250*	*0*	*0*	*48*	*0*	*120*	*46*
Totaal	**80.254**	**3.173**	**2.570**	**1.253**	**966**	**699**	**2.829**

Bedragen x € 1.000

Act 6	Act 6	Act 6	Act 7					
Inzet voor-ziening/res erve	Resultaat	Overige opbreng-sten	Grond-verkopen	Boekwaarde 31-12-2014	Voorziening 31-12-2014	Oppervlakte m2 31/12/2014	Waarde per m2 (incl voor)	Toelichting
	-1			16		2600	6	
	-5			131		21780	6	
	-3			90		15000	6	
	-26			651		108514	6	
	3	-26		0		3600		
	-2			45		7500	6	
	-2			50		8315	6	
	-29		6	637		106133	6	
	-1			24		3995	6	
	-5			132		22000	6	
-12				0				
				351	243	1400	77	
				11.353	2.576	198340	44	
-12	*-71*	*-26*	*6*	*13.479*	*2.819*	*499177*		
-360		-2.146		7.215	3.672	31355	102	
		-47	0	1.906	492	9521	149	
		-171		3.529	2.930	6680	90	
		-179		4.576				expl bijdrage
	111		-104					afgesloten
			-677	-757		4384	-59	
		-29	0	-159		11685	-14	
	-44		-4					afgesloten
		-4		8.470	155	69112	120	
		0		544		2988	182	
		-231	-773	6.391		51627	117	
	-3							afgesloten
			-2.452	37.596	5.060	374273	82	
		-226		-2.001		9500	-211	
				-253				
	44	35	-174					afgesloten
		-3	0	2.205	2.423	25622	-8	
-360	*108*	*-3.002*	*-4.184*	*69.262*	*14.731*	*596747*		
0	0	0	0	197	37			expl bijdrage
0	0	0	0	1.266	259		270	expl bijdrage
0	*0*	*0*	*0*	*1.464*	*295*	*0*		
-372	**37**	**-3.028**	**-4.177**	**84.204**	**17.846**	**1095924 m2**		